

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

4524 H AGROMECHANIZÁTOR, OPRAVÁR

Názov a adresa školy	Stredná odborná škola Čaklov 249, 094 35 okr. Vranov nad Topľou
Názov školského vzdelávacieho programu	Agromechanizátor, opravár
Kód a názov ŠVP	45 poľnohospodárstvo a lesné hospodárstvo
Kód a názov učebného odboru	4524 H agromechanizátor, opravár
Stupeň vzdelania	stredné odborné vzdelanie – ISCED 3C
Dĺžka štúdia	3 roky
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	slovenský
Druh školy	štátna
Dátum schválenia ŠkVP	31. august 2023
Miesto vydania	Stredná odborná škola, Čaklov
Platnosť ŠkVP	01. september 2023, začínajúc prvým ročníkom

PaedDr. Ing. Dolhá Renáta
riaditeľka školy

OBSAH

1 Úvodné identifikačné údaje

2 Ciele a poslanie výchovy a vzdelávania

3 Vlastné zameranie školy

3.1 Charakteristika školy

3.1.1 Plánované aktivity školy

3.2 Charakteristika pedagogického zboru

3.3 Ďalšie vzdelávanie pedagogických zamestnancov školy

3.4 Vnútny systém kontroly a hodnotenia zamestnancov školy

3.5 Spolupráca so sociálnymi partnermi

3.6 Spolupráca s rodičmi

4 Charakteristika ŠkVP v učebnom odbore 4524 H agromechanizátor, opravár

4.1 Popis školského vzdelávacieho programu

4.2 Základné údaje o štúdiu

4.3 Organizácia výučby

4.4 Zdravotné požiadavky na uchádzača

4.5 Požiadavky na bezpečnosť a hygienu pri práci

4.6 Hodnotenie

5 Profil absolventa učebného odboru 4524 H agromechanizátor, opravár

5.1 Charakteristika absolventa

5.1.1 Ekonomické vzdelávanie

5.2 Kompetencie absolventa

5.2.1 Kľúčové kompetencie

5.2.2 Všeobecné kompetencie

5.2.3 Odborné kompetencie

5.2.4 Národný program finančnej gramotnosti

6 Učebný plán učebného odboru 4524 H agromechanizátor, opravár

7 Učebné osnovy učebného odboru 4524 H agromechanizátor, opravár

7.1 Učebné osnovy všeobecnovzdelávacích predmetov

7.2 Učebné osnovy odborných predmetov

8 Podmienky na realizáciu ŠkVP v učebnom odbore 4524 H agromechanizátor, opravár

8.1 Materiálne podmienky

8.2 Personálne podmienky

8.3 Organizačné podmienky

8.4 Podmienky bezpečnosti práce a ochrany zdravia pri výchove a vzdelávaní

9 Podmienky vzdelávania žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami v učebnom odbore 4524 H agromechanizátor, opravár

9.1 Integrácia žiakov zo sociálne znevýhodneného prostredia

9.2 Integrácia a vzdelávanie nadaných žiakov

10 Vnútny systém kontroly a hodnotenia žiakov v učebnom odbore 4524 H agromechanizátor, opravár

10.1 Pravidlá hodnotenia žiakov

1 ÚVODNÉ IDENTIFIKAČNÉ ÚDAJE

Názov a adresa školy	Stredná odborná škola, Čaklov 249,094 35, okres Vranov nad Topľou
Zriaďovateľ	Úrad PSK Odbor školstva, Námestie mieru 2, 080 01 Prešov
Názov ŠkVP	Agromechanizátor, opravár
Kód a názov ŠVP	45 poľnohospodárstvo a lesné hospodárstvo
Kód a názov učebného odboru	4524 H agromechanizátor, opravár
Stupeň vzdelania	stredné odborné vzdelanie – ISCED 3C
Dĺžka štúdia	3 roky
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	slovenský
Druh školy	štátna
Dátum schválenia ŠkVP	31. august 2023
Miesto vydania	Stredná odborná škola, Čaklov
Platnosť ŠkVP	01. september 2023, začínajúc prvým ročníkom

Kontakty pre komunikáciu so školou:

Titul, meno, priezvisko	Prac. pozícia	Telefón	Fax	e-mail
PaedDr. Ing. Dolhá Renáta	Riaditeľka	057 4496211	057 4496211	riaditel@ss-caklov.psk.sk renatka.dolha@gmail.com
Ing. Juhaščík Ján	hlavný majster	057 4496421		juhascik.jan74@gmail.com hlavnymajstersscaklov@gmail.com
Mgr. Demčáková Danka	Ekonomka	057 4496421		ekonom@ss-caklov.psk.sk 05ddemcakova@gmail.com
Stahorská Monika	Secretariat	057 4496421		secretariat@ss-caklov.psk.sk

Záznamy o platnosti a revidovaní školského vzdelávacieho programu:

Platnosť ŠkVP Dátum	Revidovanie ŠkVP Dátum	Zaznamenanie inovácie, zmeny, úpravy a pod.
01. 09. 2008		
	01. 09. 2009	dopracovaný, odstránené chyby
01. 09. 2010	31. 08. 2010	dopracovaný, zmena názvu – telesná a športová výchova
01. 09. 2011	26. 08. 2011	doplnené
01.09.2015	30. 06.2015	Dodatok č.2: V časti 6 na strane 20 v poznámke "c" v prvej vete sa slová "minimálne 33 hodín" nahrádzajú slovami "minimálne 32 hodín"
01. 09. 2017	30. 08. 2017	Dodatok č.4: Doplnenie vzorových učebných plánov a vzorových učebných osnov pre učebný odbor agromechanizátor - opravár
01. 09. 2018	28. 08. 2018	Dodatok č.6: Aktualizácia rámcových učebných plánov a poznámok k rámcovým učebným plánom pre dennú formu štúdia
01. 09. 2019	28. 08. 2019	bez zmien
01. 09. 2020	25. 08. 2020	Dodatok č.6 Aktualizácia rámcových učebných plánov a poznámok k rámcovým učebným plánom pre dennú formu štúdia

01.09.2022	31.08.2022	Dodatok č.11: 1. Aktualizácia kľúčových kompetencií v podkapitole 5.2.1 na strane 13 2. Aktualizácia vzdelávacích štandardov pre ekonomické vzdelávanie na strane v podkapitole 5.1.1 na strane 12
01.09.2023	06. 07. 2023	Dodatok č.6: Aktualizácia rámcových učebných plánov a poznámok k rámcovým učebným plánom pre dennú formu štúdia

2 CIELE A POSLANIE VÝCHOVY A VZDELÁVANIA

Ciele a poslanie výchovy a vzdelávania v našom školskom vzdelávacom programe pre učebný **odbor 4524 H agromechanizátor, opravár** vychádza z cieľov stanovených v Zákone o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a Štátnom vzdelávacom programe pre skupinu trojročných učebných odborov **45 poľnohospodárstvo a lesné hospodárstvo**. Poslanie školy vyplýva aj z komplexnej analýzy školy.

Poslaním našej školy nie je len odovzdávať vedomosti a pripravovať našich žiakov na povolanie a získanie prvej kvalifikácie, ale aj formovať u mladých ľudí ich postoje, viesť ich k dodržiavaniu etických a ľudských princípov. Škola bude otvorenou inštitúciou pre rodičov, sociálnych partnerov a širokú verejnosť s ponukou rôznych vzdelávacích a spoločenských činností.

Naša škola má nielen vzdelávať, ale aj vychovávať, preto naše **ciele v systéme výchovy a vzdelávania** spočívajú v cieľavedomom a systematickom rozvoji poznávacích schopností, emocionálnej zrelosti žiaka, motivácie k sústavnému zdokonaľovaniu sa, prosocionálneho správania, etike, k sebaregulácii ako vyjadrenia schopnosti prevziať zodpovednosť za seba a svoj rozvoj a tvorivosť.

Ciele výchovy a vzdelávania orientované na vytváranie predpokladov celoživotného vzdelávania sú zamerané na:

- posilnenie výchovnej funkcie školy so zámerom:
 - umožniť všetkým žiakom prístup ku kvalitnému záujmovému vzdelávaniu a voľno časovým aktivitám, najmä žiakom zo sociálne znevýhodneného prostredia ako formy prevencie sociálno-patologických javov a podchytenia nadaných a talentovaných jedincov,
 - vytvárať motiváciu k učeniu, ktorá žiakom umožní pokračovať nielen v ďalšom vzdelávaní, ale aj v kultivovaní a rozvoji vlastnej osobnosti,
 - podporovať špecifické záujmy, schopnosti a nadania žiakov,
 - formovať ucelený názor na svet a vzťah k životnému prostrediu,
 - vytvárať vzťah k základným ľudským hodnotám ako je úcta a dôvera, sloboda a zodpovednosť, spolupráca a kooperácia, komunikácia a tolerancia,
 - poskytovať čo najväčšie množstvo príležitostí, podnetov a možností v oblasti záujmovej činnosti,
 - poskytovať pre žiakov a širokú verejnosť ponuku vzdelávacích služieb vo voľnom čase
- realizáciu stratégie rozvoja školy s dôrazom na:
 - a) **prípravu a tvorbu vlastných školských vzdelávacích programov** s cieľom:
 - uplatňovať nové metódy a formy vyučovania zavádzaním aktívneho učenia, realizáciou medzipredmetovej integrácie, propagáciou a zavádzaním projektového a programového vyučovania,
 - zabezpečiť kvalitné vyučovanie cudzích jazykov využívaním vytvoreného jazykového laboratória, získaním kvalifikovaných učiteľov pre výučbu cudzích jazykov,
 - skvalitniť výučbu informačných a komunikačných technológií zabezpečením špeciálnej učebne a softwarového vybavenia, podporovaním ďalšieho vzdelávania učiteľov v oblasti informačných technológií,
 - zohľadniť potreby a individuálne možnosti žiakov pri dosahovaní cieľov v učebnom odbore,
 - zabezpečiť variabilitu a individualizáciu výučby,
 - rozvíjať špecifické záujmy žiakov,
 - vytvárať priaznivé sociálne, emocionálne a pracovné prostredie v teoretickom a praktickom vyučovaní,
 - zavádzať progresívne zmeny v hodnotení žiakov realizáciou priebežnej diagnostiky,
 - zachovávať prirodzené heterogénne skupiny vo vzdelávaní
 - b) **posilnenie úloh a motivácie učiteľov**, ich profesijný a osobný rozvoj s cieľom:
 - rozvíjať a posilňovať kvalitný pedagogický zbor jeho stabilizáciou,
 - podporovať a zabezpečovať ďalší odborný rozvoj a vzdelávanie učiteľov,
 - rozvíjať hodnotenie a sebahodnotenie vlastnej práce a dosiahnutých výsledkov
 - c) **podporu talentu, osobnosti a záujmu každého žiaka** s cieľom:
 - rozvíjať edukačný proces na báze skvalitňovania vzťahov medzi učiteľom - žiakom – rodičom,
 - rozvíjať tímovú spoluprácu medzi žiakmi budovaním prostredia tolerance a radosti z úspechov,
 - vytvárať prostredie školy založené na tvorivo-humánnom a poznatkovo-hodnotovom prístupe k vzdelávaniu s dôrazom na aktivitu a slobodu osobnosti žiaka,
 - odstraňovať prejavy šikanovania, diskriminácie, násilia, xenofóbie, rasizmu a intolerancie v súlade s Chartou základných ľudských práv a slobôd,
 - viesť žiakov k zmysluplnej komunikácii a vyjadreniu svojho názoru,

- zapájať sa do projektov zameraných nielen na rozvoj školy, ale aj na osvojenie si takých vedomostí, zručností a kompetencií, ktoré žiakom prispievajú k ich uplatneniu sa na trhu práce na Slovensku a v krajinách Európskej únie a k motivácii pre celoživotné vzdelávanie sa,
- nadväzovať spoluprácu s rôznymi školami a podnikmi doma a v zahraničí,
- presadzovať zdravý životný štýl,
- vytvárať širokú ponuku športových, záujmových a voľnočasových aktivít,
- vytvárať fungujúci a motivačný systém merania výsledkov vzdelávania

d) **skvalitnenie spolupráce so sociálnymi partnermi, verejnosťou a ostatnými školami** na princípe partnerstva s cieľom:

- zapojiť rodičov do výchovného procesu školy najmä v oblasti záujmového vzdelávania a voľnočasových aktivít,
- podporovať spoluprácu s rodičmi pri príprave a tvorbe školského vzdelávacieho programu,
- aktívne zapájať zamestnávateľov do tvorby školských vzdelávacích programov, rozvoja záujmového vzdelávania, skvalitňovania výchovno-vzdelávacieho procesu a odborného výcviku,
- spolupracovať so zriaďovateľom na koncepciách rozvoja odborného vzdelávania a prípravy a politiky zamestnanosti v našom regióne,
- spolupracovať s podnikmi,
- vytvárať spoluprácu so školami doma a v zahraničí a vymieňať si vzájomne skúsenosti a poznatky,
- rozvíjať spoluprácu s nadáciami, rôznymi organizáciami a účelovo zameranými útvarmi na zabezpečenie potrieb žiakov

e) **zlepšenie estetického prostredia budovy školy a najbližšieho okolia** s cieľom:

- zlepšiť prostredie v triedach a spoločných priestoroch školy,
- podľa ekonomických možností školy vytvoriť ďalšiu špeciálnu odbornú učebňu pre praktickú prípravu žiakov,
- dobudovať viacúčelové športové ihrisko,
- využiť materiálno-technický a ľudský potenciál pre získanie doplnkových finančných zdrojov, reagovať na vypísané granty a projekty,
- pravidelne sa starať o úpravu okolia školy

3 VLASTNÉ ZAMERANIE ŠKOLY

Stredná odborná škola Čaklov je súčasťou Spojenej školy v Čaklove od 1. 9. 2007.

• **Silnými stránkami** školy v oblasti skvalitnenia a rozvoja výchovno-vzdelávacieho procesu sú:

- ✚ zavedený a používaný systém manažérstva podľa normy STN EN ISO 9001: 2001/EN , ISO9001 : 2001 v odbore,
- ✚ imidž školy,
- ✚ organizovanie súťaží na rôznych úrovniach
- ✚ stály záujem o štúdium daného učebného odboru
- ✚ univerzálnosť učebného odboru – záhradníctvo (ovocinárstvo, zeleninárstvo, kvetinárstvo, sadovníctvo)
- ✚ uplatnenie absolventov štúdia v danom odbore
- ✚ materiálna vybavenosť školy a jednotlivých odborných učební
- ✚ odborné učebne s možnosťou využívania moderných učebných pomôcok
- ✚ poloha školy – blízko okresného mesta, škola je umiestnená v 6 ha parku, dostatočne vzdialená od rušnej komunikácie
- ✚ dobrá spolupráca s inými firmami v blízkom okolí
- ✚ kvalifikovaný a skúsený pedagogický zbor

• **Slabou stránkou**

- ✚ chýbajúce aktuálne učebnice vo viacerých odborných profilujúcich predmetoch,
- ✚ okolo školy chýba uzamykateľné oplotenie, ktoré by zabránilo vstupu nepovolaným osobám (čím dochádza k znečisťovaniu školského areálu) mimo pracovnej doby (mimo vyučovania)

• **Príležitosti školy** signalizujú:

- ✚ uplatnenie absolventov školy v rôznych firmách zameraných na poľnohospodárstvo a záhradníctvo
- ✚ možnosť samostatného podnikania v rôznych oblastiach obchodu a služieb a pod.
- ✚ možnosti rekvalifikácie podľa potrieb Úradu práce,
- ✚ spolupráca s partnerskými školami
- ✚ zladenie odbornosti prípravy žiakov s požiadavkami zamestnávateľov a trhu práce,

✚ vykonávanie odborného výcviku žiakov v novo pripravených a vybudovaných školských objektoch

- **Prekážky v rozvoji školy sú:**

- ✚ poddimenzovanie finančných prostriedkov na obnovu a prevádzku školy,
- ✚ priemerná až slabá vedomostná úroveň žiakov prichádzajúcich do prvého ročníka zo základných škôl
- ✚ neexistujúca hlavne legislatívna motivácia firiem na riešení vzdelanostnej úrovne školy a absolventov

3.1 Charakteristika školy

SOŠ Čaklov sídli v budove, v ktorej v súčasnosti je dostatok kmeňových tried. Škola má aj ďalšie odborné učebne, ako sú učebne výpočtovej techniky, odborné učebne vybavené interaktívnymi tabuľami a pod. Pre vyučovanie praxe a odborného výcviku sú k dispozícii školské dielne, skleníky, fóliovník, pareniská a ďalšie potrebné pestovateľské plochy.

Škola má vlastnú kuchyňu s jedálňou, s kapacitou pre 200 stravníkov. V súčasnosti sa pre nízky záujem stravníkov nepoužíva. V objekte školy sa nachádza školský park (na 6 ha).

Manažment školy a hospodársky úsek má svoje samostatné priestory v hlavnej časti budovy. Učitelia využívajú zborovňu a kabinety pre pracovnú činnosť a prípravu na vyučovanie. Výchovný poradca má vlastný kabinet, kde sa stretáva so žiakmi, rodičmi, sociálnymi pracovníkmi a pod. V budove sú na prízemí umiestnené šatne pre triedy. Hygienické zariadenia sú na každom poschodí. Na škole cieľavedome pracuje rada školy, ktorá má 11 členov. Vykonáva kontrolnú činnosť, predkladá podnety na skvalitnenie práce a organizáciu výchovno-vzdelávacieho procesu. Rada žiakov zastupuje záujmy žiakov, vytvára podmienky pre dobrú komunikáciu a spoluprácu medzi učiteľmi a žiakmi.

3.1.1 Plánované aktivity školy

Kvalitu vzdelávania školy vytvárajú v prvom rade aktivity vedenia školy, zamestnancov školy – učiteľov, ale aj samotných žiakov. Škola pre skvalitňovanie života žiakov na škole bude vyvíjať nasledujúce aktivity:

- **Záujmové aktivity:**

- V rámci školy pôsobia podľa záujmu žiakov záujmové krúžky. Sú to prevažne krúžky zamerané na šport, kultúru, na všeobecné vzdelávanie a krúžky na riešenie odborných činností.

- **Súťaže:**

- Predmetová komisia na škole podľa plánu práce školy na príslušný školský rok organizuje pre žiakov rôzne súťaže a kvízy.

- **Športovo-turistické akcie:**

- Dlhodobá súťaž medzi triedami v halovom futbale, stolnom tenise, volejbale
- Športový deň
- Regionálne kolá v športových disciplínach
- Turistické akcie v rámci TPK

- **Exkurzie:**

- Podľa plánu exkurzií pre príslušný školský rok príslušný vyučujúci plánujú tieto akcie zamerané najmä na odbornú oblasť, prehľbovanie a overovanie teoretických vedomostí a praktických zručností.

- **Propagácia školy:**

- Počas celého školského roka účasť na akciách organizovaných obcou Čaklov a Prešovským samosprávnym krajom. Uvedené aktivity sú realizované s pedagogickými zamestnancami a žiakmi. Sú určené pre žiakov a širokú verejnosť. Všetky ďalšie aktivity sa budú aktualizovať podľa návrhov, možností a záujmov zúčastnených osôb. Škola má vlastnú webovú stránku, na ktorej sú všetky potrebné informácie o škole, určené pre verejnosť, pre uchádzačov i súčasných žiakov školy.

3.2 Charakteristika pedagogického zboru

Súčasný pedagogický zbor tvorí (učitelia a majstri odbornej výchovy) 14 pedagogických pracovníkov, z toho sú 2 vo vedení školy a 8 majstrov odborného výcviku.

3.3 Ďalšie vzdelávanie pedagogických zamestnancov školy

Podrobnejší plán s konkrétnymi úlohami je súčasťou plánu práce školy pre príslušný školský rok. Za prioritnú úlohu, ktorú je potrebné zabezpečiť, považujeme:

- uvádzanie začínajúcich učiteľov do pedagogickej praxe,
- príprava a podieľania sa pedagogických zamestnancov na tvorbe školského vzdelávacieho programu,
- neustále sebazvdelávanie, vzdelávanie a zhodnocovanie profesijnej spôsobilosti,
- zdokonaľovanie osobných vlastností pedagógov, zlepšovanie interpersonálnych vzťahov aj vzťahov žiak – učiteľ,
- umožniť pedagogickým zamestnancom účasť na a školeniach organizovaných NIVAM (Národný inštitút vzdelávania a mládeže) (Krajské pracovisko v Prešove), vrátane špecializovaných funkcií ako triedny učiteľ, výchovný poradca, predseda predmetovej komisie a pod.,
- operatívne sprostredkovávanie z hľadiska časovej aktuálnosti metodických a odborných informácií,
- príprava pedagogických zamestnancov na zvyšovanie a získavanie atestácie.

3.4 Vnútny systém kontroly a hodnotenia zamestnancov školy

Je nástrojom zabezpečovania, zladovania organizácie celého výchovno-vzdelávacieho procesu a ďalších aktivít na škole. Naša škola bude aj ďalej používať štandardné spôsoby hodnotenia.

Vnútny systém kontroly sa sústreďuje na celkový priebeh výchovno-vzdelávacej činnosti na škole, tvorbu školských vzdelávacích programov a dodržiavanie plnenia plánu školy a plánov predmetových komisií.

Na zlepšenie úrovne výchovno-vzdelávacieho procesu pedagogickými zamestnancami a ich hodnotenia sa použijú metódy :

- načúvanie, pozorovanie, hospitácie,
- rozhovor,
- výsledné hodnotenie žiakov (prospech, žiacke súťaže, testy žiakov v rovnakých triedach a predmetoch, úspešnosť uplatnenia žiakov v praxi, prípadne v ďalšom štúdiu),
- hodnotenie pedagogických zamestnancov z hľadiska ďalšieho vzdelávania, doplnenia ďalších odborných predpokladov pre výkon povolania, tvorbu učebných pomôcok, používania nových metód výučby, didaktických pomôcok, aktivít z hľadiska mimoškolskej činnosti,
- hodnotenie pedagogických zamestnancov manažmentom školy,
- vzájomné hodnotenie (načúvanie, vzájomné hospitácie, otvorené hodiny),
- hodnotenie učiteľov žiakmi, radou žiakov (dotazníky, brainstorming a pod.)

3.5 Spolupráca so sociálnymi partnermi

Škola udržiava a rozvíja rôzne formy spolupráce so sociálnymi partnermi a verejnosťou. Prvoradá spolupráca je zameraná na komunikáciu so žiakmi a ich zákonnými zástupcami.

Aktívna spolupráca so zamestnávateľskými organizáciami je zameraná hlavne na kvalitnú prípravu školského vzdelávacieho programu podľa ich požiadaviek na prípravu absolventov pre prax. Tieto organizácie sa podieľajú na praktickej príprave žiakov, realizácii výchovno-vzdelávacieho procesu ako aj ďalších iných aktivít školy.

3.6 Spolupráca s rodičmi

Zákonní zástupcovia – rodičia sú členmi rady školy a sú stopercentne zastúpení v školskom výbore ZRŠ pri našej škole. Všetci rodičia sú informovaní o priebehu vzdelávania žiaka na triednych aktívoch ZRŠ, počas individuálnych konzultácií s vyučujúcimi a formou elektronickej žiackej knižky. Rodičia sú zároveň informovaní o aktuálnom dianí na škole prostredníctvom www stránok školy, telefonicky alebo e-mailom. Majú možnosť sledovať priebežné študijné výsledky prostredníctvom internetu. Škola je otvorená pripomienkam a podnetom zo strany rodičovskej verejnosti a združenia rodičov školy.

4. CHARAKTERISTIKA ŠKVP V UČEBNOM ODBORE 4524 H AGROMECHANIZÁTOR, OPRÁVÁR

4.1 Popis školského vzdelávacieho programu

Príprava v školskom vzdelávacom programe zahŕňa teoretické vzdelávanie a praktickú prípravu. Teoretické vyučovanie je organizované v priestoroch školy a odborný výcvik je organizovaný v priestoroch praktického vyučovania.

Vzdelávací program umožňuje absolventom získavať všeobecné odborné vedomosti a zručnosti a kvalifikáciu na výkon náročnejších pracovných činností v oblasti strojárstva.

Predpokladom pre prijatie do učebného odboru je úspešné ukončenie základnej školy. Pri prijímaní na štúdium sa hodnotí tiež prospech a správanie na základnej škole, záujem uchádzačov o štúdium a výsledky prijímacieho konania. Konkretizácia kritérií na prijímacie skúšky vrátane bodového hodnotenia sú stanovené každoročne pedagogickou radou školy.

Stratégia výučby školy vytvára priestor pre rozvoj nielen odborných, ale aj všeobecných a kľúčových kompetencií. Najväčší dôraz sa kladie na rozvoj osobnosti žiaka. Všeobecná zložka vzdelávania vychádza zo skladby všeobecno-vzdelávacích predmetov učebného plánu. V jazykovej oblasti je vzdelávanie a príprava zameraná na slovnú a písomnú komunikáciu, ovládanie oznamovacieho odborného prejavu v slovenskom jazyku, na vyjadrovanie sa v bežných situáciách spoločenského a pracovného styku v cudzom jazyku. Žiaci sa tiež oboznamujú s vývojom ľudskej spoločnosti, základnými princípmi etiky, zásadami spoločenského správania a protokolu. Osvojujú si základy matematiky, fyziky a informatiky, ktoré sú nevyhnutné pre výkon povolania. V odbornom vzdelávaní je príprava zameraná na oblasť strojnictva, strojárkej technológie, technológie opráv strojov a zariadení a technológie rastlinnej a živočíšnej výroby. V rámci odborného vzdelávania žiaci získajú teoretické a praktické zručnosti na úseku strojnictva a technológii opráv. Veľký dôraz sa kladie na rozvoj osobnosti žiaka, na formovanie ich osobnostných a profesionálnych vlastností, postojev a hodnotovej orientácie.

Škola vo výučbovej stratégii uprednostňuje tie vyučovacie metódy, ktoré vedú k harmonizácii teoretickej a praktickej prípravy tak pre profesionálny život, ako aj pre život v spoločnosti a medzi ľuďmi. Výučba je orientovaná na uplatnenie autodidaktických metód (samostatné učenie a práca) hlavne pri riešení problémových úloh, tímovej práci a spolupráci. Uplatňujú sa metódy dialogické slovné formou účelovo zameranej diskusie alebo brainstormingu, ktoré naučia žiakov komunikovať s druhými ľuďmi na báze ľudskej slušnosti a ohľaduplnosti. Poskytujú žiakom priestor na vytvorenie si vlastného názoru založeného na osobnom úsudku. Vedú žiakov k odmietaniu populistických praktík a extrémistických názorov. Učia ich chápať zložitú medziludských vzťahov a nevyhnutnosť tolerancie, etické a profesijné hodnoty. Metódy činnostne zameraného vyučovania sú predovšetkým aplikačného a heuristického typu (žiak poznáva reálny život, vytvára si názor na základe vlastného pozorovania a objavovania), ktoré im pomáhajú pri praktickom poznávaní reálneho sveta a života. Aj keby boli vyučovacie metódy tie najlepšie, nemali by šancu na úspech bez pozitívnej motivácie žiakov, tzn. vnútorné potreby žiakov vykonávať konkrétnu činnosť sú tou najdôležitejšou oblasťou výchovno-vzdelávacieho procesu. Preto naša škola kladie veľký dôraz na motivačné činitele – zaraďovanie hier, súťaží, simulačných a situačných metód, riešenie konfliktových situácií, verejné prezentácie odborných prác a pod. Uplatňované metódy budú konkretizované na úrovni učebných osnov jednotlivých predmetov. Metodické prístupy sú priebežne vyhodnocované a modifikované podľa potrieb a na základe skúseností vyučujúcich učiteľov.

Kľúčové, všeobecné a odborné kompetencie sú rozvíjané priebežne a spôsob ich realizácie je konkretizovaný v učebných osnovách jednotlivých vyučovacích predmetov. Škola bude rozvíjať aj kompetencie v rámci pracovného prostredia školy, napr. schopnosť autonómneho rozhodovania, komunikačné zručnosti, posilňovanie sebaistoty a sebavedomia, schopnosť riešiť problémy a správať sa zodpovedne (umiestniť na chodbách schránku dôvery, prostredníctvom ktorej môžu žiaci zadávať otázky, vznášať protesty a pripomienky).

Činnosť školy v oblasti spoločenského a kultúrneho života je veľmi bohatá a pestrá nielen pri aktivitách súvisiacich s činnosťou školy, ale aj v mimoškolskej oblasti. Veľké množstvo záujmových krúžkov (jazykové, športové a iné) ponúkajú našim žiakom efektívne využívať svoj voľný čas.

Klasifikácia prebieha podľa klasifikačného poriadku. Výsledky žiakov sa hodnotia priebežne na základe kritérií, s primeranou náročnosťou a pedagogickým taktom. Podklady pre hodnotenie sa získavajú sústavným sledovaním výkonu žiaka a jeho pripravenosti na vyučovanie, rôznymi metódami a prostriedkami hodnotenia, analýzou činnosti žiaka, konzultáciami s ostatnými učiteľmi vrátane výchovného poradcu a zamestnancov pedagogicko-psychologických poradní, rozhovormi so žiakom, jeho rodičmi. Pri hodnotení sa využívajú kritériá hodnotenia na zabezpečenie jeho objektivity. Žiaci s klasifikačným poriadkom, s hodnotením sú oboznámení na začiatku školského roku.

4.2 Základné údaje o štúdiu

Kód a názov učebného odboru: **4524 H agromechanizátor, opravár**

Dĺžka štúdia:	3 roky
Forma štúdia:	denné štúdium pre absolventov ZŠ
Nevyhnutné vstupné požiadavky na štúdium:	- úspešné ukončenie 9. ročníka základnej školy, - podmienky prijatia na štúdium ustanovuje vykonávací predpis o prijímacom konaní na stredné školy, - zdravotná spôsobilosť uchádzača o štúdium
Spôsob ukončenia štúdia:	záverečné skúšky
Doklad o dosiahnutom vzdelaní:	vysvedčenie, výučný list
Poskytnutý stupeň vzdelania:	stredné odborné vzdelanie ISCED – 3C
Možnosti pracovného uplatnenia absolventa:	Výkon základných a špecializovaných prác v poľnohospodárstve a v službách s mechanizačnými prostriedkami, strojmi a zariadeniami. Ovládať obsluhu a využitie základnej počítačovej techniky.
Nadväzná odborná príprava (ďalšie vzdelávanie):	- nadstavbové štúdium príslušného zamerania

Učebný odbor 4524 H agromechanizátor, opravár pripravuje absolventov so širokým všeobecno-vzdelávacím základom, s odbornými teoretickými vedomosťami i praktickými spôsobilosťami tak, že je schopný vykonávať kvalifikovanú cieľavedomú samostatnú činnosť v poľnohospodárstve. Pre kvalifikované vykonávanie uvedených činností získava absolvent štúdiom široký odborný profil s nevyhnutným všeobecným vzdelaním, s dostatočnou adaptabilitou na príbuzne odbory a logické myslenie, tiež schopnosť aplikovať nadobudnuté vedomosti a schopnosti samostatne, ale aj v tíme.

V rámci štúdia sa pomocou voliteľných predmetov dáva žiakom možnosť voľby voliteľných a nepovinných predmetov. Voliteľné a nepovinné predmety si volí s ohľadom na získanie požadovaných vedomostí a zručností potrebných pre výkon povolania. Výberom voliteľných predmetov si žiak vytvára predpoklady odbornej orientácie so zameraním na prax, alebo na ďalšie štúdium.

Absolvent má predpoklady konať cieľavedome, rozvážne a rozhodne v súlade s právnymi predpismi spoločnosti, zásadami vlastenectva, humanizmu a demokracie. Predpokladá sa jeho schopnosť samostatného ďalšieho rozvoja a štúdia odboru na základe získaných vedomostí v predmetoch všeobecno-vzdelávacích a odborných.

4.3 Organizácia výučby

Príprava v školskom vzdelávacom programe zahŕňa teoretické a praktické vyučovanie a prípravu. Výučba je organizovaná podľa rozvrhu pripraveného pre príslušný šk. rok.

Teoretické vyučovanie je poväčšine organizované v priestoroch školy. Všeobecná zložka vzdelávania vychádza zo skladby všeobecno-vzdelávacích predmetov učebného plánu. V jazykovej oblasti je vzdelávanie a príprava zameraná na slovnú a písomnú komunikáciu, ovládanie oznamovacieho odborného prejavu v slovenskom jazyku, na vyjadrovanie sa v bežných situáciách spoločenského a pracovného styku v cudzom jazyku. Žiaci sa tiež oboznamujú s vývojom ľudskej spoločnosti, základnými princípmi etiky, zásadami spoločenského správania a protokolu. Osvojujú si základy matematiky, fyziky a informatiky, ktoré sú nevyhnutné pre výkon povolania. V odbornom vzdelávaní je príprava zameraná na strojnictvo, strojársku technológiu, technológiu opráv stroja a zariadení, technológiu rastlinnej a živočíšnej výroby, ako aj ekonomiku a pod. V rámci odborného výcviku žiaci získavajú teoretické a praktické zručnosti na úseku strojárkej technológie. Veľký dôraz sa kladie na rozvoj osobnosti žiaka, na formovanie ich osobnostných a profesionálnych vlastností, postojov a hodnotovej orientácie.

Praktické vyučovanie je organizované formou odborného výcviku v priestoroch určených na odborný výcvik.

4.4 Zdravotné požiadavky na uchádzača

Všetky požiadavky vychádzajú zo všeobecne záväzných všeobecne záväzných právnych predpisov (nariadení, vyhlášok, noriem ap.). Výchova k bezpečnosti a ochrane zdravia, hygieny práce a požiarnej ochrana sú rovnako neoddeliteľnou súčasťou teoretického vyučovania a praktickej prípravy. Školy si vo svojich ŠKVP tieto požiadavky rozpracujú podľa konkrétneho učebného odboru.

Do učebných odborov môžu byť prijatí uchádzači, ktorých zdravotný stav posúdil a na prihláške potvrdil lekár. V prípade zmenenej pracovnej schopnosti uchádzačov je potrebné lekárske posúdenie zdravotnej spôsobilosti.

4.5 Požiadavky na bezpečnosť a hygienu pri práci

Neoddeliteľnou súčasťou teoretického a praktického vyučovania je problematika bezpečnosti ochrany zdravia pri práci, požiarnej ochrany, hygieny práce a ochrany životného prostredia. Všeobecné zásady pre teoretické a praktické vyučovanie si žiaci

osvoja na začiatku školského roka poučením s písomným záznamom. Zásady bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci týkajúce sa konkrétnych praktických cvičení si žiaci osvoja pred začatím každej témy, s nasledovným overením osvojenia poznatkov – preskúšaním.

Vo výchovno-vzdelávacom procese musí výchova k bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci vychádzať z platných právnych predpisov – zákonov, vykonávacích vládnych nariadení, vyhlášok a noriem. V priestoroch určených na vyučovanie žiakov je potrebné utvoriť podľa platných predpisov podmienky na zaistenie bezpečnosti a hygieny práce. Nevyhnutné je poučiť žiakov o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci.

Základné podmienky bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci sú:

- a, dôkladné oboznámenie žiaka s predpismi o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci, s protipožiarnymi predpismi, so špecifickými opatreniami pre laboratória, pre jednotlivé pracoviská a pracovné operácie prípadnej činnosti
- b, používanie technického vybavenia zodpovedajúceho bezpečnostným a protipožiarnym predpisom
- c, používanie osobných ochranných prostriedkov podľa platných predpisov
- d, dozor vyžaduje prítomnosť osoby poverenej vyučovaním laboratórnych a dielenských cvičení, poverenej vedením praxe, aby mohla bezprostredne zasiahnuť pri porušovaní bezpečnostných predpisov a ohrození zdravia.

Výchova k bezpečnosti a ochrane zdravia, hygiene práce a ochrane pred požiarom je neoddeliteľnou súčasťou teoretického vyučovania a praktickej prípravy. V odborných učebniach – priestoroch určených na vyučovanie žiakov je potrebné utvoriť podľa platných predpisov podmienky na zaistenie bezpečnosti a hygieny práce. Je nevyhnutné preukázateľne poučiť žiakov o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci a dodržiavanie týchto predpisov vyžadovať. V priestoroch určených na praktickú prípravu je potrebné podľa platných technických predpisov vytvoriť podmienky na bezpečnú prácu, dôkladne a preukázateľne oboznámiť žiakov s predpismi o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci, s hygienickými predpismi, s technickými predpismi a technickými normami, s predpísanými technologickými postupmi, s pravidlami bezpečnej obsluhy technických zariadení, používaním určených ochranných prostriedkov a dodržiavanie týchto predpisov kontrolovať a vyžadovať. Ak práca vyžaduje priamy dozor, musí osoba poverená priamym dozorom obsiahnuť všetky pracovné miesta žiakov tak, aby mohla pri ohrození zdravia žiaka bezprostredne zasiahnuť. Žiaci majú zakázané vykonávať práce so zvýšeným nebezpečenstvom.

4.6 Hodnotenie

Hodnotenie¹ je jednou z najvýznamnejších činností kontroly vyučovacieho procesu, ktorou sa zisťujú a posudzujú výsledky vzdelávania. Musí spĺňať tieto funkcie:

- diagnostická, ktorá určuje mieru vedomostí, zručností, postojov žiakov a ich nedostatkov,
- prognostická, ktorá identifikuje zodpovedajúce predpoklady, možnosti a potreby ďalšieho vývoja žiakov,
- motivačná, ovplyvňujúca pozitívnu motiváciu žiakov,
- výchovná, formujúca pozitívne vlastnosti a postoje žiakov,
- informačná, ktorá dokumentuje výsledky vzdelávania,
- rozvíjajúca, ktorá ovplyvňuje sebakontrolu a sebahodnotenie žiakov,
- spätnoväzbová, ktorá vplýva na revidovanie procesu výučby.

ŠVP odporúča v rámci celého výchovno-vzdelávacieho procesu akceptovať tieto funkcie a **na základe** nižšie uvedených **kritérií** využívať nasledovné **formy** hodnotenia:

1) podľa výkonu žiaka

- a) výkonové hodnotenie, v ktorom sa výkon žiaka porovnáva s výkonom iných žiakov,
- b) hodnotenie absolútneho výkonu, kde sa výkon žiaka meria na základe stanoveného kritéria (norma, štandard),
- c) individuálne hodnotenie, pri ktorom sa porovnáva aktuálny výkon žiaka s jeho predchádzajúcim výkonom.

2) podľa cieľa vzdelávania

- a) sumatívne hodnotenie na jasne definovaných kritériách pri ukončení štúdia (záverečná skúška),
- b) formatívne hodnotenie zabezpečuje spätnú väzbu medzi žiakom a učiteľom.

3) podľa času

- a) priebežné hodnotenie, kde sa žiak hodnotí v priebehu celého vyučovacieho obdobia,
- b) záverečné hodnotenie, pri ktorom sa žiak hodnotí jednorázovo na konci vyučovacieho obdobia.

4) podľa informovanosti

- a) formálne hodnotenie, kedy je žiak dopredu informovaný o hodnotení a môže sa naň pripraviť,
- b) neformálne hodnotenie, pri ktorom sa pozoruje bežná činnosť žiaka vo vyučovacom procese.

¹Prof. PhDr. Ing. Ivan Turek. CSc.: Zvyšovanie efektívnosti vyučovania. Bratislava. 2002.

5. PROFIL ABSOLVENTA UČEBNÉHO ODBORU 4524 H AGROMECHANIZÁTOR, OPRAVÁR

5.1 Charakteristika absolventa

Absolvent učebného odboru 4524 H agromechanizátor, opravár je kvalifikovaný pracovník so širokým odborným profilom a primeraným všeobecným vzdelaním schopný samostatne odborne vykonávať základné a špecializované práce v poľnohospodárstve a v službách mechanizačnými prostriedkami, strojmi a zariadeniami, dodržiavať technologické postupy, robiť údržbu a opravu strojov, zabezpečovať prevádzkovú spoľahlivosť strojov a zariadení. Ovláda obsluhu a využitie základnej počítačovej techniky.

Pre vykonávanie uvedených činností má byť absolvent dostatočne adaptabilný, logicky myslíci, schopný aplikovať získané vedomosti a manuálne zručnosti v podmienkach trhového hospodárstva, používať racionálne metódy práce, rozvážne a rozhodne konať v súlade s právnymi normami spoločnosti.

Absolvent učebného odboru je pripravený na výkon odborných činností, pre ktoré je podmienkou stredné odborné vzdelanie v pôdohospodárstve vo veľkovýrobných podmienkach, v stredných a malých podnikoch a v službách. Absolvent odbornou praxou a ďalším štúdiom si ďalej môže zvyšovať kvalifikáciu a pokračovať v nadstavbovom štúdiu pre absolventov trojročných učebných odborov.

5.1.1 Ekonomické vzdelávanie

EKONOMICKÉ VZDELÁVANIE

Učivo je vymedzené spoločne pre všetky odbory na danom stupni vzdelania bez ohľadu na ich profiláciu. Pomôže žiakovi pri rozhodovaní o ďalšej profesijnej a vzdelávacej orientácii, pri vstupe na trh práce a pri uplatňovaní pracovných práv. Cieľom je príprava absolventa s konkrétnym odborným profilom, ktorý mu pomôže úspešne sa presadiť na trhu práce i v živote.

Výkonové štandardy

Absolvent má:

- vysvetliť základné ekonomické pojmy potreby a spotreba, uspokojovanie potrieb, statky a služby, výroba a výrobné faktory;
- vysvetliť základné pojmy úvodu do sveta práce – práca, povolanie, zamestnanie, pracovné miesto, fyzická a právnická osoba;
- vyjadriť vlastnými slovami zabezpečenie základných ľudských a ekonomických potrieb jednotlivca a rodiny;
- porovnať profesijnú ponuku na slovenskom i európskom trhu práce a pružne na ňu reagovať ďalším vzdelávaním;
- posúdiť svoje zdravotné, osobnostné a kvalifikačné predpoklady pre výkon svojho povolania, možnosti ďalšieho štúdia a profesijnej orientácie;
- vyhodnotiť vzťah práce a osobného príjmu;
- opísať riziká spojené s riadením vlastných financií;
- vysvetliť možnosti úniku dôležitých osobných údajov a zhodnotiť dôsledky zneužitia osobných údajov;
- vysvetliť, ako komunikácia o finančne významných záležitostiach môže pomôcť predchádzaniu konfliktom (finančná inštitúcia, klient);
- vyhľadať informácie o právach spotrebiteľov vrátane práva na reklamáciu;
- rozlíšiť pozitívne a negatívne vplyvy reklamy na spotrebiteľa;
- uviesť príklady falšovaných tovarov (tzv. fejkov), klamlivých a zavádzajúcich obchodných praktík;
- identifikovať korupčné a podvodné správanie;
- uviesť príklady zneužívania verejných zdrojov;
- vysvetliť pojem mzda (hrubá, čistá);
- vysvetliť prvky osobného rozpočtu (pravidelné a nepravidelné príjmy, výdavky a úspory);
- zostaviť rozpočet domácnosti;
- charakterizovať príjem z podnikateľskej činnosti;
- vysvetliť na príklade postup pri uzatváraní pracovnej zmluvy a skončení pracovného pomeru;
- vysvetliť podstatu a význam podnikania na príkladoch podnikateľských subjektov v praxi;
- zostaviť jednoduchý podnikateľský zámer a rozpočet malého podniku – fyzickej osoby;
- uviesť príklady, ako štát využíva príjmy z daní;
- vysvetliť, kedy sporiť a kedy si požičať (rozdiel medzi úsporami a pôžičkou);
- vysvetliť rozdiel medzi bankovými a nebankovými subjektmi a význam ochrany vkladov v SR;
- vysvetliť na konkrétnych príkladoch funkciu peňazí a zoradiť osobné finančné ciele podľa ich priority;
- opísať základné typy bankových produktov;
- opísať spôsob rozhodovania pri sporení a investovaní finančných prostriedkov;
- opísať moderné spôsoby platenia;
- rozlíšiť platobné karty podľa funkcie (debetné, kreditné);
- opísať spôsoby platenia v tuzemskej a zahraničnej mene; porozumieť prepočtu meny (napríklad českých korún na Euro a naopak);
- zhodnotiť výhody a nevýhody využívania úveru vrátane používania kreditnej karty;
- aplikovať na príkladoch jednoduché úročenie;
- uviesť príklady spotrebiteľských úverov a ich poskytovateľov;
- vysvetliť systém ochrany spotrebiteľa pri úveroch spotrebiteľom;
- uviesť príklady legálnych a nelegálnych postupov pri vymáhaní dlhov;
- uviesť možnosti využitia voľných finančných prostriedkov (sporenie, produkty so štátnym príspevkom, nehnuteľnosti);
- vysvetliť podstatu a význam poistenia;
- uviesť základné druhy poistenia (životné a neživotné);
- vysvetliť základný účel verejného poistenia;

- charakterizovať zdravotné poistenie, sociálne poistenie a v rámci neho predovšetkým nemocenské poistenie, dôchodkové poistenie, úrazové poistenie a poistenie v nezamestnanosti;
- rozoznať hlavné typy poistenia motorových vozidiel;
- vysvetliť rozdiel medzi poistením nehnuteľnosti (bytu, resp. domu) a poistením domácnosti (zariadenia).

Obsahové štandardy

Ekonomika

Základné ekonomické pojmy

Základné ľudské a ekonomické potreby jednotlivca a rodiny

Svet práce

Základné pojmy z úvodu do sveta práce

Základné atribúty trhu práce (voľba povolania, hľadanie zamestnania)

Pravidlá riadenia osobných financií

Plánovanie, príjem a práca

Úver a dlh

Sporenie a investovanie

Riadenie rizika a poistenie

Výchova k podnikaniu

Právne formy podnikania

Živnostenské podnikanie

Ciele podnikania a predpoklady pre podnikanie

Spotrebiteľská výchova

Finančná zodpovednosť spotrebiteľov

Rozhodovanie a hospodárenie spotrebiteľov

5.2 Kompetencie absolventa

Kompetencie (spôsobilosti) označujú ohraničenú štruktúru vedomostí, zručností, postojov a hodnotovej orientácie, ktoré sú predpokladom očakávaného výkonu žiaka. Kompetencia je preukázaná spôsobilosť alebo schopnosť využívať vedomosti, zručnosti alebo iné spôsobilosti na predvedenie a vykonanie činnosti na základe daných štandardov v práci alebo pri štúdiu rôznych situácií, v osobnom alebo odbornom rozvoji. Sú popísané najmä vo vzťahu k samostatnosti a rozhodovaniu niečo robiť alebo vyjadriť určitým spôsobom. Kompetencie sa navzájom prelínajú a dopĺňajú.

5.2.1 Kľúčové kompetencie

Kľúčové kompetencie chápeme ako kombináciu vedomostí, zručností, postojov, hodnotovej orientácie a ďalších charakteristík osobnosti, ktoré každý človek potrebuje na svoje osobné uspokojenie a rozvoj, aktívne občianstvo, spoločenské a sociálne začlenenie, k tomu, aby mohol primerane konať v rôznych pracovných a životných situáciách počas svojho celého života. Kľúčové kompetencie ako výkonové štandardy sa v rámci výchovno-vzdelávacieho procesu prostredníctvom výchovných a vzdelávacích stratégií rozvíjajú, osvojujú a hodnotia buď na úrovni školy, odboru vzdelávania alebo vyučovacieho predmetu. V súlade so Spoločným európskym rámcom kľúčových kompetencií pre celoživotné vzdelávanie ŠVP vymedzil nasledovné kľúčové kompetencie:

Absolvent má:

- ovládať biologické, chemické, fyzikálne, ekologické a ekonomické zákonitosti poľnohospodárskej výroby významné pre odborné riešenie technických a technologických otázok pôdohospodárstva a v súvisiacich službách;
- vedieť používať odbornú terminológiu odboru a poznať vlastnosti kovových, nekovových a technologických materiálov;
- ovládať princípy činnosti mechanizmov, strojov a zariadení používaných v poľnohospodárskej výrobe a v službách;
- poznať zásady a postupy obsluhy strojov a zariadení v poľnohospodárstve, zásady a postupy údržby strojov a zariadení;
- ovládať princípy a postupy opráv strojov a zariadení;
- poznať druhy strojov a zariadení, ich energetickú náročnosť a ekonomickú efektívnosť;
- definovať základnú technickú dokumentáciu, katalógy a firemnú literatúru;
- rozlíšiť druhy poľnohospodárskych plodín v rozličných štádiách vývoja, princípy technologických postupov ich pestovania a ošetrovania, zberu a uskladňovania;
- určiť druhy hospodárskych zvierat, princípy a postupy chovu hospodárskych zvierat;
- posúdiť ekologické podmienky pestovania jednotlivých skupín a druhov poľnohospodárskych plodín a poznať základy výživy, hnojenia a ochrany rastlín, ochrany životného prostredia a chovu zvierat;
- ovládať základné princípy alternatívnych systémov poľnohospodárskej výroby;
- rozoznať najrozšírenejšie choroby a škodcov a ochranu proti nim s prihliadnutím na racionálne využívanie ochranných opatrení;
- pochopiť ekonomické zákonitosti výroby, základné princípy podnikania a poskytovania služieb v odbore;
- ovládať platné technologické postupy, akostné a hygienické normy vo výrobe a zásady bezpečnosti práce;
- poznať zásady tvorby a ochrany životného prostredia vo vzťahu k mechanizovaným prácam v poľnohospodárskej výrobe a v službách;
- uplatňovať zásady bezpečnej práce a predpisy protipožiarnej ochrany a kontrolovať ich dodržiavanie.

5.2.2 Všeobecné kompetencie

Všeobecno-vzdelávaciu zložku profilu absolventa charakterizujú vedomosti a zručnosti potrebné na:

- pohotové, kultivované a správne ústne i písomné používanie štátneho jazyka vo všetkých komunikatívnych situáciách – všeobecných i odborných
- má dotvorené a sústavné základné vedomosti o systéme slovenského jazyka, chápe estetickú i etickú stránku rečového prejavu,
- riešenie rôznych praktických problémov v reálnych situáciách vo svojej pracovnej činnosti a v občianskom živote spôsobom primeraným ich mentálnej úrovni, adekvátne matematické vedomosti, zručnosti a návyky,
- samostatné používanie základných informácií o prírode a spoločnosti a aktívne zúčastňovanie sa na pretváraní a ochrane prírody,
- chápanie významu práv a povinností občana nášho štátu a ich uplatňovanie v každodennom živote,
- poznanie a pochopenie historického vývoja slovenského národa,
- osvojenie si poznatkov zo zdravotnícko-hygienickej kultúry a starostlivosť o vlastný zdravý telesný rozvoj,
- poznanie zásad správnych vzťahov medzi mladými ľuďmi, medzi mužom a ženou, rodičmi a deťmi a riadenie sa nimi
- poznanie úlohy rodiny a manželstva v spoločnosti a pripravenosť na rodinný život,
- prispôbenie sa meniacim podmienkam spoločenskej reality a pracovným podmienkam, dostatočne rýchle osvojenie si nových poznatkov a zručností, rozvíjanie a zdokonaľovanie všeobecných a pracovných spôsobilostí.
- poznanie základov ekologických zákonitostí v prostredí a integrácie človeka a prostredia;

5.2.3 Odborné kompetencie

Absolvent vie:

- použiť základnú odbornú terminológiu používanú v poľnohospodárskej praxi;
- základné úlohy odvetvia a odboru;
- vykonávať práce pri ručnom spracovaní materiálov a jednoduchšie technologické úkony strojového obrábania;
- vykonávať všetky odborné mechanizované práce v poľnohospodárskej výrobe a v službách s ohľadom na ochranu životného prostredia;
- základné technologické postupy pri poľnohospodárskych prácach,
- pripraviť náradie, stroje a zariadenia pre pracovný proces,
- nastaviť základné parametre, preskúšať funkcie strojov,
- obsluhovať stroje a mechanizačné prostriedky.

Schválilo Ministerstvo školstva Slovenskej republiky dňa 8. júna 2004 pod číslom CD - 2004 - 5495/17301 - 3: 093 s platnosťou od 1. septembra 2004, začínajúc 1. ročníkom.

5.2.4 Národný program finančnej gramotnosti

Absolvent strednej školy by mal byť schopný:

- nájsť, vyhodnotiť a použiť finančné informácie,
- poznať základné pravidlá riadenia vlastných financií,
- naučiť sa rozoznávať riziká v riadení vlastných financií,
- stanoviť si finančné ciele a naplánovať si ich dosiahnutie,
- rozvinúť potenciál získania vlastného príjmu a schopnosť šoriť,
- efektívne používať finančné služby,
- plniť svoje finančné záväzky,
- zveľaďovať a chrániť svoj majetok,
- porozumieť a orientovať sa v zabezpečovaní základných ľudských a ekonomických potrieb jednotlivca a rodiny,
- vedieť a byť schopný hodnotiť úspešnosť vlastnej sebarealizácie,
- inšpirovať sa príkladmi úspešných osobností,
- poznať príklady úspešných jednotlivcov v svojej plánovanej profesijnej ceste,
- poznať podmienky, vylučujúce neúspešnosť jednotlivca a rodiny,
- porozumieť základným pojmom v oblasti finančníctva a sveta peňazí,
- orientovať sa v oblasti finančných inštitúcií (NBS, komerčné banky, poisťovne a ostatné finančné inštitúcie),
- orientovať sa v problematike ochrany práv spotrebiteľa a byť schopný tieto práva uplatňovať.

Požadované osobnostné predpoklady, vlastnosti a schopnosti

Absolvent sa vyznačuje:

- empatiou, toleranciou a prosociálnym správaním,
- komunikatívnosťou, priateľskosťou,
- trpezlivosťou, vytrvalosťou a flexibilitou,
- schopnosťou spolupráce, spoľahlivosťou, presnosťou,
- primeraným sebaodhadom, sebadisciplínou, diskretnosťou a zodpovednosťou,
- kultivovaným vystupovaním a správaním,
- odolnosťou voči záťaži,
- adaptabilitnosťou na zmenu podmienok jednotlivých pracovísk,
- schopnosťou prechádzať z jednej činnosti na inú,
- telesnou obratnosťou, pohyblivosťou a manuálnou zručnosťou,
- vytrvalosťou a ostražitosťou v práci,
- toleranciou nepohodlia a schopnosťou pracovať v nepohodlnej polohe,
- samostatnosťou, dôslednosťou, vytrvalosťou, vynaliezavosťou, pozornosťou a opatrnosťou,
- zmyslom pre detail a poriadok,
- priestorovou a plošnou predstavivosťou,
- zmyslom pre súmernosť a citom pre vodorovnú a zvislú rovinu,
- manuálnou zručnosťou, vykonávaním presnej práce rukami,
- organizačnými schopnosťami,
- estetickým citom,
- citlivým vzťahom k živej prírode.

6. UČEBNÝ PLÁN UČEBNÉHO ODBORU 4524 H AGROMECHANIZÁTOR, OPRAVÁR

Tabuľka prevodu rámcového učebného plánu ŠVP na učebný plán ŠkVP

Škola (názov, adresa)	Stredná odborná škola, Čaklov 249, 094 35 okr. Vranov n. Topľou			
Názov ŠkVP	agromechanizátor, opravár			
Kód a názov ŠVP	45 poľnohospodárstvo a lesné hospodárstvo			
Kód a názov učebného odboru	4524 H agromechanizátor, opravár			
Stupeň vzdelania	stredné odborné vzdelanie – ISCED 3C			
Dĺžka štúdia	3 roky			
Forma štúdia	denná			
Iné	vyučovací jazyk - slovenský			
Štátny vzdelávací program		Školský vzdelávací program		
Vzdelávacie oblasti Obsahové štandardy	Minimálny počet týždenných vyučovacích hodín celkom	Vyučovaci predmet	Počet týž. vyuč. hodín celkom	Disponibilné hodiny
Všeobecné vzdelávanie	22		30	8
Jazyk a komunikácia	11,5	Jazyk a komunikácia	15	3,5
Verbálne vyjadrovanie		Slovenský jazyk a literatúra	6	
Písomné vyjadrovanie				
Štylistika				
Jazykové prostriedky a náuka o jazyku				
Práca s textom a získavanie informácií				
Literatúra v živote človeka				
Staroveká a stredoveká literatúra				
Humanizmus a renesancia				
Barok				
Novodobá slovenská literatúra				
Literárny realizmus a literárna moderna				
Slovenská a svetová literatúra medzi dvoma svetovými vojnami (klasicizmus, predromantizmus, romantizmus)				
Vývoj slovenskej literatúry po druhej svetovej vojne v kontexte so svetovou literatúrou				
Počúvanie s porozumením		Cudzí jazyk	9	
Čítanie s porozumením				

Písomný prejav				
Ústny prejav				
Počúvanie s porozumením				
Čítanie s porozumením				
Písomný prejav				
Ústny prejav				
Človek, hodnoty a spoločnosť	2		2	
Mravné rozhodovanie človeka. Človek a právne vzťahy		Etická výchova/ Náboženská výchova	1	
Filozoficko-etické základy hľadania zmyslu života				
Dejepis				
Vplyv hospodárskych podmienok na život človeka. Zmysel a spôsob života		Občianska náuka	1	
Estetika životného prostredia				
Ľudové a regionálne umenie				
Aplikácia poznatkov z umenia a kultúry do života				
Úvod do spoločenského vzdelávania. Psychológia osobnosti				
Sociálna psychológia a základy komunikácie				
Demokracia a jej fungovanie				
Človek a príroda	1		2	1
Človek a životné prostredie				
Elektrické a magnetické javy		Fyzika	2	
Svetlo a žiarenie				
Formy a príčiny mechanického pohybu				
Štruktúra a vlastnosti látok				
Matematika a práca s informáciami	3		5	2
Čísla, premenné, výrazy		Matematika	4	
Rovnice, nerovnice a ich sústavy		Informatika	1	
Funkcie - základy				
Geometria				
Základy štatistiky				
Práca s údajmi a informáciami				
Zdravie a pohyb	4,5		6	1,5
Ľudský organizmus ako celok z hľadiska stavby		Telesná a športová príprava	6	
Vplyv telesnej výchovy a športu na somatický, funkčný a zdravotný stav človeka				

Kondičná príprava a všestranne rozvíjajúce cvičenia a pohybové hry, športový tréning				
Základy techniky a taktiky vybraných športových odvetví, odborná terminológia, pravidlá				
Regenerácia, kompenzácia				
Poradové cvičenia				
Hygiena a bezpečnosť pri telesnej výchove a športe, základy prvej pomoci				
Šport a pobyt v prírode				
Odborné vzdelávanie	65,5	Povinné predmety – teoretické vzdelávanie	23	5
Teoretické vzdelávanie	18	Ekonomika	2	
Praktická príprava		Technológia rastlinnej výroby	6	
		Technológia živočíšnej výroby	2	
		Strojníctvo	2	
		Technológia opráv	5	
		Stroje a zariadenia	5	
		Strojárska technológia	1	
Praktická príprava	47,5	Odborné vzdelávanie - praktická príprava	47,5	
Bezpečnosť a ochrana zdravia pri práci, hygienické predpisy		Odborný výcvik	47,5	
Organizácia a nadväznosť pracovných činností				
Oboznámenie sa s prac. postupmi pri jednotlivých činnostiach				
Precvičovanie jednotlivých činností v rámci praktickej prípravy				
Účelové kurzy				
Disponibilné hodiny	11,5		13	
SPOLU	99		100,5	
Voliteľné predmety		Úvod do sveta práce	0	
		Motorové vozidlá	0	
Účelové kurzy/učivo				
Kurz pohybových aktivít v prírode	15		25	
Kurz na ochranu života a zdravia	18		18	
Účelové cvičenia	12		12	
Účelový kurz podľa výberu				
Záverečná skúška				

Prehľad kľúčových kompetencií	Komunikatívne a sociálne interakčné kompetencie	Interpersonálne a intrapersonálne kompetencie ne spôsobilosti	Schopnosti tvorivo riešiť problémy	Podnikateľské spôsobilosti	Spôsobilosti využívať informačné technológie	Spôsobilosti byť demokratickým
Prehľad názov predmetov	Prehľad výchovných a vzdelávacích stratégií					
Povinné všeobecnovzdelávacie predmety						
Slovenský jazyk a literatúra a)	☺	☺	☺	☺	☺	☺
Prvý cudzí jazyk a)	☺	☺	☺		☺	☺
Etická výchova/náboženská výchova	☺	☺	☺		☺	☺
Občianska náuka	☺	☺	☺	☺	☺	
Fyzika a)	☺	☺	☺		☺	☺
Matematika a) v 1. a 2. roč.	☺	☺	☺		☺	☺
Informatika a)	☺	☺	☺	☺	☺	☺
Telesná a športová výchova a), c)	☺	☺	☺	☺	☺	☺
Povinné odborné predmety						
Ekonomika			☺	☺	☺	☺
Technológia rastlinnej výroby	☺	☺	☺			☺
Stroje a zariadenia						
Strojníctvo	☺	☺	☺	☺	☺	☺
Strojárska technológia	☺	☺	☺	☺	☺	
Technológia živočíšnej výroby						
Technológia opráv						
Motorové vozidlá						
Odborný výcvik						
Voliteľné predmety						
Motorové vozidlá						
Úvod do sveta práce						
Účelové kurzy						
Ochrana človeka a prírody						
Telovýchovno-výcvikový kurz h)						

Kľúčové kompetencie predstavujú spoločne uplatňované zásady a pravidlá pri vybraných postupoch, metódach a formách práce, pri organizovaní rôznych slávnostných alebo výnimočných príležitostí, akcií alebo aktivít, mali by podporovať a rozvíjať aktivitu, tvorivosť, zručnosť, učenie žiaka. Výchovné a vzdelávacie stratégie (ďalej len „VVS“) nie sú formulované ako ciele, konkrétne metódy, postupy, pokyny alebo predpokladané výsledky žiakov, ale predstavujú spoločný postup, prostredníctvom ktorého by učitelia doviedli žiakov k vytváraniu alebo ďalšiemu rozvoju kľúčových kompetencií.

VVS sú v našom školskom vzdelávacom programe stanovené pre každý vyučovací predmet a pre vybrané kľúčové kompetencie tak, ako to ukazuje tabuľka. Táto stratégia bola odsúhlasená všetkými predmetovými komisiami na škola.

7 UČEBNÉ OSNOVY UČEBNÉHO ODBORU 4524 H AGROMECHANIZÁTOR, OPRAVÁR

Názov a adresa školy	Stredná odborná škola, Čaklov 249, 094 35 okr. Vranov n. Topľou
Názov školského vzdelávacieho programu	Agromechanizátor, opravár
Kód a názov ŠVP	45 poľnohospodárstvo a lesné hospodárstvo
Kód a názov učebného odboru	4524 H agromechanizátor, opravár
Stupeň vzdelania	stredné odborné vzdelanie – ISCED 3C
Dĺžka štúdia	3 roky
Forma štúdia	denná

UČEBNÝ PLÁN

Kategórie a názvy vyučovacích predmetov	1.	2.	3.	Spolu
Všeobecné vzdelávanie	11	11	8	30
Jazyk a komunikácia	5	5	5	15
slovenský jazyk a literatúra	2	2	2	6
1. cudzí jazyk - RUJ	0	0	0	0
1. cudzí jazyk - ANJ	3	3	3	9
Človek, hodnoty a spoločnosť	1	1	0	2
etická výchova/náboženská vých.	1	0	0	1
občianska náuka	0	1	0	1
Človek a príroda	1	1	0	2
Fyzika	1	1	0	2
Matematika a práca s informáciami	2	2	1	5
matematika	2	1	1	4
informatika	0	1	0	1
Zdravie a pohyb	2	2	2	6
telesná a športová výchova	2	2	2	6
Odborné vzdelávanie	23	23	24,5	70,5
ekonomika	0	1	1	2
technológia rastlinnej výroby	2	2	2	6
stroje a zariadenia	1	2	2	5
strojnictvo	2	0	0	2
strojárská technológia	1	0	0	1
technológia živočíšnej výroby	0	1	1	2
technológia opráv	2	2	1	5
odborný výcvik	15	15	17,5	47,5
Voliteľné predmety d)	0	0	0	0
motorové vozidlá	0	0	0	0
úvod do sveta práce	0	0	0	0
SPOLU	34	34	32,5	100,5

Poznámky k učebnému plánu

- Rámcový učebný plán vymedzuje proporcie medzi všeobecným a odborným vzdelávaním (teoretickým a praktickým) a ich záväzný minimálny rozsah. Tento plán je východiskom pre spracovanie konkrétnych učebných plánov školských vzdelávacích programov, v ktorých budú vzdelávacie oblasti rozpracované do učebných osnov vyučovacích predmetov alebo modulov. Počty vyučovacích hodín pre jednotlivé vzdelávacie oblasti predstavujú nevyhnutné minimum. V školských vzdelávacích programoch sa rozširujú podľa potrieb odborov a zámerov školy z kapacity disponibilných hodín.
- Stredné odborné školy pre žiakov so zdravotným znevýhodnením plnia rovnaké ciele ako stredné odborné školy pre intaktných žiakov. Všeobecné ciele vzdelávania v jednotlivých vzdelávacích oblastiach a kompetencie sa prispôbujú individuálnym osobitostiam žiakov so zdravotným znevýhodnením v takom rozsahu, aby jeho konečné výsledky zodpovedali profilu absolventa. Špecifiká výchovy a vzdelávania žiakov so zdravotným znevýhodnením (dĺžka, formy

výchovy a vzdelávania, podmienky prijímania, organizačné podmienky na výchovu a vzdelávanie, personálne, materiálno-technické a priestorové zabezpečenie, ap.) stanovujú vzdelávacie programy vypracované podľa druhu zdravotného znevýhodnenia.

- c) Počet týždenných vyučovacích hodín v školských vzdelávacích programoch je minimálne 33 hodín a maximálne 35 hodín, za celé štúdium minimálne 99 hodín, maximálne 105 hodín. Výučba v učebných odboroch sa realizuje v 1. a 2. ročníku v rozsahu 33 týždňov, v 3. ročníku v rozsahu 30 týždňov (do celkového počtu hodín za štúdium sa počíta priemer 32 týždňov, spresnenie počtu hodín za štúdium bude predmetom školských učebných plánov). Časová rezerva sa využije na opakovanie a doplnenie učiva, na kurz na ochranu života a zdravia a kurzy pohybových aktivít v prírode ap. a v poslednom ročníku na absolvovanie záverečnej skúšky.
- d) Trieda sa môže deliť na skupiny podľa potrieb odboru štúdia a podmienok školy.
- e) Hodnotenie a klasifikácia vyučovacích predmetov sa riadi všeobecne záväznými právnymi predpismi.
- f) Výučba slovenského jazyka a literatúry sa v učebných odboroch realizuje s dotáciou minimálne v rozsahu 1,5 vyučovacích hodín v 1. ročníku, minimálne v rozsahu 1 vyučovacej hodiny v 2. a 3. ročníku.
- g) Vyučuje sa jeden z jazykov: jazyk anglický, nemecký, francúzsky, ruský, španielsky, taliansky. Podľa potreby a podmienok školy aj ďalšie cudzie jazyky. Výučba prvého cudzieho jazyka sa v učebných odboroch realizuje minimálne v rozsahu 3 týždenných vyučovacích hodín v 1., 2. ročníku a 2 týždenných vyučovacích hodín v 3. ročníku. Druhý cudzí jazyk sa môže vyučovať ako voliteľný predmet z časovej dotácie disponibilných hodín minimálne v rozsahu 2 týždenných vyučovacích hodín v ročníku.
- h) Súčasťou vzdelávacej oblasti „Človek a hodnoty“ sú predmety náboženská výchova v alternatíve s etickou výchovou. Predmety etická výchova/náboženská výchova sa vyučujú podľa záujmu žiakov v skupinách najviac 20 žiakov.
- i) Súčasťou vzdelávacej oblasti „Človek a spoločnosť“ je predmet občianska náuka.
- j) Na cirkevných školách je povinnou súčasťou vzdelávacej oblasti „Človek a hodnoty“ predmet náboženstvo (podľa konfesie zriaďovateľa). Predmet etická výchova môže škola vyučovať v rámci voliteľných predmetov. Súčasťou vzdelávacej oblasti „Človek a spoločnosť“ je predmet občianska náuka.
- k) Súčasťou vzdelávacej oblasti „Človek a príroda“ sú predmety fyzika, chémia a biológia, ktoré sa vyučujú podľa ich účelu v danom odbore štúdia. Vyberie sa z predmetov podľa ich účelu v danom odbore štúdia.
- l) Súčasťou vzdelávacej oblasti Matematika a práca s informáciami sú predmety matematika a informatika, ktoré sa vyučujú podľa ich účelu v danom odbore štúdia. Výučba matematiky sa v učebných odboroch realizuje s dotáciou minimálne 2 hodín týždenne za celé štúdium.
- m) Súčasťou vzdelávacej oblasti „Zdravie a pohyb“ je predmet telesná a športová výchova. Predmet telesná a športová výchova možno vyučovať aj v popoludňajších hodinách a spájať do maximálne dvojhodinových celkov.
- n) Riaditeľ školy po prerokovaní s pedagogickou radou na návrh predmetových komisií rozhodne, ktoré predmety v rámci teoretického vzdelávania a praktickej prípravy možno spájať do viachodinových celkov.
- o) Praktická príprava sa realizuje podľa všeobecne záväzných právnych predpisov v rozsahu minimálne 1520 hodín za štúdium, čo je podmienkou vykonania záverečnej skúšky. Pre kvalitnú realizáciu vzdelávania je potrebné vytvárať podmienky pre osvojovanie požadovaných praktických zručností a činností formou praktických cvičení (v laboratóriách, dielnach, odborných učebniach, cvičných firmách a pod.) a odborného výcviku. Na praktických cvičeniach a odbornom výcviku sa môžu žiaci deliť do skupín, najmä s ohľadom na bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci a na hygienické požiadavky podľa všeobecne záväzných právnych predpisov. Počet žiakov na jedného majstra odbornej výchovy je stanovený všeobecne záväznými právnymi predpismi.
- p) Disponibilné hodiny sú spoločné pre všeobecné a odborné vzdelávanie, sú prostriedkom na modifikáciu učebného plánu v školskom vzdelávacom programe a súčasne na vnútornú a vonkajšiu diferenciaciu štúdia na strednej škole. O ich využití rozhoduje vedenie školy na základe vlastnej koncepcie výchovy a vzdelávania podľa návrhu predmetových komisií a po prerokovaní v pedagogickej rade. Možno ich využiť na posilnenie hodinovej dotácie základného učiva (povinných predmetov) alebo na zaradenie ďalšieho rozširujúceho učiva (voliteľných predmetov) v učebnom pláne.
- q) Účelové kurzy sa môžu realizovať v rámci časovej rezervy v školskom roku alebo v rámci praktickej prípravy, ak konkrétny kurz priamo súvisí s obsahom učiva predmetu odborný výcvik.
- r) Súčasťou výchovy a vzdelávania žiakov je kurz na ochranu života a zdravia a kurz pohybových aktivít v prírode. Kurz na ochranu života a zdravia má samostatné tematické celky s týmto obsahom: riešenie mimoriadnych udalostí – civilná ochrana, zdravotná príprava, pobyt a pohyb v prírode, záujmové technické činnosti a športy. Organizuje sa v treťom ročníku štúdia a trvá tri dni po šesť hodín. Kurz pohybových aktivít v prírode sa koná v rozsahu piatich vyučovacích dní, najmenej však v rozsahu 15 vyučovacích hodín. Organizuje sa v 1. ročníku štúdia (so zameraním na zimné športy) a v 2. ročníku štúdia (so zameraním na letné športy). Účelové cvičenia sú súčasťou prierezovej témy Ochrana života a zdravia. Uskutočňujú sa v 1. a v 2. ročníku vo vyučovacom čase v rozsahu 6 hodín v každom polroku školského roka raz

**UČEBNÉ OSNOVY VYUČOVACIEHO PREDMETU
SLOVENSKÝ JAZYK A LITERATÚRA**

Škola (názov, adresa)	Stredná odborná škola, Čaklov 249, 094 35 okr. Vranov nad Topľou
Názov ŠkVP	Agromechanizátor, opravár
Kód a názov ŠVP	45 poľnohospodárstvo a lesné hospodárstvo
Kód a názov učebného odboru	4524 H agromechanizátor, opravár
Stupeň vzdelania	stredné odborné vzdelanie – ISCED 3C
Dĺžka štúdia	3 roky
Forma štúdia	denná
Ročník	prvý, druhý, tretí

Týždenný počet vyučovacích hodín: v 1. ročníku 2 hodiny týždenne, za školský rok 66 vyučovacích hodín,
v 2. ročníku 2 hodiny týždenne, za školský rok 66, vyučovacích hodín,
v 3. ročníku 2 hodiny týždenne, za školský rok 60 vyučovacích hodín.

Dátum schválenia učebnej osnovy riaditeľstvom školy: 31.08.2023

1. Charakteristika učebného predmetu

Základnou charakteristikou vzdelávacej oblasti je sprostredkovať žiakom jazykové a všeobecné kompetencie tak, aby rozvíjali komunikatívnu kompetenciu, ako prostriedok na dorozumievanie a myslenie, na podávanie a výmenu informácií. Hodiny slovenského jazyka a literatúry sa usilujú rozvinúť a podporiť sociálne kompetencie žiakov, ich všeobecný kultúrny rozhľad, formovať ich estetické cítenie a celkovú kultiváciu vyjadrovania a správania. Žiaci by počas štúdia mali rozvíjať svoje komunikačné schopnosti, aktívne pracovať s informáciami, vedieť pochopiť zmysel informácie a využiť tieto informácie. Jazyková časť je zameraná na štylistickú jazykovú rovinu. Nadväzuje na učivo základnej školy, vychádza z predpokladu, že žiaci ovládajú základné pravopisné, morfológické a syntaktické zákonitosti, ktoré prakticky využívajú vo svojej verbálnej aj písomnej komunikácii.

Literárna výchova je zameraná na formovanie osobnosti žiaka v snahe dosiahnuť vnútornú bohatú individualitu, schopnú vysokého stupňa sebauvedomenia, kultúrnu osobnosť, ktorá dokáže pochopiť svet v jeho celistvosti a rôznorodosti. Popri čitateľskej výchove sa rozvíjajú celkové vedomosti žiakov o slovenskej a svetovej literatúre. Dôraz sa kladie na poznanie literárnej histórie, analýzu najvýznamnejších a literárno-umeleckých najhodnotnejších diel zo slovenskej a svetovej literatúry, priblíženie modernej, najmä súčasnej literatúry, na pochopenie umeleckého a filozoficko-etického prínosu staršej literatúry, uvedenie si rozvoja literárnej tvorivosti nášho národného písomníctva. Zvyšovanie účinnosti vyučovania výrazne napomáha spojeniu školskej práce s prácou mimotriednou a mimoškolskou. K rozširovaniu poznatkov a k prehľbovaniu záujmov žiakov o literatúru prispievajú najmä literárne exkurzie, návštevy literárnych múzeí a expozícií, besedy so spisovateľmi, besedy o divadelných a filmových predstaveniach, televíznych inscenáciách, výstavách a pod. Svoje literárne zručnosti a schopnosti môžu žiaci aktívne rozvíjať v záujmových literárnych krúžkoch (čitateľských, recitačných, dramatických, krúžkoch pre vlastnú tvorbu a iných). Špecifickosť vyučovania literatúry vyžaduje venovať zvýšenú pozornosť otázkam hodnotenia a klasifikácie. Učiteľ hodnotí nielen žiakové vedomosti, ale najmä jeho zručnosti a schopnosti samostatne pracovať s literárnym textom, samostatne a tvorivo literárne myslieť.

2. Všeobecné ciele vyučovania predmetu (vyučovacie zámery):

Hlavný cieľ vyučovania predmetu obsahuje tri cieľové komponenty: a) komunikatívny b) kognitívny c) formatívny. Cieľom vyučovania literatúry je aktívne sa podieľať na intelektuálnom, citovom a mravnom rozvoji žiakov, tvorbe harmonicky rozvinutého človeka. Osvojené vedomosti, zručnosti a návyky by sa mali stať východiskom pre ďalšie vzdelávanie a sebauvedomenie a základom pre aktívny celoživotný kontakt s literatúrou a umením. Základným prostriedkom realizácie tohto cieľa je literárno-umelecké dielo, jeho čítanie a interpretácia, ktorá je založená na pochopení významu textu, jeho zmyslu a vnútornom citovom prežívaní estetických a myšlienkových hodnôt, ktoré sú v diele obsiahnuté. Účinok výchovno-vzdelávacieho pôsobenia prostredníctvom literatúry a umenia by sa mal prejavovať pri utváraní plnohodnotného spôsobu života, voľbe správnej životnej cesty, orientácii vo vlastnom živote a jeho problémoch, sebarealizácii v demokratickej a humánnej spoločnosti. Ciele vzdelávacej oblasti smerujú k zabezpečeniu tých kľúčových kompetencií, ktoré sú sledované všetkými učebnými predmetmi a ktoré sa realizujú v každom učebnom predmete podľa ich špecifik. V oblasti slovenského jazyka aj literatúry sa budú sledovať a realizovať nasledujúce cieľové zámery:

- rozvoj umeleckého cítenia a intelektových činností s využitím indukčných a deduktívnych metód získavania nových vedomostí, zručností a postojov;

- rozvíjať komunikatívne zručnosti a schopnosti aj v podobe vedenia dialógu a diskusie na obhajovanie vlastných tvrdení a predstáv;
- chápať a používať jazyk ako znakový systém, ako prostriedok s rozličnými funkciami: kognitívnu, komunikatívnu a expresívnu. Získať skúsenosť v aktívnej aplikácii jazyka v hovorenej i písanej forme;
- podporiť národné podvedomie na základe nášho kultúrneho a národného dedičstva, upevňovať kladné morálne a vôľové vlastnosti, upevňovať rasovú, národnú a sexuálnu znášanlivosť.

3. Dôkaz dosiahnutia výkonového štandardu žiakmi:

Žiak je schopný:

- riešiť rozmanité komunikačné, spoločenské a pracovné situácie,
- zvoliť komunikatívnu stratégiu adekvátnu komunikačnému zámeru, podmienkam a normám komunikácie,
- používať vhodné jazykové prostriedky (zvukové, rečová etika) a reagovať na vopred nenacvičenú situáciu,
- vyjadrovať vhodným spôsobom svoj úmysel, prezentovať sám seba, podávať a získať ústne alebo písomne požadovanú alebo potrebnú informáciu všeobecného alebo odborného charakteru, zapájať sa do diskusie, obhajovať svoj názor, pohotovo reagovať na nepredvídané situácie (otázka, rozhovor, anketa), uplatňovať verbálne a neverbálne prostriedky, spoločenskú a rečovú etiku a zdôvodňovať zvolené riešenie komunikačnej situácie,
- používať postupy a jazykové prostriedky (zvukové, lexikálne, gramatické) štýlu oznamovacieho, konverzačného, prakticky odborného a rokovacieho (administratívneho), oboznámiť sa so špecifikami štýlu publicistického a umeleckého, mať kultivovaný súvislý prejav na pripravenú a nepripravenú tému,
- usilovať sa pri ústnom a písomnom prejave o dodržaní jazykových noriem, výstižné, logické a jazykovo správne a bohaté vyjadrovanie,
- ovládať základné – najčastejšie používané lexikálne a gramatické prostriedky, rozumieť gramatickým menej frekventovaným lexikálnym a gramatickým javom a vedieť ich aj používať, samostatne tvoriť súvislé hovorené a písané prejavy,
- získať informácie z prečítaného a vypočutého textu (určiť hlavnú tému alebo myšlienku textu, rozlíšiť základné a vedľajšie informácie), dokázať text zaradiť do niektorých z funkčných štýlov, orientovať sa v jeho stavbe,
- vedieť spracovať výpisky z textu a dokázať ho primerane reprodukovat' a interpretovať, vyjadrovať sa k odbornej problematike, s využitím popisných výkladových a úvahových postupov, vyhľadávať informácie všeobecného a odborného charakteru, pracovať s príručkami,
- uvádzať správne bibliografické údaje a citáty, spracovať písomné informácie najmä odborného charakteru,
- pracovať s Pravidlami slovenského pravopisu a inými jazykovými príručkami,
- mať vypestovaný návyk pravidelne túto literatúru používať, uvedomele sa snažiť o dokonalejšie zvládnutie spisovného jazyka, o skvalitnenie svojho vyjadrovania a osobného štýlu,
- chápať význam jazykovej kultúry a funkcií spisovného jazyka, snažiť sa spisovne vyjadrovať v situáciách, ktoré si to vyžadujú, byť si vedomý toho, že jazyk sa dynamicky rozvíja,
- chápať literárne dielo ako špecifickú výpoveď o skutočnosti a o vzťahu človeka k nej,
- vytvárať si predpoklady pre estetické vnímanie skutočnosti,
- chápať prínos literatúry a umeleckého zážitku pre život človeka,
- vyjadriť vlastný čitateľský zážitok a zdôvodniť ho,
- vytvoriť si pozitívny vzťah k literárnemu umeniu, založený na interpretácii ukážok z umeleckých diel, na osvojení podstatných literárnych faktov, pojmov a poznatkov,
- poznať a chápať tie myšlienkové a literárne smery, hnutia, významné osobnosti z diela, ktoré spoluvytvárajú duchovnú klímu našej súčasnosti,
- pristupovať k literatúre ako k zdroju estetických zážitkov, uplatňovať estetické a ekologické hľadiská pri pretváraní životného prostredia, podieľať sa na ochrane kultúrnych hodnôt,
- poznať špecifické črty a funkcie literárnych diel, orientovať sa v ich základných výrazových prostriedkoch, vybrať a rozvíjať záujem o literatúru, tolerovať žánre a druhy, najmä tie, ktoré sú v popredí jeho záujmu, vytvoriť vlastné malé literárne dielka (napr. báseň, poviedku).

4. Hodnotenie výsledkov žiakov

Predmet slovenský jazyk a literatúra sa klasifikuje stupňom 1 – 5 podľa platného klasifikačného poriadku.

5. Odporúčaná študijná literatúra

Slovenský jazyk pre 1. – 4. ročník SŠ, Hincová, Húsková, SPN, Bratislava, 2009
 Cvičebnica pre 1. – 4. ročník SŠ, Hincová, Húsková, SPN, Bratislava, 2009
 Zbierka úloh zo slovenského jazyka (Didaktis) ISBN 80-85456-11-7
 Prehľad gramatiky a pravopisu SJ, Didaktis Bratislava, 2003

Obsahový štandard	Výkonový štandard
➤ 1. Učenie sa ➤ učebný štýl ➤ faktory ovplyvňujúce učenie sa ➤ efektívne zapamätávanie ➤ kontrola plnenia plánu ➤ projektovanie vlastnej budúcnosti ➤ 2. Práca s informáciami ➤ jazyk ➤ jazykový znak, sémantický trojuholník ➤ jazykový systém ➤ reč ➤ dorozumievacia/komunikatívna funkcia jazyka ➤ estetická funkcia jazyka ➤ poznávací/kognitívna funkcia jazyka ➤ text, obsah textu, forma textu ➤ autorský zámer ➤ súvislé texty, nesúvislé texty ➤ vecné texty, umelecké texty ➤ kontext ➤ argumentácia ➤ hlavná myšlienka ➤ kľúčové slová ➤ osnova z prečítaného textu, tézy ➤ funkcia prejavu ➤ informácia ➤ spôsoby spracovania informácií ➤ kľúčové slová ➤ vedľajšia informácia v texte zdroje informácií – titulok, marginálie, resumé, anotácia, abstrakt, bibliografia, bibliografický záznam, menný a vecný register, masmediálne komunikačné prostriedky, poznámky pod čiarou, vysvetlivky ➤ 3. Lexikálna rovina jazyka ➤ lexikológia ➤ sémantický trojuholník ➤ lexikálny význam slova, gramatický význam slova ➤ opozitá ➤ homonymá ➤ slovníky – prekladový, terminologický ➤ slovná zásoba národného jazyka – individuálna slovná zásoba ➤ aktívna slovná zásoba, pasívna slovná zásoba ➤ jadro slovnej zásoby ➤ pejoratíva, vulgarizmy ➤ neologizmy, frazeologizmus ➤ internacionalizácia ➤ tvorenie slov skracovaním, značky, skratkové slová ➤ 4. Morfológická rovina jazyka ➤ gramatický tvar ➤ podstatné mená – plnovýznamový slovný druh, vetnočlenská platnosť, vzor: kuli; gazdiná ➤ menné gramatické kategórie ➤ stupeň ➤ singulár, plurál ➤ nominatív, genitív, datív, akuzatív, vokatív, lokál, inštrumentál ➤ prídavné mená – plnovýznamový slovný druh,	➤ žiak sa samostatne učí a zaujíma sa o podnety na učenie z rôznych zdrojov, pozná svoj učebný štýl ➤ vie vytvoriť jednoduchý plán svojej činnosti, postupovať podľa neho a kontrolovať ho ➤ je schopný klásť zvedavé otázky pri plánovaní svojej činnosti ➤ žiak vie výrazne čítať umelecký text ➤ vie čítať umelecký a vecný text s porozumením ➤ vie rozlíšiť a charakterizovať umelecký a vecný text po obsahovej i formálnej stránke ➤ vie v texte analyzovať využité výrazové prostriedky, napr. terminológiu, synonymá, kompozíciu ap. , z hľadiska autorovho zámeru a funkcie textu ➤ dokáže identifikovať kľúčové slová textu ➤ vie rozlíšiť v texte hlavné myšlienky od vedľajších, podstatné informácie od nepodstatných ➤ dokáže sformulovať hlavnú myšlienku textu ➤ dokáže spracovať text – vytvoriť z neho konspekt, osnovu z prečítaného textu, tézy ➤ dokáže posúdiť informačné zdroje, na základe ktorých bol text vytvorený ➤ dokáže zhodnotiť text z hľadiska jazykovej kultúry ➤ dokáže posúdiť subjektívnu využiteľnosť vecného textu ➤ na základe svojich poznámok vie vyjadriť svoj estetický a emocionálny zážitok z prečítaného umeleckého textu ➤ dokáže efektívne využiť zdroje informácií pri práci s vlastným i cudzím textom ➤ ovláda základy kritického čítania, t. j. vie vnímať problémy nastolené textom a identifikuje chyby a protirečenia, ktoré sa v texte nachádzajú ➤ žiak pozná význam slov, ktoré využíva vo svojom jazykovom prejave v súlade s rôznymi kontextmi a komunikačnými situáciami, prípadne si vie overiť význam neznámych slov v dostupných informačných zdrojoch ➤ vo vlastných jazykových prejavoch využíva široký repertoár slovnej zásoby, napr. využíva synonymá, a vyhýba sa tým stereotypnému vyjadrovaniu ➤ pozná rozdiel vo veľkosti vlastnej slovnej zásoby a slovnej zásoby národného jazyka a cielene si rozširuje vlastnú aktívnu slovnú zásobu z dostupných zdrojov – slovníky, beletria, odborná literatúra, internet ap. ➤ pozná spôsoby obohacovania slovnej zásoby a využíva ich pri tvorbe vlastných jazykových prejavov ➤ vie vysvetliť spôsoby vzniku frazeologizmov v jazyku a vo vlastných jazykových prejavoch využíva všetky druhy frazeologizmov ➤ žiak vie určiť slovnodruhovú a syntaktickú platnosť všetkých slov v texte ➤ správne uplatňuje gramatické kategórie slovných druhov pri tvorbe viet a textov ➤ ovláda klasifikáciu slovných druhov: plnovýznamové – neplnovýznamové; ohýbné – neohýbné; s vetnočlenskou platnosťou – bez vetnočlenskej

vetnočlenská platnosť ➤ zámená – plnovýznamový slovný druh, vetnočlenská platnosť, druhy zámen, zvrtné zámená – základné, prívlastňovacie; vymedzovacie zámená, neurčité zámená ➤ číslovky – plnovýznamový slovný druh, vetnočlenská platnosť; druhy čísloviek, skupinové číslovky ➤ slovesá – plnovýznamový slovný druh, vetnočlenská platnosť, slovesné gramatické kategórie – rod; historický prítom, slovesá – sponové, modálne, fázové, činnostné, stavové, rod – činný, trpný ➤ príslovky – plnovýznamový slovný druh, vetnočlenská platnosť ➤ predložky – neplnovýznamový slovný druh, vetnočlenská platnosť ➤ spojky – neplnovýznamový slovný druh, vetnočlenská platnosť, priradňovacie – zlučovacie, stupňovacie, vylučovacie, odporovacie, podradňovacie ➤ častice – neplnovýznamový slovný druh, vetnočlenská platnosť ➤ citoslovci – neplnovýznamový slovný druh, vetnočlenská platnosť 5. Syntaktická rovina jazyka ➤ vety podľa modálnosti ➤ hlavné vetné členy; vetný základ – slovesný, neslovesný; rozvíjacie vetné členy – priamy predmet, nepriamy predmet ➤ priradňovací sklad, určovací sklad ➤ priradňovacie súvetie – zlučovacie, stupňovacie, odporovacie, vylučovacie ➤ podradňovacie súvetie – vedľajšia veta: prísudková, podmetová, predmetová, príslovková miestna, príslovková časová, príslovková príčinná, príslovková spôsobová, prívlastková 6. Nadvetná syntax ➤ nadvetná/textová syntax ➤ titulok 7. Zvuková rovina jazyka ➤ systém slovenských hlások ➤ fonetika, fonológia ➤ samohlásková skupina ➤ fonéma, graféma, hláska, samohlásková skupina ➤ znelostná asimilácia ➤ diakritické znamienka ➤ interpunkčné znamienka 8. Komunikácia ➤ štylistika, štýlotvorné činitele – téma, autor, situácia, funkcia, adresát ➤ slohotvorný proces ➤ slohové útvary – žiadosť, dotazník, objednávka, potvrdenie, informačný leták, predtlač – zápisnica, splnomocnenie ➤ analýza textu – obsah textu, forma textu, autorský zámer, kľúčové slová, ➤ súvislé texty – nesúvislé texty ➤ umelecký text – vecný text ➤ efektívna komunikácia	platnosti ➤ vie v texte odlišiť jednotlivé druhy neplnovýznamových slovies ➤ žiak pri organizácii myšlienok vo vlastných jazykových prejavoch dodržiava pravidlá a požiadavky syntaxe ➤ vie zdôvodniť vzťah medzi členmi skladov vo vete na základe ich funkcie ➤ vie transformovať jednoduché vety na súvetia a naopak. Funkčne ich využíva vo vlastných jazykových prejavoch ➤ dodržiava interpunkciu v jednoduchej vete a v jednoduchom súvetí ➤ vie určiť druh jednoduchého súvetia – priradňovacie a podradňovacie. Vie určiť druh priradňovacieho súvetia a druh vedľajšej vety v podradňovacom súvetí ➤ žiak vie vytvoriť kompozične zrozumiteľný text, v ktorom uplatní logické, časové a príčinné-následné súvislosti textu a požiadavky slovosledu v slovenčine ➤ vie nájsť v texte prvky súdržnosti a funkčne ich využíva vo vlastných jazykových prejavoch ➤ žiak sa dokáže pohotovo zorientovať v danej komunikačnej situácii a presne reagovať na počutý text jasnou, zrozumiteľnou a správne intonovanou odpoveďou alebo otázkou ➤ vo vlastných jazykových prejavoch dodržiava pravidlá a požiadavky slovenskej výslovnosti, správne artikuluje ➤ dokáže vhodne začať, viesť a ukončiť komunikáciu ➤ pozná jazykovedné disciplíny, ktoré skúmajú zvukovú rovinu jazyka, a ich základné jednotky ➤ dokáže aplikovať pravidlá znelostnej asimilácie vo vlastnom jazykovom prejave ➤ žiak vie vysvetliť pôsobenie jednotlivých štýlotvorných činiteľov pri tvorbe jazykových prejavov a správne ich aplikuje vo vlastných jazykových prejavoch ➤ vie si na základe komunikačnej situácie správne stanoviť vhodný slohový útvar administratívneho štýlu a samostatne ho vytvoriť ➤ vie prispôsobiť svoj prejav komunikačnej situácii – stratégiu a tón komunikácie ➤ dokáže upraviť poradie viet v texte podľa ich vecného významu a kontextu celého textu
--	--

Obsahový štandard	Výkonový štandard
1. Epická poézia ➤ fyzikálny pojem rytmus, vyvodenie rytmickej zviazanosti reči básne, rytmus na princípe počtu slabík a prestávok, určenie sylabického veršového systému ➤ vlastná tvorba sylabických veršov ➤ konštrukcia nových literárnych poznatkov, vyvodenie anafory ako rytmického a ako štylistického a významového činiteľa ➤ identifikácia básnického prirovnania v texte, vytvorenie poučky o prirovnaní, vyvodenie metafory z prirovnania; identifikácia metafor v konkrétnych textoch ➤ verbalizácia vlastného čitateľského zážitku a hodnotenie básne, obhajoba svojho stanoviska, resp. jeho analýza a kritika v triede 2. Krátka epická próza – poviedka ➤ charakteristika prózy z hľadiska jazyka, vyvodenie pojmu rytmicky neviazaná reč, vyvodenie podstaty epickosti literárnych diel ➤ vyvodenie pojmu vševediaci rozprávač a literárna postava, vyvodenie pojmu vnútorná kompozícia (kompozičná osnova) a kompozičné fázy diela (expozícia, zápleтка, vyvrcholenie, obrat, rozuzlenie) ➤ čítanie a interpretácia poviedok ➤ identifikácia rozprávača, analýza vonkajšej a vnútornej kompozície poviedky 3. Lyrická poézia ➤ vyvodenie pojmu lyrickosť z obsahovej analýzy konkrétnych básní, vyvodenie sylabicko-tonického (prízvučného) princípu rytmickej zviazanosti verša, vysvetlenie základných teoretických poučiek o prízvuku v slovenskom jazyku ➤ vyvodenie pojmu metonymia z konkrétnych básní, vlastná tvorba jednotlivých sylabicko-tonických veršov s použitím metonymie ➤ čítanie a interpretácia lyrických básní slovenských autorov, resp. prekladov cudzojazyčných básní do slovenčiny a veršového systému 4. Krátka epická próza – novela ➤ určenie slohových postupov: rozprávania, opis, úvaha, vyvodenie chronológie v epickom diele (epický čas), vyvodenie pojmu novela 6. Veľká epická próza ➤ vyvodenie pojmu román; porovnávací analýza a klasifikácia žánrových foriem umeleckej prózy ➤ vyvodenie pojmu priamy (subjektívny) rozprávač, horizontálne členenie textu: pásmo rozprávača a pásmo postáv a monológ, dialóg ➤ transformácia úryvku s dialógmi postáv do autorskej reči, čítanie a interpretácia románov ➤ analýza vonkajšej a vnútornej kompozície, t. j. identifikácia fáz kompozičnej osnovy románu, identifikácia vševediaceho a priameho rozprávača ➤ verbalizácia vlastného čitateľského zážitku a hodnotenia diela, obhajoba svojho stanoviska, resp.	➤ žiak vie definovať termín rytmus a sylabický veršový systém, určiť dĺžkou slabičného verša a miesto vnútroveršových prestávok ➤ dokáže vytvoriť na sylabickom princípe jednotlivé verše, dokáže reprodukovat definíciu a vysvetliť štylistickú podstatu anafory a prirovnania a ich význam pre významovú a estetickú stránku diela ➤ žiak rozumie podstate metafory, vie zopakovať jej poučku a vysvetliť vo všeobecnosti genézu metafory, vie identifikovať metaforu v akomkoľvek umeleckom (i neumeleckom) texte, vysvetliť jej genézu a verejne prezentovať svoju interpretáciu významovej a estetickej funkcie tejto metafory v konkrétnom texte ➤ žiak vie jasne sformulovať svoj čitateľský dojem, na obhajobu svojho stanoviska dokáže použiť ako argumenty niektoré poznatky získané analýzou básne, žiak vie odlíšiť viazanú reč od neviazanej a vysvetliť rozdiely medzi nimi aj pri aplikácii na konkrétne dielo ➤ žiak chápe funkciu rozprávača, dokáže určiť vševediaceho rozprávača v akomkoľvek, teda aj neznámom diele, a bez ohľadu na formu rozprávania ➤ vie vymedziť pojem literárna postava a dokáže charakterizovať jednotlivé postavy z čitateľského hľadiska (prípadne aj z hľadiska autorovej koncepcie diela) ➤ pri štylistickej a lexikálnej analýze známeho diela dokáže zhodnotiť príspevok jednotlivých jazykových prvkov k významu a estetickej pôsobnosti diela, žiak pozná rytmické vlastnosti slovenčiny, dokáže definovať sylabicko-tonický veršový systém a chápe význam prízvuku v básňach, rozumie pojmom stopa, daktyl a trochej a dokáže ich identifikovať v akomkoľvek (pravidelnom) aktylskom/trochejskom verši, žiak rozumie princípu obraznosti v jazyku, vie určiť podstatu metonymie a dokáže vysvetliť jej genézu, vie vysvetliť rozdiel medzi metaforou a metonymiou ➤ žiak vie výrazne prečítať sylabicko-tonické verše, dokáže v texte identifikovať známe jazykové prostriedky v básni ➤ žiak vie definovať román a vysvetliť odlišnosti medzi románom, novelou a poviedkou a tieto vedomosti aplikovať na akékoľvek prozaické dielo ➤ žiak dokáže odlíšiť obe pásma textu i obe formy priamej reči v akomkoľvek diele, a to aj vtedy, keď rozprávačom je zúčastnená postava, a obsahovo, formálne a pravopisne ich vymedziť ➤ žiak spolupracuje s ostatnými, organizuje prácu skupiny, prináša podnety a pomáha ostatným pri riešení problémov radou, vie zhrnúť výsledky spoločného bádania a prezentovať výsledky pred triedou

Obsahový a výkonový štandard – 2. ročník slovenský jazyk a literatúra

Obsahový štandard	Výkonový štandard
I. Opisný slohový postup ➤ jednoduchý opis ➤ opis pracovného postupu ➤ odborný opis ➤ opis osoby ➤ charakteristika ➤ charakteristika osoby ➤ umelecký opis II. Krátka epická próza ➤ klasické epické žánre ➤ malé formy epiky Čítanie a interpretácia poviedok	➤ charakterizovať opisný slohový postup, jeho znaky a vlastnosti ➤ vytvoriť jednoduchý opis ➤ správne a logicky sformulovať opis pracovného postupu ➤ uplatniť v opise závažné informácie a termíny ➤ správne uplatňovať jazykové prostriedky v závislosti od druhu opisu ➤ vystihnúť podstatné vlastnosti opisovaného javu ➤ rozlíšiť kladné i záporné črty osoby ➤ oboznámiť sa s prostriedkami umeleckej literatúry a využiť ich v praxi ➤ ovládať znaky epiky ➤ vymenovať epické žánre ➤ vysvetliť podstatu a základné znaky malých foriem epiky ➤ verbalizovať vlastný čitateľský zážitok, vyhľadať v texte jazykové štylistické prostriedky ➤ charakterizovať pojmy lexikológia a slovná zásoba ➤ ovládať členenie slovnej zásoby ➤ rozlišovať tvorenie slov odvodením, skladaním a skracovaním ➤ poznať spôsoby obohacovania slovnej zásoby ➤ vymenovať typy slovníkov a stručne ich charakterizovať ➤ pracovať so slovníkom, vyhľadať význam neznámych slov v slovníkoch ➤ rozširovať si slovnú zásobu ➤ použiť cudzie slová v ústnom i písomnom prejave ➤ ovládať znaky lyriky ➤ vysvetliť význam básnických prostriedkov v texte ➤ naučiť sa čítať umelecké diela ➤ definovať pojmy fonetika, fonológia, fonéma, hláska ➤ získať základné informácie o prozodických vlastnostiach reči ➤ využiť prostriedky zvukovej modulácie v ústnom prejave ➤ zreprodukovať vlastnými slovami pravidlá znelostnej asimilácie v slovenčine ➤ správne artikulovať ➤ poznať výnimky rytmickeho zákona
III. Lexikológia ➤ slovná zásoba – členenie ➤ spôsoby tvorenia slov obohacovanie slovnej zásoby	
slovníky	
využitie slovníkov	
cudzie slová	
pravopis písania cudzích slov	
IV. Lyrika	
básnické prostriedky	
čítanie a interpretácia lyrických básní	
V. Fonetika a fonológia	
prozodické vlastnosti reči	
prostriedky zvukovej modulácie	
znelostná asimilácia	
výslovnosť spoluhlásky „v“	
rytmickejší zákon	

Obsahový štandard	Výkonový štandard
I. Jazyk a komunikácia ➤ verbálna a neverbálna komunikácia ➤ debata, diskusia ➤ diskusný príspevok ➤ zápisnica II. Epická poézia ➤ balada ➤ čítanie a interpretácia balád III. Výkladový slohový postup ➤ úvaha ➤ školská úvaha ➤ úvaha v umeleckom štýle ➤ úvaha v publicistickom štýle ➤ kritika IV. Veľká epická próza ➤ román ➤ žánrové formy románu ➤ čítanie a interpretácia románov V. Morfológická rovina jazyka ➤ slovné druhy ➤ plnovýznamové slovné druhy ➤ neplnovýznamové slovné druhy VI. Tragická dráma ➤ čítanie a interpretácia dramatických diel	➤ ovládať základné funkcie jazyka, vedieť adekvátne komunikovať s prihliadnutím na komunikačnú situáciu, vedieť neverbálne sa vyjadrovať a chápať neverbálnu komunikáciu ➤ vedieť vystihnúť tón a stratégiu komunikácie ➤ vedieť samostatne vytvoriť príspevok do diskusie, písomne zreprodukovať výsledky pracovnej porady ➤ vedieť odlíšiť epiku od lyriky ➤ vysvetliť podstatu a základné znaky balady ➤ naučiť sa čítať a interpretovať balady ➤ ovládať rozdiely medzi jednotlivými druhmi výkladu ➤ naučiť sa základné znaky úvahy ➤ prezentovať svoje stanoviská v písomnom prejave ➤ vedieť sa orientovať v novinách a časopisoch ➤ vedieť vyjadrovať postoje ➤ ovládať znaky epiky ➤ vedieť charakterizovať román, žánrové formy románu ➤ naučiť sa čítať umelecké diela, vedieť sformulovať svoj čitateľský zážitok, chápať estetickú pôsobnosť diela ➤ oboznámiť sa s predmetom skúmania morfológie ➤ vedieť odlíšiť jednotlivé slovné druhy ➤ vedieť odlíšiť v texte plnovýznamové slovné druhy od neplnovýznamových slovných druhov ➤ vysvetliť podstatu a ovládať základné znaky tragickej drámy ➤ pri dramatizovanom čítaní prezentovať text postavy a modulovať hlas podľa zmyslu textu

USMERNENIE K OBSAHOVÉMU ŠTANDARDU ISCED 3C

Predpísané žánre na kontrolné slohové práce pre:

1. ročník: oznámenie, správa, pozvánka, opis predmetu*, opis osoby*, opis pracovného postupu*,
2. ročník: rozprávanie s prvkami opisu, príležitostný prejav,
3. ročník: úvaha, žiadosť, štruktúrovaný životopis.

Počet kontrolných slohových prác: 1 za každý polrok (možnosť výberu).

Kontrolné diktáty – 1 za každý polrok.

* Označuje pojmy, ktoré už boli zavedené, ale ďalej sa s nimi pracuje. Ide o pojmy, ktoré predstavujú žáner určený na kontrolnú slohovú písomnú prácu.

UČEBNÉ OSNOVY VYUČOVACIEHO PREDMETU

Cudzí jazyk – ANGLICKÝ JAZYK

Škola (názov, adresa)	Stredná odborná škola, Čaklov 249, 094 35 Vranov nad Topľou
Názov ŠkVP	záhradník
Kód a názov ŠVP	45 poľnohospodárstvo a lesné hospodárstvo
Kód a názov učebného odboru	4571 H záhradník
Stupeň vzdelania	stredné odborné vzdelanie – ISCED 3C
Dĺžka štúdia	3 roky
Forma štúdia	denná
Ročník	prvý, druhý, tretí

Týždenný počet vyučovacích hodín: v 1. ročníku 3 hodiny týždenne, za školský rok 99 vyučovacích hodín,
v 2. ročníku 3 hodiny týždenne, za školský rok 99 vyučovacích hodín,
v 3. ročníku 3 hodiny týždenne, za školský rok 90 vyučovacích hodín.

Dátum schválenia učebnej osnovy riaditeľstvom školy:

1. Charakteristika predmetu

Základnou charakteristikou predmetu je sprostredkovať žiakom jazykové a všeobecné kompetencie tak, aby rozvíjali komunikatívnu kompetenciu, ako prostriedok na dorozumievanie a myslenie, na podávanie a výmenu informácií. Jazykové vzdelávanie vychováva žiakov ku kultivovanému jazykovému prejavu a podieľa sa na rozvoji ich duševného rozvoja. Podporuje ich sociálne kompetencie, všeobecný kultúrny rozhľad, formuje ich estetické cítenie.

Cieľové kompetencie anglického jazyka majú charakter všeobecne formulovaných požiadaviek na vedomosti a zručnosti, ktoré si má žiak osvojiť v priebehu štúdia. Významne sa podieľa na príprave žiakov, na aktívny život v multikultúrnej spoločnosti, vedie žiakov k osvojeniu si praktických rečových zručností anglického jazyka, ako nástroja dorozumievania v rôznych situáciách každodenného osobného a pracovného života. Pripravuje ich k účasti v priamej a nepriamej komunikácii vrátane prístupu k informačným zdrojom a rozširuje ich poznatky o svete. Prispeje k formovaniu osobnosti žiaka, rozvíja ich schopnosti učiť sa po celý život, učí ich byť vnímavými ku kultúre, disponovať schopnosťami, používať rôzne spôsoby dorozumievania s inými kultúrami. Vzdelávanie v anglickom jazyku zodpovedá výstupnej úrovni A. (Podľa Spoločného európskeho referenčného rámca jazykovej spôsobilosti úroveň A zodpovedá úrovni C slovenského systému jazykovej spôsobilosti, úroveň C Spoločného európskeho referenčného rámca jazykovej spôsobilosti zodpovedá úrovni A slovenského systému jazykovej spôsobilosti na sekundárnom stupni vzdelania). Vzdelávanie v anglickom jazyku je založené na kognitívno – komunikatívnom spôsobe výučby vrátane didaktických interkultúrnych aspektov.

Výučba anglického jazyka sa orientuje viac do praktickej roviny so zameraním na rečové zručnosti a postupné skvalitňovanie jazykového prejavu.

2. Všeobecné ciele vyučovania predmetu (vyučovacie zámery):

Absolvent má:

- v oblasti jazykovej poznať a používať zvukové a grafické (pravopisné) prostriedky daného jazyka, slovnú zásobu včítane vybranej frazeológie v rozsahu daných tematických okruhov, vybrané morfológické a syntaktické javy, základné spôsoby tvorby slov (odvodzovanie a skladanie slov), vybrané javy z oblasti štylistiky,
- v oblasti pragmatickej používať osvojené jazykové prostriedky v súvislých výpovediach a v obsahových celkoch primerane s komunikatívnym zámerom,
- s aspektom na strategickú kompetenciu vedieť vhodne reagovať na partnerove podnety, odhadovať významy neznámych výrazov, používať kompenzačné vyjadrovanie, pracovať so slovníkom (prekladovým, výkladovým) a používať iné jazykové príručky a informačné zdroje,
- v oblasti socio-lingvistickej vedieť komunikovať v rôznych spoločenských úlohách, bežných komunikatívnych situáciách, používať verbálne a neverbálne výrazové prostriedky v súlade so socio-kultúrnym úzusom danej jazykovej oblasti, preukázať všeobecné kompetencie a komunikatívne kompetencie prostredníctvom rečových schopností na základe osvojených jazykových prostriedkov v komunikatívnych situáciách v rámci tematických okruhov, preukázať úroveň receptívnych (vrátane interaktívnych) a produktívnych rečových schopností.

Vo vyučovacom procese jazykových kompetencií pri vyučovaní 1. cudzieho jazyka sa uplatňujú základné obsahové štandardy:

1. Počúvanie s porozumením
2. Čítanie s porozumením
3. Písomný prejav
4. Ústny prejav

Popis obsahových štandardov:

Počúvanie s porozumením

Vzdelávanie rozvíja receptívne sluchové spôsobilosti založené na počúvaní s porozumením monologických a dialogických prejavov. Má poskytovať žiakom spôsobilosti aj zrakové so zreteľom na čítanie a prácu so všeobecným a odborným textom. Žiaci si osvoja produktívne ústne rečové spôsobilosti a naučia sa rozprávať o jednoduchých tematických situáciách. Získajú produktívne písomné spôsobilosti pri spracovaní textu v podobe rôznych anotácií, výpiskov, popisov, a pod. Vyučovací proces by mal smerovať aj k prekladu jednoduchých textov. Žiak v prejave prednášanom v cudzom jazyku štandardnou a zreteľnou výslovnosťou globálne rozumie vypočutej správe, pochopí témy, hlavné myšlienky, základné informácie, rozlíši špecifické informácie aj ďalšie dôležité detaily, základné a rozširujúce informácie, rôzne názory a stanoviská, citové zafarbenie, vystihne logickú štruktúru výpovede, vie používať prostriedky komunikačnej stratégie, vie odhadovať významy neznámych výrazov. Patrí do kategórie receptívnych rečových schopností.

Čítanie s porozumením

V rámci vzdelávania sa žiaci naučia používať rôzne jazykové prostriedky, ktoré skvalitnia ich výslovnosť, obohatia slovnú zásobu a jej postupné vytváranie. Žiaci si osvoja základy gramatiky vrátane tvaroslovia a vetnej skladby, grafickú podobu jazyka a jeho pravopis. Žiak v automatickom monologickom, dialogickom alebo kombinovanom texte (rôzne funkčné štýly a slohové útvary) vie zvoliť stratégiu čítania (orientačné, informatívne, študijné čítanie), globálne rozumieť textu, pochopiť tému, vedieť vyhľadať základné informácie, vystihnúť (určiť) špecifické informácie a dôležité detaily, rozlíšiť viacerých hovoriacich, základné a rozširujúce informácie, rôzne názory a stanoviská, citové zafarbenie, funkčný štýl, vystihnúť logickú štruktúru výpovede, používať prostriedky komunikačnej stratégie, odhadovať významy neznámych výrazov, využívať ilustrácie, tabuľky, schémy, používať slovníky, jazykové a iné príručky. Patrí do kategórie receptívnych rečových schopností.

Písomný prejav

Žiaci sa naučia ústne a písomne vyjadrovať vzhľadom k stanoveným témam, formulovať v cudzom jazyku svoje osobné údaje, napísať životopis, popísať domov, voľný čas, jedlo a nápoje, služby, cestovanie, starostlivosť o svoje zdravie, každodenný život, nakupovanie, vzdelávanie, svoju krajinu, prácu a pod. Žiaci získajú a poskytujú informácie v osobnej, verejnej a pracovnej oblasti (nakupovanie cestovných lístkov, tovarov, občerstvenia, organizovanie pracovných stretnutí, rokovanie so zamestnávateľom, objednávanie si služieb, získavanie informácií v informačnom stredisku a na ulici, štylizovanie obchodného alebo osobného listu, písanie blahoželaní, a pod.). Vzdelávanie poskytne vedomosti a zručnosti v oblasti jazykovej funkcie – otvorenie a ukončenie komunikácie, pozdravy, prosby, žiadosti, poďakovania, vyjadrenie súhlasu alebo nesúhlasu, odmietnutie, sklamanie, nádej, obavy, prejav radosti a pod. V písomnom prejave žiak vie zrozumiteľne, v súlade s pravopisnými normami a štylisticky vhodne sformulovať vlastné myšlienky a názory, vyplniť dotazníky a úradné formuláre, napísať pozdrav, blahoželenie, želanie a odpoveď naň, pozvanie (oznámenie) a odpoveď naň, list (súkromný, oficiálny) a odpoveď naň, opis osoby (vonkajší vzhľad, charakterové vlastnosti, psychický a fyzický stav) predmetu, miesta, činnosti, situácie, reprodukovat' prečítaný text (oznam, rozprávanie, opis a pod.). Patrí do kategórie produktívnych rečových schopností.

Ústny prejav

Žiak vie jazykovo správne, zrozumiteľne a primerane situácii reagovať v bežných životných situáciách, vyjadriť vlastné myšlienky, začať, udržiavať a ukončiť rozhovor, telefonický rozhovor, požiadať partnera o vysvetlenie, opísať osobu (vonkajší vzhľad, charakterové vlastnosti, fyzický stav), predmet, miesto, činnosť, situáciu, rozprávať dej v rámci určených tém, predniesť naspamäť naučený text (báseň, pieseň). Patrí do kategórie produktívnych rečových schopností. **Poznatzky o krajinách študovaného jazyka**

Vzdelávanie má poskytovať žiakom poznatzky všeobecného a odborného charakteru k lepšiemu poznaniu krajiny príslušnej jazykovej oblasti, jej kultúry, tradícií a spoločenských udalostí. Žiaci získajú informácie o sociokultúrnom prostredí v porovnaní so Slovenskou republikou.

3. Dôkaz dosiahnutia výkonového štandardu žiakmi:

Písomné testy z gramatiky, školské úlohy, slohové úlohy, reprodukcia textu, rozhovory, riešenie úloh individuálne i skupinové, monológ žiaka.

4. Odporúčaná študijná literatúra

1. **Horizons 1 – Student's Book**, Paul Radley, Daniela Simons, Colin Campbell. Press2005
2. **Horizons 1 -Workbook**, Paul Radley, Daniela Simons, Colin Campbell. Press2005
3. **Horizons 2 – Student's Book**, Paul Radley, Daniela Simons, Colin Campbell. Press2006
4. **Horizons 2 -Workbook**, Paul Radley, Daniela Simons, Colin Campbell. Press2006
5. **Horizons 3 – Student's Book**, Paul Radley, Daniela Simons, Colin Campbell. Press2007
6. **Horizons 3 -Workbook**, Paul Radley, Daniela Simons, Colin Campbell. Press2007
7. **Murphy: English in use** (grammar book)
8. **Bilíková: YES**

Obsahový štandard	Výkonový štandard
1. lekcia DOMOV ➤ anglická výslovnosť GRAMATIKA ➤ osobné zámená ➤ množné číslo podstatných mien ➤ pádové predložky ➤ skloňovanie podstatných mien ➤ časovanie slovesa TO BE v prítomnom čase ➤ pevný slovosled v anglickej oznamovacej vete ➤ nesamostatné prívlastňovacie zámená ➤ rozkazovací spôsob ➤ anglické členy ➤ číslovky 1 -20, telefónne čísla SLOVNÁ ZÁSoba ➤ bývanie ➤ základné slovesá	➤ vedieť správne využívať slovník ➤ osvojiť si a zautomatizovať časovanie slovesa TO BE v jednoduchom prítomnom čase ➤ vedieť sa pozdraviť, predstaviť seba a iných ➤ osvojiť si tvorbu množného čísla podstatných mien ➤ vedieť vyskloňovať podstatné meno ➤ ovládať slovosled v anglickej oznamovacej vete ➤ sformulovať krátke písomné informácie o sebe, spolužiakovi ➤ osvojiť si používanie neurčitého člena pred bližšie neurčeným všeobecným podstatným menom v singulári a používanie určitého člena ➤ zautomatizovať prívlastňovacie zámená ➤ zautomatizovať počítanie od 1 do 20 ➤ osvojiť si slovnú zásobu - bývanie, základné slovesá
2. lekcia RODINA GRAMATIKA ➤ skrátené formy slovesa TO BE ➤ prívlastňovací pád ➤ opytovacie zámená WHERE, WHEN, WHAT ➤ časovanie slovesa HAVE GOT v prítomnom čase ➤ základné číslovky 1 – 100, ceny SLOVNÁ ZÁSoba ➤ rodina ➤ prídavné mená – opis fyzického zjavu človeka POSLUCH ➤ členova rodiny PRÁCA S TEXTOM ➤ Rodiny v Británii KONVERZAČNÉ CVIČENIA ➤ opis osôb ➤ číslovky 1 – 100, ceny ➤ otázka na cenu – HOW MUCH?	➤ osvojiť si slovosled v anglickej kladnej oznamovacej, opytovacej a zápornej vete ➤ vedieť používať skrátené formy slovesa TO BE ➤ vedieť vyjadriť vlastníctvo pomocou slovesa HAVE GOT ➤ zachytiť z nahrávky informácie o členoch rodiny ➤ vedieť pomenovať členov svojej rodiny a vzťahy medzi nimi ➤ vedieť opísať fyzický zjav človeka ➤ zautomatizovať počítanie od 1-100 ➤ vedieť sa spýtať na cenu
3. lekcia HUDBA GRAMATIKA ➤ jednoduchý prítomný čas – kladná oznamovacia veta, záporná oznamovacia veta, otázka ➤ slovosled v anglickej oznamovacej a opytovacej vete ➤ sloveso LIKE+ gerundium ➤ predmetové zámená ➤ skloňovanie predmetových zámen SLOVNÁ ZÁSoba ➤ športy a voľno-časové aktivity ➤ mesiace v roku	➤ osvojiť si časovanie plnovýznamových slovies v prítomnom čase jednoduchom ➤ vedieť tvoriť opytovacie a záporné vety ➤ z počutého textu zachytiť čo najviac informácií o športoch a voľno-časových aktivitách ➤ vedieť používať osobné, predmetové a prívlastňovacie zámená ➤ vedieť nahradiť podstatné mená zámenami v texte či rozhovore ➤ vedieť sa opýtať na čas a odpovedať na otázku

POSLUCH

- športové aktivity

PRÁCA S TEXTOM

- Filmová mánia

KONVERZAČNÉ CVIČENIA

- voľno - časové aktivity

PÍSANIE

- voľný čas môjho priateľa

4. lekcia DENNÝ REŽIM

GRAMATIKA

- jednoduchý prítomný čas plnovýznamových sloves
- určovanie času
- predložka ON, IN, AT
- príslovky frekvencie

SLOVNÁ ZÁSOBA

- bývanie
- činnosti v dome
- časový rozvrh dňa
- dni v týždni
- ročné obdobia
- športy

KONVERZAČNÉ CVIČENIA

- môj denný režim
- určovanie času

PRÁCA S TEXTOM

- Šport v mojej škole

PÍSANIE

- opísať svoj denný režim

- vedieť opísať voľný čas priateľa

- zautomatizovať prítomný čas jednoduchý
- osvojiť si používanie prísloviek frekvencie s prítomným časom jednoduchým
- vedieť pomenovať jednotlivé činnosti
- opísať rozvrh dňa
- vedieť určiť čas
- osvojiť si používanie predložiek ON, AT, IN
- vedieť sa ospravedlniť, poprosiť, požiadať o zopakovanie informácie
- napísať list priateľovi o svojom dennom režime

5. lekcia PRÍTOMNOSŤ- KAŽDODENNÉ ČINOSTI

GRAMATIKA

- prítomný čas priebehový, kladná oznamovacia veta, záporná oznamovacia veta, otázka
- ukazovacie zámená
- časové výrazy a ich umiestnenie vo vete

SLOVNÁ ZÁSOBA

- vzdelanie
- trieda
- školy, školský systém

PRÁCA S TEXTOM

- Školy v Británii

KONVERZAČNÉ CVIČENIA

- opis obrázka

- opísať rozvrh hodín, typický deň v škole
- osvojiť si slovnú zásobu – vzdelávanie, trieda
- vedieť správne používať časové výrazy
- vedieť vyjadriť činnosť v prítomnom čase priebehovom, vedieť vytvoriť zápornú oznamovaciu vetu a otázku
- vedieť použiť ukazovacie zámená THIS, THAT, THESE, THOSE
- vedieť opísať činnosť na obrázku

6. lekcia JEDLÁ A NÁPOJE

GRAMATIKA

- väzba THERE IS a THERE ARE
- počítateľné a nepočítateľné podstatné mená
- použite SOME a ANY
- vyjadrovanie množstva MUCH, MANY, FEW, LITTLE
- preložky miesta

- vedieť správne používať väzbu THERE IS a THERE ARE
- vedieť rozdeliť podstatné mená na počítateľné a nepočítateľné
- osvojiť si používanie SOME a ANY v spojení

SLOVNÁ ZÁSoba ➤ potraviny ➤ ovocie ➤ zelenina ➤ počítateľné a nepočítateľné podstatné mená PRÁCA S TEXTOM ➤ Nová diéta pre Britov ➤ Dobré jedlo a „Fast food“	s väzbou THERE IS a THERE ARE v spojitosti s predložkami miesta ➤ vedieť vyjadriť množstvo, odpovedať na otázku HOW MUCH a HOW MANY ➤ osvojiť si slovnú zásobu - základné potraviny, ovocie, zelenina
--	---

Obsahový a výkonový štandard – 2. ročník

Obsahový štandard	Výkonový štandard
7. lekcía V REŠTAURÁCII GRAMATIKA ➤ modálne sloveso CAN, COULD, MAY- vyjadrovanie schopností ➤ radové číslovky ➤ sloveso WOULD LIKE, LET ' S ➤ časovanie slovesa TO BE v minulom čase ➤ značenie dátumu ➤ samostatné prívlastňovacie zámená SLOVNÁ ZÁSoba ➤ stravovanie ➤ zručnosti a schopnosti PRÁCA S TEXTOM ➤ Americký vzlet ➤ Domáce pravidlá KONVERZAČNÉ CVIČENIA ➤ žiadosti a ponuky 8. lekcía MINULOSŤ GRAMATIKA ➤ jednoduchý minulý čas – kladná oznamovacia veta, záporná oznamovacia veta, otázka ➤ zápor v jednoduchom minulom čase ➤ použitie AGO s minulým časom jednoduchým ➤ pravidelné a nepravidelné slovesá ➤ predložky IN, AT ➤ modálne slovesá CAN, COULD, MAY SLOVNÁ ZÁSoba ➤ nepravidelné slovesá ➤ prázdninové aktivity PRÁCA S TEXTOM ➤ Alicina cesta do VB KONVERZAČNÉ CVIČENIA ➤ aktivity počas prázdnin PÍSANIE ➤ opis, čo môžem a čo nemôžem robiť doma (2. diel)	➤ vedieť vyjadriť svoje schopnosti pomocou modálneho slovesa CAN, COULD a MAY ➤ osvojiť si radové číslovky a písanie dátumu ➤ vedieť opísať svoje stravovacie návyky ➤ vyjadriť svoj názor na zdravú výživu ➤ osvojiť si a zautomatizovať samostatné prívlastňovacie zámená ➤ osvojiť si zautomatizovať časovanie slovesa TO BE v minulom čase ➤ vedieť vyjadriť svoje schopnosti a zručnosti ➤ vystihnúť podstatu čítaného textu ➤ vedieť vyjadriť žiadosť a ponuku pomocou WOULD LIKE a LET ' S ➤ interpretovať dátumy z vypočutej nahrávky ➤ osvojiť si nepravidelné slovesá ➤ vedieť vytvoriť kladnú a zápornú oznamovaciu vetu a otázku v jednoduchom minulom čase ➤ vedieť použiť vo vete časový údaj AGO ➤ naučiť sa používať predložky IN, AT ➤ osvojiť si používanie modálnych sloves CAN, COULD, MAY ➤ osvojiť si slovnú zásobu – prázdninové aktivity ➤ rozprávať o udalostiach, ktoré sa stali v rôznom čase v minulosti ➤ vedieť požiadať o povolenie, vyjadriť žiadosť ➤ vyjadriť názor na pravidlá bývania vo vašom dome

1. lekcia PRÁZDNINY

GRAMATIKA

- minulý čas jednoduchý - použitie
- predložky miesta IN, AT

SLOVNÁ ZÁSoba

- prázdninové aktivity
- nepravidelné slovesá

PRÁCA S TEXTOM

- Prázdninové aktivity

KONVERZAČNÉ CVIČENIA

- rozhovor o prázdninách

PÍSANIE

- napísať pohľadnicu z prázdnin

- zautomatizovať používanie jednoduchého minulého času v písomnej i ústnej forme
- osvojiť si ďalšie nepravidelné slovesá
- osvojiť si ďalšiu slovnú zásobu – prázdninové aktivity
- vedieť napísať pohľadnicu z prázdnin
- ovládať jednoduchú konverzáciu v minulom čase
- rozumieť prečítanému textu
- vedieť rozdiel medzi pravidelnými a nepravidelnými slovesami, osvojiť si ich
- vymenovať letné športy

2. lekcia CESTOVANIE

GRAMATIKA

- neurčité zámená – EVERYBODY, NOBODY, ANYBODY, SOMEBODY....
- minulý čas jednoduchý
- predložky miesta TO, IN, AT
- použitie FIRST, FIRST OF ALL, AFTER, FINALLY, THEN

SLOVNÁ ZÁSoba

- cestovanie
- nepravidelné slovesá

PRÁCA S TEXTOM

- Londýn na Temži
- Čo je zlé na Britskom dopravnom systéme

KONVERZAČNÉ CVIČENIA

- cestovanie rôznymi dopravnými prostriedkami
- ako si zakúpiť lístok

PÍSANIE

- opis víkendu

- osvojiť si novú slovnú zásobu - cestovanie
- vedieť používať nedefinujúce vzťahné zámená
- osvojiť si ďalšie výrazy s predložkami AT, TO, IN
- vedieť tvoriť otázky v minulom čase
- osvojiť si ďalšie nepravidelné slovesá
- interpretovať prečítaný text
- osvojiť si základnú konverzáciu na stanici
- vedieť opísať víkend, priebeh udalostí v minulosti

3. lekcia ORIENTÁCIA V MESTE

GRAMATIKA

- opytovacie zámeno WHOSE
- samostatné prívlastňovacie zámená
- predložky pohybu TO, INTO, ON, THROUGH, ALONG, OVER, PAST, UP
- predložky miesta ON THE CORNER, OPPOSITE, BEHIND, NEXT TO, BESIDE, IN
- rozkazovací spôsob

SLOVNÁ ZÁSoba

- nakupovanie – názvy obchodov
- nepravidelné slovesá
- objekty v meste

PRÁCA S TEXTOM

- Nakupovanie vo Veľkej Británii

KONVERZAČNÉ CVIČENIA

- orientácia v meste
- ako sa spýtať na cestu

- rozumieť prečítaný text
- osvojiť si novú slovnú zásobu – nakupovanie, názvy obchodov, inštitúcií
- osvojiť si ďalšie nepravidelné slovesá
- vedieť vytvoriť otázku s použitím opytovacieho zámena WHOSE
- osvojiť si predložky pohybu
- osvojiť si slovosled v rozkazovacej vete
- osvojiť si samostatné prívlastňovacie zámená a ich použitie a umiestnenie vo vete
- vedieť používať samostatné prívlastňovacie zámená
- opísať nakupovanie v Anglicku
- vedieť sa spýtať na cestu, dokázať vysvetliť cestu, orientovať sa v meste

4. lekcia MESTÁ A MIESTA

GRAMATIKA ➤ stupňovanie prídavných mien ➤ porovnávanie SLOVNÁ ZÁSoba ➤ oblečenie ➤ obuv ➤ farby ➤ doplnky oblečenia ➤ nepravidelné slovesá PRÁCA S TEXTOM ➤ Čo hovoria o tebe šaty ➤ Najlepšie a najhoršie mestá na svete KONVERZAČNÉ CVIČENIA ➤ nakupovanie oblečenia PÍSANIE ➤ moje obľúbené oblečenie	➤ osvojiť si stupňovanie prídavných mien ➤ vedieť používať porovnávanie ➤ osvojiť si slovnú zásobu - oblečenie ➤ vedieť sa opýtať na cenu tovaru, veľkosť, farbu, ako si kúpiť oblečenie ➤ osvojiť si ďalšie nepravidelné slovesá ➤ vedieť opísať najobľúbenejšie oblečenie
5. lekcia <u>NAJBLIŽŠIE PLÁNY</u> GRAMATIKA ➤ vyjadrenie budúcnosti pomocou TO BE GOING TO ➤ použite prítomného času jednoduchého a prítomného času prítomného - rozdiely ➤ časové vety – použitie WHEN, BEFORE, AFTER, WHILE, DURING ➤ časové výrazy IN THE MORNING, SLOVNÁ ZÁSoba ➤ zamestnanie ➤ nepravidelné slovesá PRÁCA S TEXTOM ➤ Zima na juhu KONVERZAČNÉ CVIČENIA ➤ plánovanie víkend	➤ osvojiť si vyjadrovanie plánovanej budúcnosti používanie TO BE GOING TO na vyjadrenie plánovanej budúcnosti ➤ osvojiť si slovosled v časových vetách s použitím WHEN, BEFORE, AFTER ➤ osvojiť si slovnú zásobu – zamestnania ➤ osvojiť si časové výrazy ➤ osvojiť si ďalšie nepravidelné slovesá ➤ osvojiť si slovnú zásobu - zamestnanie ➤ vedieť vyjadriť svoje plány na víkend

Obsahový a výkonový štandard – 3. ročník

Obsahový štandard	Výkonový štandard
6. lekcia POČASIE GRAMATIKA ➤ použitie TO BE GOING TO ➤ použitie A BIT, FAIRLY, REALLY ➤ použitie I THINK, IN MY OPINION ➤ použitie výrazov FOR EXAMPLE, SUCH AS... ➤ použitie výrazov HOWEVER, ON THE OTHER HAND SLOVNÁ ZÁSoba ➤ počasie ➤ prídavné mená – opis charakterových vlastností človeka, opozitá ➤ nepravidelné slovesá PRÁCA S TEXTOM ➤ Bol by si rád princom? ➤ Práca pre celebrity KONVERZAČNÉ CVIČENIA	➤ osvojiť si slovnú zásobu – počasie ➤ vedieť opísať počasie ➤ sformulovať základné informácie o sebe a svojich vlastnostiach ➤ osvojiť si ďalšie nepravidelné slovesá ➤ vedieť charakterizovať ročné obdobia ➤ osvojiť si používanie výrazov A BIT, FAIRLY, REALLY ➤ vedieť vyjadriť čo mám a nemám rád (páči sa mi / nepáči sa mi) ➤ vedieť vyjadriť svoj názor ➤ vedieť vyjadriť výhody a nevýhody

- vyjadrenie názoru, uvádzanie príkladov, výhod a nevýhod
- vyjadrenie opačného názoru

7. lekcia SKÚSENOSTI

GRAMATIKA

- predprítomný čas jednoduchý – kladná oznamovacia veta, záporná oznamovacia veta, otázka
- predložky SINCE a FOR s predprítomným časom jednoduchým
- použitie EVER, NEVER, RECENTLY s predprítomným časom jednoduchým
- vyjadrenie súhlasu a nesúhlasu pomocou SO.. a NEITHER..

SLOVNÁ ZÁSoba

- život v meste a na vidieku
- nepravidelné slovesá – trpné prídavné

PRÁCA S TEXTOM

- Zabudol som na deti

KONVERZAČNÉ CVIČENIA

- vyjadrenie názoru - súhlasu a nesúhlasu
- moja najhoršia skúsenosť

- osvojiť si kladnú a zápornú oznamovaciu vetu a otázku v predprítomnom čase jednoduchom
- vedieť vyjadriť časový údaj v predprítomnom čase jednoduchom
- osvojiť si použitie zámen EVER, NEVER, RECENTLY s predprítomným časom
- osvojiť si ďalšie nepravidelné slovesá
- vedieť vyjadriť súhlas a nesúhlas pomocou SO...a NETHER...
- osvojiť si slovnú zásobu – život v meste a na vidieku
- vedieť opísať skúsenosť

8. lekcia ORGANIZOVANIE VEČIERKA

GRAMATIKA

- predprítomný čas jednoduchý - použitie
- použitie JUST, ALREADY, YET s predprítomným časom jednoduchým
- sloveso SHALL

SLOVNÁ ZÁSoba

- medziľudské vzťahy
- nepravidelné slovesá – trpné prídavné

PRÁCA S TEXTOM

- Prominentná noc
- Neuveriteľné príbehy

KONVERZAČNÉ CVIČENIA

- vyjadrenie ponuky a odpoveď na ňu

- zautomatizovať používanie minulého, predprítomného a prítomného jednoduchého času
- vedieť použiť JUST, ALREADY, YET s predprítomným časom
- osvojiť si slovnú zásobu- medziľudské vzťahy
- osvojiť si trpné prídavné nepravidelných sloves
- vedieť vyjadriť ponuku a odpovedať na ňu

(3. Diel)

1. lekcia BUDÚCNOSŤ

GRAMATIKA

- budúci čas jednoduchý – kladná oznamovacia veta, záporná oznamovacia veta, otázka
- rozdiel medzi TO BE GOING TO a WILL
- modálne slovesá MAY a MIGHT

SLOVNÁ ZÁSoba

- ekológia a životné prostredie

PRÁCA S TEXTOM

- Noc vonku v roku 2100

KONVERZAČNÉ CVIČENIA

- vyjadrenie možných plánov

- osvojiť si budúci čas jednoduchý a jeho použitie (kladná a záporná oznamovacia veta a otázka)
- osvojiť si rozdiel medzi plánovanou a neplánovanou budúcnosťou
- osvojiť si význam a použitie modálnych sloves – MAY a MIGHT
- osvojiť si slovnú zásobu- ekológia a životné prostredie
- vedieť opísať budúcnosť
- vedieť vyjadriť pravidlo pomocou modálnych

➤ pravidlá v škole PÍSANIE ➤ ako ja vidím budúcnosť 2. lekcia PRAVIDLÁ A ZÁKONY GRAMATIKA ➤ modálne slovesá MUST, HAVE TO SLOVNÁ ZÁSoba ➤ sviatky a tradície ➤ pravidlá a zákony PRÁCA S TEXTOM ➤ Škola budúcnosti ➤ Oslavy a festivaly KONVERZAČNÉ CVIČENIA ➤ vyjadrenie príkazov, zákazov, záväzkov PÍSANIE ➤ opísať pravidlá v škole	slovies MIGHT a MAY ➤ osvojiť si slovnú zásobu - sviatky a tradície ➤ chápať význam a použitie modálnych slovík MUST a HAVE TO, a použiť ich na vyjadrenie zákazov a príkazov ➤ vedieť opísať základné sviatky na Slovensku a v anglicky hovoriacich krajinách ➤ vedieť vyjadriť príkazy, zákazy a záväzky ➤ vedieť opísať pravidlá používané v škole
3. lekcia POČÍTAČE GRAMATIKA ➤ vzťažné zámená určujúce – WHO, WHICH, THAT ➤ prvý kondicionál ➤ časové vety s použitím WHEN, AS SOON AS, UNLESS ➤ modálne slovesá MAY a MIGHT SLOVNÁ ZÁSoba ➤ počítače, nové technológie PRÁCA S TEXTOM ➤ Môj život sa navždy zmenil KONVERZÁCIA ➤ rozhovor s utečencom	➤ vedieť používať určujúce vzťažné zámená WHO, WHICH, THAT ➤ osvojiť si slovosled v podmienkovej vete ➤ osvojiť si gramatické javy v časových vetách s použitím WHEN, AS SOON AS, UNLESS ➤ osvojiť si slovnú zásobu - nové technológie ➤ vedieť urobiť rozhovor (kladenie otázok)
4. lekcia MESTO KDE ŽIJEM GRAMATIKA ➤ modálne slovesá MUST, MAY, MIGHT, COULD, CAN'T ➤ neurčité vzťažné zámená WHO, WHICH, WHOSE SLOVNÁ ZÁSoba ➤ mestá a miesta PRÁCA S TEXTOM ➤ Budeme mať modré oči ➤ Príbeh imigranta ➤ Niagarské vodopády KONVERZAČNÉ CVIČENIA ➤ vyjadrenie názoru PÍSANIE ➤ opis miesta, kde žijem	➤ osvojiť si používanie modálnych slovík MUST, MAY, MIGHT, COULD ➤ vedieť vyjadriť názor pomocou modálnych slovík MAY, MIGHT, COULD, CAN'T ➤ osvojiť si slovnú zásobu – mestá a miesta ➤ osvojiť si význam a použitie neurčitých vzťažných zámen WHO, WHICH, WHOSE ➤ vedieť vyjadriť svoj názor ➤ vedieť opísať miesto, kde žijem

ETICKÁ VÝCHOVA

Škola (názov, adresa)	Stredná odborná škola, Čaklov 249, 094 35 okr. Vranov n. Topľou
Názov ŠkVP	Agromechanizátor, opravár
Kód a názov ŠVP	45 poľnohospodárstvo a lesné hospodárstvo
Kód a názov učebného odboru	4524 H agromechanizátor, opravár
Stupeň vzdelania	stredné odborné vzdelanie – ISCED 3C
Dĺžka štúdia	3 roky
Forma štúdia	denná
Ročník	prvý

Týždenný počet vyučovacích hodín: v 1. ročníku 1 hodina týždenne, za školský rok 33 vyučovacích hodín.

Dátum schválenia učebnej osnovy riaditeľstvom školy: 31. 08. 2023

1. Charakteristika predmetu

Cieľom predmetu etická výchova ako povinne voliteľného predmetu je vychovávať osobnosť s vlastnou identitou a hodnotovou orientáciou, v ktorej úcta k človeku a k prírode, spolupráca, prosociálnosť a národné hodnoty zaujímajú významné miesto. Pri plnení tohto cieľa sa neuspokojuje s poskytovaním informácií o morálnych zásadách, ale zážitkovým učením účinne podporuje pochopenie a interiorizáciu mravných noriem a napomáha osvojeniu správania sa, ktoré je s nimi v súlade. Pripravuje mladých ľudí pre život, aby raz ako dospelí prispeli k vytváraniu harmonických a stabilných vzťahov v rodine, na pracovisku, medzi spoločenskými skupinami, v národe a medzi národmi.

2. Všeobecné ciele vyučovania predmetu (vyučovacie zámery):

Zámerom etickej výchovy je vysvetliť základné etické postoje a spôsobilosti, ako sú sebaovládanie, pozitívne hodnotenie seba samého a druhých, komunikačné zručnosti, tvorivé riešenie medziľudských vzťahov, súvislosti medzi hodnotami a normami. Zameriava sa na princípy náboženskej a ateistickej etiky, princípy pochopenia a tolerovania správania spoluobčanov a spolužiakov, hodnoty a etické normy súvisiace so životom a zdravím, rodinným životom, rodičovstvom a sexualitou, ekonomickým životom a prácou v povolani. Etická výchova vychováva k mravnej zrelosti pomocou metód, ktoré napomáhajú prežitie a pochopenie hodnôt najmä vnímaním situácií, prírody, seba a druhých (senzibilizácia), uľahčuje porozumenie a interiorizáciu súvisiacich hodnôt a noriem (hodnotová reflexia), umožňujú nácvik odpovedajúceho správania (nácvik v podmienkach triedy), vedú k uplatneniu skúseností, osvojených v škole, v každodennom živote.

3. Dôkaz dosiahnutia výkonného štandardu žiakmi:

Individuálna alebo skupinová prezentácia riešenia modelovej situácie, prípadovej štúdie, simulovanej situácie. Panelová prezentácia, prezentácia v POWERPOINTE. Tvorba vlastného projektu.

4. Hodnotenie výsledkov žiakov

Predmet etická výchova sa neklasifikuje, na vysvedčení a katalógovom liste sa uvedie „absolvoval/a“

5. Odporúčaná študijná literatúra

1. Hovoríme o právach i zodpovednosti, PhDr. Miroslav Valica, PhD, MMPC Banská Bystrica
2. Etika a etická výchova, Doc. PhDr. Anna Klimeková, CSc, Olympia s.r.o.
3. Tolerancia, Miroslav Kusý, Terézia Stredlová, Vydavateľstvo LiliumAurum
4. Jeden svet na školách, Lukáš Zajac a kolektív, Nadácia SPP
5. S každým dieťaťom sa ráta, Projekt UNICEF
6. Metodika etickej výchovy I, Lenc, Metodicko-pedagogické centrum Bratislava
7. Metodika etickej výchovy II, Lenc, Metodicko-pedagogické centrum Bratislava

Obsahový štandard	Výkonový štandard
1. Poznanie a pozitívne hodnotenie seba a druhých ➤ Podstata a význam poznávania seba samého ➤ Pozitívne hodnotenie druhých ➤ Sebaovládanie a seba výchova 2. Ľudské práva ➤ Čo sú ľudské práva ➤ Kategorizácia ľudských práv ➤ Kde začínajú a končia ľudské práva ➤ Ochrana ľudských práv ➤ Menšinové práva 3. Tolerancia ➤ Tolerancia, diskriminácia, xenofóbia, rasizmus. ➤ Multietnická a multikultúrna spoločnosť. ➤ Medzietnická komunikácia. ➤ Národnostné menšiny na Slovensku. 4. Riešenie problémov a záťažových situácií ➤ Tvorivosť a iniciatíva v medziľudských vzťahoch. ➤ Riešenie konfliktov ➤ Stimulovanie tvorivých, motivačných a osobnostných vlastností. 5. Vyjadrenie citov a pochopenie druhých ➤ Vyjadrenie a komunikácia citov ➤ Vplyv citov na naše správanie ➤ Osobnostné predpoklady empatie 6. Prosociálne hodnoty a vzory ➤ Pozitívne a negatívne vzory ➤ Masmédia a ich vplyv na formovanie osobnosti ➤ Prosociálne správanie	➤ chápať nutnosť svojho úspešného zapojenia sa do spoločenskej deľby práce a oceniť prospešnosť získavania nových spôsobilostí po celý čas života, ➤ ovládať schopností potrebné na seba poznávanie a seba výchovu, snažiť sa ich uplatňovať v živote, ➤ mať základné sociálne návyky potrebné na styk s ľuďmi a prakticky uplatňovať spoločensky uznávané normy, ➤ vedieť na primeranej úrovni pomenovať a vysvetliť základné etické postoje a spôsobilosti, ➤ uvedomovať si svoju národnú príslušnosť a svoje ľudské práva, mať ochotu rešpektovať práva iných ľudí, ➤ v správaní prejavovať rešpekt a úctu voči osobám iného svetonázoru, inej sexuálnej orientácie, voči iným rasám a etnikám – voči každej ľudskej osobe ➤ mať predpoklady na aktívne občianske správanie a konanie, ➤ získať základné vedomosti o rovnosti rás, národov, etnických skupín a vedomosti o potrebe náboženskej tolerancie, ➤ chápať postavenie človeka vo svete a uvedomovať si zodpovednosť človeka za svet a ľudskú civilizáciu, ➤ v praxi uplatňovať humanitné zásady vzťahov medzi ľuďmi, ➤ ďalej rozvíjať a zdokonaľovať základné etické postoje a spôsobilosti, osvojené na základnej škole, ako sú sebaovládanie, pozitívne hodnotenie seba a druhých, komunikačné zručnosti, tvorivé riešenie medziľudských vzťahov atď. ➤ rozvíjať schopnosť riešiť rozličné konflikty, záťažové situácie, ➤ naučiť sa identifikovať, vyjadrovať city, pretože schopnosť vyjadriť city je dôležitým predpokladom empatie a komunikácie, ➤ mať pozitívnu hodnotovú orientáciu, nachádzať kultúrny spôsob života a hodnotný zmysel života, ➤ vytvárať si vlastné filozofické a etické názory ako základ na sústavnejšiu a dokonalejšiu orientáciu pri posudzovaní a hodnotení javov ľudského a občianskeho života, ➤ zaujímať k týmto javom stanovisko a diskutovať o ňom, prípadne svoje názory a postoje v diskusii korigovať

**UČEBNÉ OSNOVY VYUČOVACIEHO PREDMETU
OBČIANSKA NÁUKA**

Škola (názov, adresa)	Stredná odborná škola, Čaklov 249, 094 35 okr. Vranov n. Topľou
Názov ŠkVP	Agromechanizátor, opravár
Kód a názov ŠVP	45 poľnohospodárstvo a lesné hospodárstvo
Kód a názov učebného odboru	4524 H agromechanizátor, opravár
Stupeň vzdelania	stredné odborné vzdelanie – ISCED 3C
Dĺžka štúdia	3 roky
Forma štúdia	denná
Ročník	prvý

Týždenný počet vyučovacích hodín: v 2. ročníku 1 hodina týždenne, za školský rok 33 vyučovacích hodín.

Dátum schválenia učebnej osnovy riaditeľstvom školy: 31.08.2023

1. Charakteristika učebného predmetu

Predmet občianska náuka je koncipovaný tak, aby svojim obsahom pomáhal žiakovi orientovať sa v sociálnej realite a ich začleňovaní do rôznych spoločenských vzťahov a väzieb. Otvára cestu k realistickému sebapoznávaniu a poznávaniu osobností druhých ľudí a k pochopeniu vlastného konania i konania druhých ľudí v kontexte rôznych životných situácií. Predmet oboznamuje žiakov s vybranými poznatkami z oblasti psychológie, sociológie, politológie a práva, so vzťahmi v rodine a v škole, činnosťou dôležitých politických inštitúcií a orgánov a s možnými spôsobmi zapojenia sa jednotlivcov do občianskeho života. Rozvíja občianske a právne vedomie žiakov, posilňuje zmysel jednotlivcov pre osobnú i občiansku zodpovednosť a motivuje žiakov k aktívnej účasti na živote demokratickej spoločnosti. Oboznamuje so základným kategoriálno-pojmovým aparátom filozofie, prezentuje filozofiu a jej dejiny ako určité laboratórium ľudského myslenia.

2. Všeobecné ciele vyučovacieho predmetu (vyučovacie zámery):

Predmet náuka o spoločnosti sa cieľmi spolupodieľa na utváraní a rozvíjaní sociálnych, personálnych, spoločenských a občianskych kompetencií. Vedie žiaka k:

- podpore vedomia jedinečnosti a neopakovateľnosti každého človeka v spoločnosti,
- utváraní vedomia vlastnej identity a identity druhých ľudí, sebapoznávaniu a sebahodnoteniu
- akceptovaniu vlastnej osobnosti a osobnosti druhých ľudí,
- orientácii v politických a právnych faktoch tvoriacich rámec každodenného života,
- aktívnemu občianstvu a osobnej angažovanosti, uvedomovaniu si práv a povinností, rešpektovaniu základných princípov demokracie a tolerance,
- vytváraní pozitívnych vzťahov k opačnému pohlaviu v prostredí školy a mimo školy,
- rozpoznávaní stereotypných názorov na postavenie muža a ženy,
- zvládnutí základného kategoriálno-pojmového aparátu filozofie,
- prezentovaniu filozofie a jej dejín ako určité laboratórium ľudského myslenia a výkony jednotlivých filozofov ako inšpirujúcu ukážku toho, ako sa ľudské myslenie rodilo, v čase menilo a precizovalo v strete s inými myšlienkovými platformami,
- k obhajovaniu vlastných postojov a k primeranému obhajovaniu svojich práv,
- vytváraní schopnosti využívať ako zdroj informácií rôzne verbálne a neverbálne texty spoločenského a spoločenskovedného charakteru,
- rešpektovaniu a uplatňovaní mravných princípov a pravidiel spoločenského spolunažívania a prebratíu zodpovednosti za vlastné názory, správanie sa a dôsledky konania.
- vytváraní si vlastných filozofických a etických názorov ako základ na sústavnejšiu a dokonalejšiu orientáciu pri posudzovaní a hodnotení javov ľudského a občianskeho života,
- zaujímať k týmto javom stanovisko a diskutovať o ňom, prípadne svoje názory a postoje v diskusii korigovať,
- pozitívnej hodnotovej orientácii, nachádzajú kultúrneho spôsobu života a hodnotnému zmyslu života,
- byť prínosom pre ľudské spoločenstvo (v rodine, obci, regióne, štáte), nie záťažou pre spoločnosť,
- orientácii v estetických objektoch a umeleckých dielach na základe skúseností a zážitkov, mať vytvorené predpoklady pre estetické vnímanie skutočnosti,

3. Dôkaz dosiahnutia výkonového štandardu žiakmi:

Individuálna alebo skupinová prezentácia riešenia modelovej situácie, prípadovej štúdie, simulovanej situácie. Panelová prezentácia, prezentácia v POWERPOINTE. Tvorba vlastného projektu.

4. Hodnotenie výsledkov žiakov

Predmet náuka o spoločnosti sa klasifikuje stupňom 1 –5 podľa platného klasifikačného poriadku.

5. Odporúčaná študijná literatúra

1. Základy psychológie pre stredné školy, Anna Okruhlicová, Miron Zelina, Vydavateľstvo LITERA – Bratislava 1997
2. Základy psychológie
3. Základy estetiky a etikety, Erich Mistrík, Slovenské pedagogické nakladateľstvo Bratislava
4. Základy práva a ochrana spotrebiteľa, Alexandra Krsková, Darina Krátka, Slovenské ped. nakladateľstvo Bratislava
5. Základy sociológie, Ján Sopóci, Bohumil Búzik, Slovenské pedagogické nakladateľstvo Bratislava
6. Základy politológie (Človek v politike), Rastislav Tóth, Slovenské pedagogické nakladateľstvo Bratislava
7. Dejiny filozofie, Ladislav Kiczko, Miroslav Marcelli, Erwin Waldschütz, Milan Zigo, Slov. ped. nakladateľstvo Bratislava

Obsahový a výkonový štandard - 2. ročník

Obsahový štandard	Výkonový štandard
1. Základy kultivovaného spoločenského správania - všeobecné zásady spoločenského správania - prejavy spoločenského správania (kultúra pohybov, dialóg, konverzácia) - konkrétne správanie na verejnosti (škola, pracovisko, verejnosť a iné) - prístup k ľuďom, spoločenský cit a takt	➤ poznať všeobecné zásady spoločenského správania ➤ popísať konkrétne správanie na verejnosti (škola, pracovisko, verejnosť a iné)
2. Morálka a spoločnosť - morálka v spoločnosti (vznik, vývoj, morálne normy) - základné ľudské hodnoty a ich vzťah k spoločenským normám - medziľudské vzťahy v spoločnosti - morálne problémy súčasného človeka (ekológia, medicína, genetika a iné) - profesijná etika	➤ vysvetliť vznik, vývoj morálky v spoločnosti ➤ popísať základné ľudské hodnoty a ich vzťah k spoločnosti a medziľudské vzťahy v spoločnosti ➤ poznať morálne problémy súčasného človeka ➤ definovať pojem profesijná etika
3. Spoločenské aspekty rodiny - rodina a štát - právne postavenie rodiny v štáte, zásady rodinného práva - sociálna politika štátu vo vzťahu k rodine - morálna stránka rodinného života (vzťahy v rodine, práva a povinnosti členov rodiny) - ekonomické otázky rodiny, rodinné hospodárenie, rozpočet - príprava na uzavretie manželstva a založenie rodiny (morálna a právna stránka) - rodinné a manželské konflikty, ich riešenie a prevencia - predmanželské a manželské poradne	➤ vysvetliť pojmy rodina a štát ➤ vedieť právne postavenie rodiny v štáte, zásady rodinného práva ➤ popísať sociálnu politiku štátu vo vzťahu k rodine ➤ poznať ekonomické otázky rodiny, rodinné hospodárenie, rozpočet ➤ ovláda právnu a morálnu stránku uzavretia manželstva ➤ pozná možnosti riešenia rodinných a manželských konfliktov, ich riešenie a prevenciu
4. Človek – osobnosť - psychológia – veda o človeku a jeho psychike - psychika človeka, príčiny a spôsoby jej poznávania - vývin psychiky: úloha dedičnosti a prostredia - kvalita psychického života, jej perspektívy a obmedzenia pre človeka a spoločnosť - psychické schopnosti, inteligencia, nadanie - emócie a dynamika psychiky, vplyv emócií na výkonnosť človeka	➤ vysvetliť pojem psychológia ➤ vie definovať pojem psychika človeka ➤ chápe vplyv dedičnosti a prostredia na vývin psychiky človeka ➤ charakterizuje psychické schopnosti, inteligenciu a nadanie a emócie ➤ dokáže prakticky uplatniť získané poznatky psychológie v bežnom živote

- psychické zdravie a stres - praktické využitie psychologických poznatkov	
5. Človek – občan - vznik a podstata práva - ústava ako základný zákon demokratického štátu - Ústava SR (rozbor dokumentu) - odvetvia slovenského právneho poriadku - právo občianske - právo pracovné - právo sociálneho zabezpečenia - právo trestné - ľudské práva a základné slobody - listina základných práv a slobôd (rozbor dokumentu) - občan – spotrebiteľ - ochrana spotrebiteľa v SR	➤ chápe podstatu právneho poriadku ako základu demokratickej spoločnosti ➤ pozná obsah jednotlivých častí Ústavy SR ➤ pozná právne normy vymedzujúce občianske, pracovné a trestné právo ➤ ovláda základné ľudské práva a slobody a dbá na ich dodržiavanie ➤ je si vedomý svojich práv ako spotrebiteľa a dokáže správne postupovať pri ich uplatňovaní

**UČEBNÉ OSNOVY VYUČOVACIEHO PREDMETU
FYZIKA**

Škola (názov, adresa)	Stredná odborná škola, Čaklov 249, 094 35 okr. Vranov n. Topľou
Názov ŠkVP	Agromechanizátor, opravár
Kód a názov ŠVP	45 poľnohospodárstvo a lesné hospodárstvo
Kód a názov učebného odboru	4524 H agromechanizátor, opravár
Stupeň vzdelania	stredné odborné vzdelanie – ISCED 3C
Dĺžka štúdia	3 roky
Forma štúdia	denná
Ročník	prvý, druhý

Týždenný počet vyučovacích hodín: v 1. ročníku 1 hodina týždenne, za školský rok 33 vyučovacích hodín,
v 2. ročníku 1 hodina týždenne, za školský rok 33 vyučovacích hodín,

Dátum schválenia učebnej osnovy riaditeľstvom školy: 31.08.2023

1. Charakteristika predmetu

Vyučovací predmet fyzika je všeobecnovzdelávací predmet. Okrem všeobecnovzdelávacej funkcie plní aj prípravnú funkciu vzhľadom na odbornú zložku vzdelávania.

Poslaním vyučovania fyziky je poskytnúť žiakom vedomosti a zručnosti, ktoré im umožnia správne chápať a vysvetľovať javy, deje a zákonitosti reálneho sveta, sú podstatné pre utváranie fyzikálneho, prírodovedného obrazu sveta.

Žiaci sú vedení k správne pochopeniu fyzikálnych pojmov, zákonov, princípov a teórií, ktoré tvoria základ fyzikálneho poznania. Aplikácia fyzikálnych poznatkov sa realizuje formou riešenia úloh vyžadujúcich špecifický i nešpecifický transfer, poukázaním na využitie fyziky vo vede, technike a občianskom živote. Z hľadiska funkcie fyziky ako prípravného predmetu na odbornú zložku vzdelávania sa využívajú aplikácie fyziky v odbornej zložke vzdelávania a v praxi odboru. Vyučovanie poskytuje i súbor praktických zručností pre jednoduché fyzikálne merania a pre ich spracovanie a zhodnotenie.

Metódy, formy a prostriedky vyučovania fyziky majú stimulovať rozvoj poznávacích schopností žiakov, podporovať ich cieľavedomosť, samostatnosť a tvorivosť. Uprednostňujeme také stratégie vyučovania, pri ktorých žiak ako aktívny subjekt v procese výučby má možnosť spolurozhodovať a spolupracovať, učiteľ má zase povinnosť motivovať, povzbudzovať a viesť žiaka k najlepším výkonom, podporovať jeho aktivity všeobecne, ale aj v oblasti zvýšeného záujmu v rámci študijného odboru.

Výchovné a vzdelávacie stratégie napomôžu rozvoju a upevňovaniu kľúčových kompetencií žiaka. Dôležitou súčasťou teoretického poznávania a zároveň prostriedkom precvičovania, upevňovania, prehľbovania a systematizácie poznatkov okrem iného aj riešenie kvantitatívnych a kvalitatívnych úloh z učiva jednotlivých tematických celkov, úloh komplexného charakteru, ktoré umožňujú spájať a využívať poznatky z viacerých častí učiva v rámci medzipredmetových vzťahov.

Hodnotenie žiakov bude založené na kritériách hodnotenia v každom vzdelávacom výstupe. Klasifikácia bude vychádzať z pravidiel hodnotenia tohto vzdelávacieho programu.

2. Všeobecné ciele vyučovania predmetu (vyučovacie zámery)

Výchovno-vzdelávací proces vo fyzike smeruje k tomu, aby žiaci:

- poznali fyzikálne pojmy, osvojili si veličiny a ich jednotky, sústavu SI
- rozumeli fyzikálnej terminológii, vedeli ju aktívne používať
- nadobudli zručnosti používať matematický aparát vo fyzike, čítať a konštruovať grafy funkčných závislostí medzi fyzikálnymi veličinami
- vysvetlili význam vzťahov medzi fyzikálnymi veličinami
- osvojili si schopnosti vyjadrovania vlastnými slovami, ilustrovaním
- dokázali aplikovať informácie v typických aj problémových situáciách, obhajovali, porovnávali, vyvodili závery
- vedeli samostatne uskutočniť jednoduché fyzikálne merania a vedeli spracovať ich výsledky
- vedeli aplikovať získané vedomosti a zručnosti pri riešení fyzikálnych problémov a úloh, modelovať jednoduché fyzikálne javy a procesy
- poznali základné charakteristiky fyzikálneho deja
- chápali fyzikálne poznanie ako dôležitú súčasť ľudskej kultúry a ako podmienku rozvoja vedy a techniky
- získavali a vyhodnocovali informácie získané z internetu, odborných časopisov

3. Dôkaz dosiahnutia výkonného štandardu žiakmi

Priebežné overovanie žiakov písomnou a ústnou formou, prípadne riešením didaktických testov. Spracovanie referátov.

4. Hodnotenie výsledkov žiakov

Hodnotenie výsledkov je založené na týchto základných princípoch:

- písomné práce, ktoré zahŕňajú celé tematické celky, musia byť žiakom vopred oznámené
- krátke, niekoľkokomínútové písomné práce sa týkajú len malého úseku učiva, vyžaduje sa minimálne 60% účasť žiakov
- na hodnotení žiakov sa podieľa aj ich aktívny prejav na vyučovacích hodinách, výsledky ústneho skúšania a zvládnutie výkonných štandardov

5. Odporúčaná študijná literatúra

- Rešatko, Pitner, Volf - Fyzika pre učebné odbory 1. a 2. časť, 1984
- Janovič a kol. – Fyzika pre natechnické odbory stredných odborných škôl, 1984
- Svoboda a kol. – Fyzika pre technické odbory stredných odborných škôl, 1983
- Barták a kol. – Zbierka úloh z Fyziky pre SOŠ a študijné odbory SOU, 1988
- Internet, časopisy, odborná literatúra

Obsahový a výkonný štandard – 1. ročník

Obsahový štandard	Výkonný štandard
1. Úvod ➤ Obsah a význam fyziky, hmota a jej formy ➤ Fyzikálne veličiny, ich jednotky, sústava SI 2. Mechanika KINEMATIKA ➤ Kinematika pohybov. Dráha, čas, priemerná a okamžitá rýchlosť ➤ Rovnomerný zrýchlený (spomalený) pohyb ➤ Voľný pád DYNAMIKA POHYBOV ➤ Sila, pôsobenie sily ➤ Newtonov 1. pohybový zákon ➤ Newtonov 2. pohybový zákon ➤ Newtonov 3. pohybový zákon ➤ Dostredivá a odstredivá sila MECHANICKÁ ENERGIA ➤ Mechanická práca ➤ Kinetická a polohová energia ➤ Výkon, účinnosť GRAVITAČNÉ POLE ➤ Všeobecný gravitačný zákon MECHANIKA TUHÉHO TELESA ➤ Tuhé teleso. Moment sily vzhľadom na os otáčania ➤ Dvojica síl ➤ Rovnovážne polohy tuhého telesa ➤ Jednoduché stroje ➤ Jednoduché stroje ➤ Prevody I ➤ Prevody II MECHANIKA TEKUTÍN ➤ Pascalov zákon ➤ Tlak v kvapalinách, hydrostatický tlak	➤ vysvetliť význam fyz. v minulosti a súčasnosti, charakterizovať hmotu, ➤ vymenovať jej formy, účinky a vlastnosti, ➤ rozlíšiť fyzikálne pojmy - model, skutočný dej, veličina, jednotka, ➤ rozdeliť jednotky v sústave SI, -vysvetliť princíp tvorby odvodených a násobných jednotiek, ➤ definovať vektorovú a skalárnu fyzikálnu veličinu a uviesť príklady, premieňať jednotky ➤ zdôvodniť význam určenia vzťažnej sústavy popisom situácie, ➤ vysvetliť rozdiel medzi priemernou a okamžitou rýchlosťou, ➤ vysvetliť rozdiel medzi trajektóriou a dráhou, ➤ uviesť a zdôvodniť za akých podmienok má napr. auto zrýchlenie, ➤ vyjadriť slovne, matematicky a graficky závislosť dráhy od času pre rovnomerný, rovnomerne zrýchlený a rovnomerne spomalený priamočiary pohyb, ➤ charakterizovať voľný pád slovne a matematicky ➤ ilustrovať na príkladoch silu a jej účinky, ➤ vysvetliť vektorový charakter sily, ➤ vysvetliť Newtonové pohybové zákony a aplikovať ich pri riešení fyzikálnych úloh, ➤ rozlíšiť príčinu pohybu, zmenu pohybového stavu a následok, definovať jednotku a odvodiť rozmer jednotky sily ➤ analyzovať vzťah pre určenie mechanickej práce, definovať jednotku mechanickej práce a odvodiť jej rozmer, ➤ určiť príkon, výkon a účinnosť, aplikovať na technickom zariadení, ➤ analyzovať odvodené vzťahy pre tiažovú potenciálnu energiu a kinetickú energiu, ➤ riešiť úlohy všeobecne zadané ➤ vysvetliť Newtonov gravitačný zákon, ➤ porovnať gravitačnú a tiažovú silu, ➤ opísať vznik otáčavého pohybu tuhého telesa, ➤ vyjadriť veľkosť a smer momentu sily, ➤ vysvetliť a aplikovať momentovú vetu ➤ opísať a charakterizovať rovnovážne polohy telesa

➤ Archimedov zákon 3. Molekulová fyzika a termodynamika ➤ Základné poznatky, skupenstvo látok ➤ Teplota telesa, teplo PLYNY ➤ Ideálny plyn a reálny plyn ➤ Tepelné stroje ➤ Tepelné zariadenia PEVNÉ LÁTKY ➤ Štruktúra pevných látok, deformácia ➤ Teplotná rozťažnosť. Topenie, tuhnutie KVAPALINY A PARY ➤ Štruktúra kvapalín. Kapilárne javy. Vyparovanie, var, kondenzácia. ➤ Vlhkosť vzduchu	➤ vysvetliť súvislosti medzi veličinami pre translačný a rotačný pohyb ➤ rozlíšiť obsah pojmov: tlak, tlaková sila, hydrostatický tlak, definovať pascal, ➤ vysvetliť Pascalov zákon, aplikovať ho pri riešení úloh ➤ vysvetliť Archimedov zákon, príčiny plávania, vznášania, klesania telesa ➤ definovať pojmy: pevná látka, kvapalina, plyny ➤ vysvetliť a popísať meranie teploty, určiť rozdiel medzi Celziovou teplotnou stupnicou a termodynamickou, premieňať stupne Celzia na Kelviny a naopak ➤ popísať vlastnosti plynov a kvapalín, vlastný objem, vlastný tvar ➤ vymenovať tepelné stroje, popísať princíp tepelných zariadení v praxi ➤ rozoznávať štruktúru jednotlivých látok, definovať deformáciu, popísať možné namáhania telies v praxi ➤ porovnať vlastnosti kvapalín a plynov, definovať vyparovanie, var, kondenzácia. Charakterizovať vlhkosť vzduchu
---	--

Obsahový a výkonový štandard - pre 2. ročník

Obsahový štandard	Výkonový štandard
1. Elektrina a magnetizmus Elektrické pole ➤ Elektrický náboj, Coulombov zákon ➤ El. pole, Intenzita el. poľa, potenciál el. poľa, el. napätie ➤ Kondenzátor, indukcia, polarizácia El. prúd v tuhých látkach ➤ El. prúd v kovoch, jednoduchý el. obvod ➤ Odpor vodiča, závislosť odporu od teploty ➤ Ohmov zákon ➤ Jednoduchý el. obvod ➤ Rozvetvený el. obvod ➤ Práca a výkon el. prúdu ➤ Joule- Lenzov zákon ➤ Poistky, vodivosť polovodičov El. prúd v elektrolytoch, v plynach a vo vákuu ➤ Iónová vodivosť, elektrolyza ➤ Chemické zdroje napätia ➤ Vedenie el. prúdu v plynach, vákuu a výboj v zriedených plynach Magnetické pole ➤ Magnetické pole trvalého magnetu ➤ Magnetická indukcia, elementárne magnety, feromagnetické látky ➤ Silové účinky v magnetickom poli, magnetické pole cievky ➤ Elektromagnet ➤ Elektromagnetická indukcia, indukčný zákon, Lenzov zákon, vlastná indukcia ➤ Striedavý prúd ➤ Vznik striedavého napätia, striedavého prúdu ➤ Výkon v obvode striedavého prúdu ➤ Trojfázová sústava napätia, fázové	➤ definovať pojmy: el. náboj, kladný a záporný ión, ➤ poznať hodnotu elementárneho el. náboja, určiť jednotku elektrického náboja ➤ slovne a matematicky popísať Coulombov zákon ➤ charakterizovať el. pole, kde sa nachádza, popísať slovne a graficky homogénne a nehomogénne pole ➤ rozlíšiť potenciál a napätie, určiť význam napätia, napísať jednotky napätia ➤ poznať grafické značky využívané v elektrotechnike ➤ nakresliť jednoduchý el. obvod ➤ demonštrovať zapojenie aj prakticky, vysvetliť dôvody zapojenia ➤ vysvetliť veličinu el. odpor, poznať závislosti odporu a ostatných veličín ➤ slovne a matematicky definovať Ohmov zákon, určiť veličiny, jednotky a vzťahy medzi nimi ➤ definovať pojem el. práca, el. výkon ➤ poznať matematické vzťahy medzi týmito veličinami, ➤ odvodiť veličiny a jednotky práce a výkonu, ➤ definovať účinnosť ako podiel príkonu a výkonu ➤ vysvetliť iónovú vodivosť, popísať princíp elektrolyzy ➤ vymenovať a popísať chemické zdroje napätia, vysvetliť princíp vedenia el. prúdu v plynach a vo vákuu ➤ osvojiť si zákonitosti magnetizmu, pôsobenie el. nabitých častíc na jednoduchom pokuse vysvetliť a nakresliť rozdiel medzi m. p. vodiča s prúdom a cievky s prúdom ➤ definovať veličinu magnetická indukcia ➤ vymenovať vlastnosti magnetického poľa, vymenovať a charakterizovať látky podľa veľkosti magnetickej indukcie ➤ vysvetliť podstatu elektromagnetu ➤ vedieť vypočítať prídržnú silu elektromagnetu, popísať využitie v praxi ➤ vysvetliť pojmy: sekundárna cievka, indukované napätie, indukovaný prúd, ➤ vysvetliť princíp el. magnetickej indukcie, jej využitie v praxi ➤ definovať striedavé napätie, striedavý prúd, vysvetliť graficky a slovne princíp vzniku str. napätia na otáčajúcom sa závite ➤ demonštrovať na jednoduchom pokuse princíp trojfázovej sústavy, popísať zapojenia do hviezdy a do trojuholníka, popísať využívanie

a združené napätie ➤ El. točivé stroje, generátory ➤ El. motory ➤ Transformátory ➤ Výroba a rozvod el. energie ➤ Účinky el. prúdu na ľudský organizmus Elektronika ➤ Polovodičové súčiastky, usmerňovače a zosilovače ➤ Integrované obvody 2. Optika ➤ Podstata svetla, frekvencia, vlnová dĺžka ➤ Elektromagnetické spektrum, rýchlosť svetla ➤ Ľudské oko, optické prístroje ➤ Bodový zdroj svetla, plošný zdroj, svietivosť, osvetlenie, hygiena osvetlenia	zapojení, výhody a nevýhody ➤ vymenovať a popísať el. stroje, poznať ich rozdelenie a základné princípy alternátora, motora a transformátora ➤ popísať spôsob výroby el. energie a spôsob transportu k odberateľovi ➤ vymenovať vplyvy el. prúdu na ľudský organizmus a spôsoby ochrany pred úrazom el. prúdom ➤ Definovať pojmy, nakresliť a popísať princípy polovodičov, podmienky prechodu el. prúdu polovodičom, vysvetliť vlastnosti polovodičových priechodov ➤ nakresliť a popísať princíp polovodičovej diódy, definovať tranzistory, ➤ vysvetliť ich princíp a použitie v praxi ➤ poukázať na význam využívania integrovaných obvodov, usmerňovačov ➤ osvojiť si základné vlastnosti svetla ako elektromagnetického spektra, ➤ popísať druhy a spôsoby el. osvetľovania, vymenovať veličiny a jednotky ktoré kvantitatívne hodnotia svetlo, vymenovať el. zdroje svetla, ➤ popísať spôsoby správneho využívania osvetlenia v praxi podľa ergonomických zásad
--	--

UČEBNÉ OSNOVY VYUČOVACIEHO PREDMETU MATEMATIKA

Škola (názov, adresa)	Stredná odborná škola, Čaklov 249, 094 35 okr. Vranov n. Topľou
Názov ŠkVP	Agromechanizátor, opravár
Kód a názov ŠVP	45 poľnohospodárstvo a lesné hospodárstvo
Kód a názov učebného odboru	4524 H agromechanizátor, opravár
Stupeň vzdelania	stredné odborné vzdelanie – ISCED 3C
Dĺžka štúdia	3 roky
Forma štúdia	denná
Ročník	prvý, druhý, tretí

Týždenný počet vyučovacích hodín: v 1. ročníku 2 hodiny týždenne, za školský rok 66 vyučovacích hodín,
v 2. ročníku 1 hodina týždenne, za školský rok 33 vyučovacích hodín,
v 3. ročníku 1 hodina týždenne, za školský rok 30 vyučovacích hodín.

Dátum schválenia učebnej osnovy riaditeľstvom školy: 31.08.2023

1. Charakteristika predmetu

Obsah výučby vychádza zo vzdelávacej oblasti „Matematika a práca s informáciami“. Na vytvorenie predmetu sme integrovali obsahové štandardy, ktoré sú určené v ŠVP. Sú to nasledovné obsahové štandardy: operácie s reálnymi číslami, výrazy a ich úpravy, riešenie rovníc a nerovníc, funkcie, planimetria, výpočet povrchov a objemov telies, štatistika. Na predmet matematika v ŠVP bola vyčlenená len jedna hodina, ale v ŠkVP sme disponibilné hodiny využili na posilnenie predmetu matematiky. Obsahové štandardy sme rozšírili o okruh štatistika. Vzhľadom na budúcu profesijnú orientáciu žiakov sa snažíme zabezpečiť aby i v oblasti matematiky žiaci získali dostatok poznatkov potrebných pre ich špecializáciu, pre uplatnenie sa v pracovnom živote / napr. štatistika/.

Matematické vzdelávanie v odbornom školstve má svoje významné miesto, nakoľko v jednotlivých odboroch plní popri funkcii všeobecného vzdelávania aj prípravnú funkciu pre odbornú zložku vzdelávania.

Predmet matematika svojim obsahom nadväzuje na učivo ZŠ, rozvíja, rozširuje a prehľbuje ho. Jeho obsah je štruktúrovaný do tematických celkov. Predmet je súčasne spojivom s odbornými predmetmi, napr. popis grafov využívajú v predmete ekonomika, premenu jednotiek, percentá v predmete hospodárske výpočty ako aj v rámci odborného výcviku, spracovanie štatistických údajov pre bežnú potrebu človeka, využitie IKT.

Metódy, formy a prostriedky vyučovania matematiky majú stimulovať rozvoj poznávacích schopností žiakov, podporovať ich cieľavedomosť, samostatnosť a tvorivosť. Uprednostňujeme také stratégie vyučovania, pri ktorých žiak ako aktívny subjekt v procese výučby má možnosť spolurozhodovať a spolupracovať, učiteľ zase má povinnosť motivovať, povzbudzovať a viesť žiaka k čo najlepšiemu výkonu, podporovať jeho aktivity všeobecne, ale aj v oblasti zvýšeného záujmu v rámci učebného odboru. Nový prístup vníma žiaka ako jedinečnú osobnosť, berie do úvahy jeho schopnosti, potreby a záujmy..

V tomto predmete budeme rozvíjať a skvalitňovať kľúčové kompetencie interpersonálne a intrapersonálne, spôsobilosti tvorivo riešiť problémy, spôsobilosti využívať informačné technológie. Dôležitou súčasťou tohto procesu je to, aby sa absolvent školy vedel učiť a mohol pokračovať vo vzdelávaní v nadstavbovom štúdiu, prípadne v rámci celoživotného vzdelávania. Rovnako dôležité je aj to, aby dokázal reálne zhodnotiť svoje slabé stránky (a mal motiváciu zlepšovať sa) a silné stránky (ktoré môže využiť pre svoje ďalšie životné smerovanie). Preto je dôležitou súčasťou teoretického poznávania a zároveň prostriedkom precvičovania, upevňovania, prehľbovania a systematizácie poznatkov okrem iného aj riešenie kvantitatívnych a kvalitatívnych úloh z učiva jednotlivých tematických celkov, úloh komplexného charakteru, ktoré umožňujú spájať a využívať poznatky z viacerých častí učiva v rámci medzipredmetových vzťahov.

Hodnotenie žiakov bude založené na kritériách hodnotenia v každom vzdelávacom výstupe. Klasifikácia bude vychádzať z pravidiel hodnotenia tohto školského vzdelávacieho programu. Použijú sa adekvátne metódy a prostriedky hodnotenia. Výučba bude prebiehať v tradičnej učebni a v odbornej učebni výpočtovej techniky.

2. Všeobecné ciele vyučovania predmetu (vyučovacie zámery):

Cieľom vyučovania matematiky na všetkých stupňoch vzdelávania je získanie pozitívneho vzťahu k matematike. Hlavným cieľom matematiky na SOŠ je poskytnúť žiakovi matematický základ – vedomosti a zručnosti potrebné pre úspešné zvládnutie odborných predmetov príslušného učebného odboru. Absolvent učebného odboru by mal nadobudnúť vedomosti

z oblasti algebry, planimetrie, stereometrie, kombinatoriky a štatistiky. Pri zvládání učiva matematiky by sa mal oboznámiť a naučiť narábať s dostupnými informačnými technológiami.

Študent si osvojí pojmový aparát, vzťahy a súvislosti, niektoré postupy a činnosti pri riešení úloh z praxe. Naučí sa využívať výpočtovú techniku pri riešení matematických úloh (v závislosti od možností školy). Naučí sa logicky myslieť, argumentovať a tvorivo pristupovať k riešeniu problémov a prezentácii svojich úvah a postupov.

3. Dôkaz dosiahnutia výkonového štandardu žiakmi:

Priebežné overovanie žiakov písomnou a ústnou formou, vstupné a výstupné previerky.

4. Hodnotenie výsledkov žiakov

Hodnotenie výsledkov je založené na týchto základných princípoch:

- písomné práce, ktoré zahŕňajú celé tematické celky musia byť žiakom vopred oznámené,
- krátke, niekoľkominútové písomné práce sa týkajú len malého úseku učiva, vyžaduje sa minimálne 60 %-ná účasť žiakov,
- na hodnotení žiakov sa podieľa aj ich aktívny prejav na vyučovacích hodinách, výsledky ústneho skúšania a zvládnutie výchovných štandardov,
- grafická úprava zošitov a plnenie domácich úloh.

5. Odporúčaná študijná literatúra

Matematika pre študijné odbory SOŠ a SOU 1. časť, Emila Calda, SPN, Bratislava

Matematika pre študijné odbory SOŠ a SOU 2. časť, Oldřich Odvárko, SPN, Bratislava

Matematika pre študijné odbory SOŠ a SOU 3. časť, Oldřich Odvárko, SPN, Bratislava

Matematika pre študijné odbory SOŠ a SOU 4. časť, Oldřich Petránek, SPN, Bratislava

Matematika pre študijné odbory SOŠ a SOU 5. časť, Jana Kolouchová, SPN, Bratislava

Matematika pre študijné odbory SOŠ a SOU 6. časť, Oldřich Odvárko, SPN, Bratislava

Matematika pre študijné odbory SOŠ a SOU 7. časť, Vladimír Huťka, SPN, Bratislava

Zbierka úloh z matematiky pre SOŠ a študijné odbory SOU 1. časť, František Jirásek, SPN, Bratislava

Zbierka úloh z matematiky pre SOŠ a študijné odbory SOU 2. časť, František Jirásek, SPN, Bratislava

Matematika pre dvojročné a trojročné učebné odbory SOU 1. časť, J.Barták-Š. Bojtár-J.Kepka, SPN, Bratislava

Matematika pre dvojročné a trojročné učebné odbory SOU 2. časť, J.Barták-Š. Bojtár-J.Kepka, SPN, Bratislava

Obsahový a výkonový štandard- 1. ročník

Obsahový štandard	Výkonový štandard
1. Operácie s reálnymi číslami, mocniny odmocniny ➤ <i>Zhrnutie, prehĺbenie a doplnenie učiva zo ZŠ</i> ➤ Teória čísel, číslo, číslica (cifra), ciferný súčet, prvočíslo ➤ Znaky deliteľnosti, rozklad na súčin prvočiniteľov, násobok, deliteľ, najmenší spoločný násobok, najväčší spoločný deliteľ, nesúdeliteľné čísla ➤ Prirodzené čísla, celé čísla, racionálne čísla, iracionálne čísla, reálne čísla, zaokrúhľovanie čísel ➤ Percentá, úrok, istina ➤ Číselná os, znázorňovanie reálnych čísel na číselnej osi ➤ Absolútna hodnota reálneho čísla, usporiadanie reálnych čísel ➤ Zlomky (čitateľ, menovateľ, spoločný menovateľ, základný tvar zlomku, zmiešaný zlomok, hlavná zlomková čiara), desatinný rozvoj (konečný, nekonečný, periodický) ➤ Mocnina, odmocnina, exponent a základ mocniny ➤ Konštanta, premenná, výraz, obor definície výrazu, rovnosť výrazov, hodnota výrazu ➤ Mnohočlen, počtové operácie s mnohočlenmi, delenie mnohočlena dvojčlenom, vynímanie	➤ Zoznámiť sa s množinou všetkých reálnych čísel. Poznať všetky podmnožiny reálnych čísel (iracionálne, racionálne, celé, prirodzené čísla) ➤ Rozoznať pojmy číslo a číslica (cifra), ciferný súčet, skráteneý a rozvinutý zápis v desiatkovej sústave ➤ Rozoznať pojmy prvočíslo, zložené číslo, vedieť určiť delitele a násobky čísel, poznať kritéria deliteľnosti číslami 2,3,4,5,6,9,10,12,100 ➤ Poznať základné vlastnosti reálnych čísel a operácie s nimi; zaokrúhľovať čísla; počítať s percentami ➤ Aplikovať počtové operácie v N, Z, Q. ➤ Na konkrétnych číslach rozoznať konečný a nekonečný desatinný rozvoj reálneho čísla, nekonečný periodický rozvoj ➤ Riešiť úlohy s mocninami s prirodzeným a celočíselným exponentom ➤ Vedieť zapísať čísla v tvare $a \cdot 10^n$, kde $n \in Z$, $1 \leq a < 10$ a vedieť v tomto tvare vykonávať matematické operácie (sčítanie, odčítanie, násobenie, delenie) ➤ Vedieť počítať s odmocninami ako s mocninami s racionálnym exponentom ➤ Chápať pojem absolútnej hodnoty, vedieť ju znázorniť na číselnej osi, určiť absolútnu hodnotu reálneho čísla a riešiť

spoločného činiteľa pred zátvorku, úprava na súčin, použitie vzorcov $(a \pm b)$; $a^2 - b^2$. 2. Planimetria ➤ Symbolické zápisy trojuholníkov, zhodnosť trojuholníkov, osová a stredová súmernosť, riešenie pravouhlého trojuholníka. ➤ Obvod a obsah mnohoúhelníkov, obvod a obsah mnohoúhelníkov s využitím Pytagorovej vety a trigonometrie. ➤ Štvoruholník, štvorec, rovnobežník, obdĺžnik, kosoštvorec, kosodĺžnik, lichobežník. ➤ Kružnica a kruh, prvky kruhu a kružnice, časti kruhu a kružnice (medzikružie, kruhový výsek, kruhový odsek	jednoduché príklady s absolútnou hodnotou ➤ Vyjadriť slovami obsah jednoduchého textu zapísaného matematickou symbolikou ➤ Vedieť upraviť výraz pomocou vzorcov $(a \pm b)^2$, $a^2 - b^2$ ➤ Vysvetliť pojem planimetria. ➤ Vymenovať a načrtnúť základné rovinné útvary. ➤ Mať základné poznatky o trojuholníku, definovať Pytagorovu vetu. ➤ Pochopiť osovú a stredovú súmernosť, zhodnosť trojuholníkov. ➤ Zadefinovať goniometrické funkcie, využívať ich pri riešení úloh v pravouhlom trojuholníku. ➤ Definovať obvod a obsah mnohoúhelníkov. ➤ Vedieť rozlíšiť jednotlivé prvky kruhu a kružnice. ➤ Vedieť riešiť slovné úlohy.
---	--

Obsahový a výkonový štandard – 2. ročník

Obsahový štandard	Výkonový štandard
1. Výrazy a ich úpravy ➤ Člen výrazu, početové výkony s výrazmi (absolútna hodnota, sčítanie, odčítanie, násobenie, delenie, početové úkony so zátvorkami vo výrazoch, vynímanie pred zátvorku). ➤ Rozklad podľa vzorcov. ➤ Druhá mocnina dvojčlena. ➤ Lomené výrazy, početové operácie s lomenými výrazmi ➤ Úpravy výrazov z odbornej praxe. 2. Rovnice a nerovnice ➤ Úpravy rovníc. ➤ Lineárne rovnice, zložitejšie lineárne rovnice, sústava lineárnych rovníc ➤ Lineárne nerovnice, zložitejšie lineárne nerovnice, sústava lineárnych nerovnic ➤ Kvadratické rovnice, vzorec na výpočet koreňov kvadratickej rovnice, diskriminant kvadratickej rovnice. ➤ Vyjadrenie neznámej zo vzorca ➤ Vyjadrenie podmienok slovnej úlohy, zostavenie rovnice pomocou tabuľky	➤ Definovať hodnotu výrazu ➤ Poznať základné vlastnosti reálnych čísel ➤ Ovládať operácie s reálnymi číslami; zaokrúhľovať čísla; ➤ Pochopiť rozklad podľa vzorcov, druhú mocninu dvojčlena ➤ Chápať lomené výrazy a operácie s nimi ➤ Zdôvodniť a porovnať postup pri riešení úloh podľa daných vzorcov ➤ Pochopiť použitie výrazov v odbornej praxi ➤ Vedieť upraviť rovnice. ➤ Pochopiť riešenie lineárnych rovníc a sústavy lineárnych rovníc ➤ Rozlíšiť riešenie lineárnych nerovnic od lineárnych rovníc ➤ Definovať kvadratické rovnice ➤ Vedieť vypočítať koreň a diskriminant kvadratickej rovnice ➤ Pochopiť vyjadrenie neznámej zo vzorca ➤ Ovládať vyjadrenie podmienok slovnej úlohy a zostavenie rovnice pomocou tabuľky

Obsahový a výkonový štandard – 3. ročník

1.Stereometria ➤ Telesá, sieť telesa ➤ Povrch a objem telesa (kocka, kváder, hranol, valec, ihlan, zrezaný ihlan a kužeľ) ➤ Guľa a guľová plocha, časti gule a guľovej plochy, výpočet objemu ➤ Zložené telesá	➤ Pochopiť rozdiel medzi rovinným útvarom a priestorovým telesom ➤ Vedieť nakresliť sieť telies: kocka, kváder, valec, ihlan, kužeľ ➤ Definovať kocku, kváder, valec, ihlan, kužeľ, guľu a jej časti ➤ Počítať objemy a povrchy jednotlivých telies ➤ Vedieť rozlíšiť časti gule a guľovej plochy ➤ Pochopiť výpočet objemu zložených telies
---	---

2.Štatistika

- Štatistický súbor, štatistická jednotka, štatistický znak (kvalitatívny, kvantitatívny), rozsah súboru absolútna a relatívna početnosť.
- Aritmetický a vážený priemer, vlastnosti
- Modus, medián, rozptyl, smerodajná odchýlka, relatívna početnosť
- Určiť štatistický súbor, štatistickú jednotku, štatistický znak na jednotlivých príkladoch
- Určiť rozsah daného štatistického súboru
- Urobiť triedenie štatistického súboru podľa kvalitatívneho alebo kvantitatívneho znaku
- Tabuľkovo spracovať početnosť, relatívnu početnosť aj v percentách
- Určiť modus, medián, vypočítať aritmetický priemer, rozptyl a smerodajnú odchýlku
- Interpretovať štatistické výstupy tabuľkovo a graficky
- Vyhodnotiť štatistický súbor využitím výpočtovej techniky tak , aby po zmene počtu premenných zrealizoval prepočet automaticky

**UČEBNÉ OSNOVY VYUČOVACIEHO PREDMETU
INFORMATIKA**

Škola (názov, adresa)	Stredná odborná škola, Čaklov 249, 094 35 okr. Vranov n. Topľou
Názov ŠkVP	Agromechanizátor, opravár
Kód a názov ŠVP	45 poľnohospodárstvo a lesné hospodárstvo
Kód a názov učebného odboru	4524 H agromechanizátor, opravár
Stupeň vzdelania	stredné odborné vzdelanie – ISCED 3C
Dĺžka štúdia	3 roky
Forma štúdia	denná
Ročník	druhý

Týždenný počet vyučovacích hodín: v 2. ročníku 1 hodina týždenne, za školský rok 33 vyučovacích hodín.

Dátum schválenia učebnej osnovy riaditeľstvom školy: 31.08.2023

1. Charakteristika predmetu

V predmete informatika sa žiaci oboznámia so základnými pojmami informatickej vedy pretransformovanými do didaktického systému a oboznámia sa s prácou na počítači. Naučia sa ovládať prostredie tých počítačových programov na základnej používateľskej úrovni, ktoré využijú pri svojom učení, resp. v praxi.

Dôraz sa kladie na činnostný a objavovací spôsob nadobúdania poznatkov, cez praktickú činnosť objavovať zovšeobecnenia a zákonitosti.

Pri výbere úloh sú využité medzipredmetové vzťahy, vedomosti a oblasť záujmu žiakov.

2. Všeobecné ciele vyučovania predmetu (vyučovacie zámery)

Cieľom vyučovania informatiky je sprístupniť základné pojmy a techniky používané pri práci s údajmi a v pochopení toku informácií v počítačových systémoch. Podobne ako matematika aj informatika v spojení s informačnými technológiami vytvára platformu pre všetky ďalšie predmety. Oblasť informatiky zaznamenala mimoriadny rozvoj, preto v predmete informatika je potrebné dôkladnejšie sa zamerať na štúdium základných univerzálnych pojmov, ktoré prekračujú súčasné technológie. Dostupné technológie majú poskytnúť vyučovaniu informatiky široký priestor na motiváciu a praktické projekty.

3. Dôkaz dosiahnutia výkonového štandardu žiakmi

Priebežné overovanie vedomostí žiakov pri práci na zadaných úlohách.

4. Hodnotenie výsledkov žiakov

Hodnotenie výsledkov je založené na týchto základných princípoch:

- na hodnotení samostatných prác vypracovaných žiakmi
- na hodnotení prezentácie získaných informácií
- na hodnotení žiakov sa podieľa aj ich aktívny prejav na vyučovacích hodinách

5. Odporúčaná študijná literatúra

Informatika pre stredné školy, Kalaš, I. a kol, SPN Bratislava,

Základy PC, Windows, Office (2010, 2016, 2019),

Informatika pre stredné školy, práca s Internetom, Jašková L., Šnajder L., Baranovič R., SPN Bratislava,

Interné brožúry Hardvér, Windows 10, Office 2010 / 2016 / 2019,

Obsahový a výkonový štandard - 2. ročník

Obsahový štandard	Výkonový štandard
1. Bezpečnosť a hygiena pri práci ➤ Ergonómia a fyziológia práce ➤ Organizácia práce v učebni	➤ oboznámiť sa so zásadami a pravidlami práce v učebni

2. Informácie okolo nás

- Využitie jednoduchých aplikácií, napr. textový a grafický editor
- Encyklopedická aplikácia (napr. na CD-Rom)
- Aktivity zamerané na hľadanie informácií (spoznať rôzne typy informácií)

3. Počítačové systémy

- Charakteristika jednotlivých častí počítača, vnútro počítača
- Vstupné zariadenia počítača
- Výstupné zariadenia počítača
- Spustenie a ukončenie programov, uloženie vlastného súboru

4. Práca s textom

- Popis okna, panel nástrojov
- Otvorenie a uloženie dokumentu
- Písanie a úprava textu
- Oprava textu
- Práca s blokom – (kopírovanie, presun)
- Používanie panelov nástrojov, formátovanie písma
- Formátovanie odsekov – typy zarovnaní
- Odrážky a číslovanie
- Vytvorenie tabuľky
- Vkládanie objektov
- Vytvorenie plagátu

- vedieť, pochopiť, že pomocou vhodných aplikácií sa dajú spracovávať údaje najrôznejších typov
- interpretovať a analyzovať informáciu z jednej aplikácie, ktorá je naplnená údajmi

- oboznámiť sa so základnou terminológiou IT na informatívnej úrovni
- spoznať a uvedomiť si limity súčasného technického vybavenia
- informatívne sa oboznámiť s obsluhou počítača a jeho prídavnými zariadeniami
- chápať význam využitia programu MS WORD
- samostatne spustiť a ukončiť program
- vedieť napísať text a upraviť ho podľa predlohy
- opraviť chyby v texte
- ovládať prácu s blokmi textu
- zapnúť, vypnúť a používať panely nástrojov
- ovládať prácu so základnými ponukami v panely Formát písma
- ovládať aké typy zarovnávaní poznáme, ako sa robia odseky, ovládať prácu s odrážkami a číslovaním
- ovládať tvorbu jednoduchých tabuliek
- vedieť upraviť tabuľku, zmeniť veľkosť buniek, podfarbenie...
- nadobudnúť zručnosť vkladania jednoduchých objektov
- vytvoriť plagát

**UČEBNÉ OSNOVY VYUČOVACIEHO PREDMETU
TELESNÁ A ŠPORTOVÁ VÝCHOVA**

Škola (názov, adresa)	Stredná odborná škola, Čaklov 249, 094 35 okr. Vranov n. Topľou
Názov ŠkVP	Agromechanizátor, opravár
Kód a názov ŠVP	45 poľnohospodárstvo a lesné hospodárstvo
Kód a názov učebného odboru	4524 H agromechanizátor, opravár
Stupeň vzdelania	stredné odborné vzdelanie – ISCED 3C
Dĺžka štúdia	3 roky
Forma štúdia	denná
Ročník	prvý, druhý, tretí

Týždenný počet vyučovacích hodín:

- v 1. ročníku 2 hodiny týždenne, za školský rok 66 vyučovacích hodín,
- v 2. ročníku 2 hodiny týždenne, za školský rok 66 vyučovacích hodín,
- v 3. ročníku 2 hodiny týždenne, za školský rok 60 vyučovacích hodín.

Dátum schválenia učebnej osnovy riaditeľstvom školy: 31.08.2023

1. Charakteristika predmetu

Vzdelávacia oblasť Zdravie a pohyb vytvára priestor na realizáciu a uvedenie si potreby celoživotnej starostlivosti žiakov o svoje zdravie, osvojenie si teoretických vedomostí a praktických skúseností vo výchove k zdraviu prostredníctvom pohybových aktivít, telesnej výchovy, športovej činnosti a pohybových aktivít v prírodnom prostredí. Poskytuje základné informácie o biologických, fyzických, pohybových, psychologických a sociálnych základoch zdravého životného štýlu. Žiak získa kompetencie, ktoré súvisia s poznaním a starostlivosťou o vlastné telo, pohybový rozvoj, zdatnosť a zdravie, ktoré určujú kvalitu budúceho života v dospelosti. Osvojí si postupy ochrany a upevnenia zdravia, princípy prevencie proti civilizačným ochoreniam, metódy rozvoja pohybových schopností a pohybovej výkonnosti, v prípade žiakov so zdravotným oslabením alebo zdravotným postihnutím princípy úpravy zdravotných porúch. Získa vedomosti a zručnosti o zdravotne a výkonnostne orientovanej zdatnosti a telovýchovných činnostiach z viacerých druhov športových disciplín. Je vedený k pochopeniu kvality pohybu ako dôležitej súčasti svojho komplexného rozvoja, k zorientovaniu sa vo výbere pohybu pri vyskytujúcich sa zdravotných poruchách a ich prevencii, k poznaniu kompenzačných a regeneračných aktivít a ich uplatneniu v režime dňa. Na jednotlivých stupňoch vzdelávania postupne získaný komplex predmetových a kľúčových kompetencií spolu s osvojenými telovýchovnými a športovými zručnosťami by sa mal takto stať v konečnom dôsledku súčasťou jeho životného štýlu a výrazom jeho životnej filozofie. Vzdelávacia oblasť spája vedomosti, návyky, postoje, schopnosti a zručnosti o pohybe, športe, zdraví a zdravom životnom štýle, ktoré sú utvárané prostredníctvom realizovaných foriem vyučovania telesnej a športovej výchovy, zdravotnej telesnej výchovy alebo formou integrovanej telesnej a športovej výchovy.

2. Všeobecné ciele vyučovania predmetu (vyučovacie zámery):

Všeobecným cieľom telesnej a športovej výchovy ako vyučovacieho predmetu je umožniť žiakom primerane sa oboznamovať, osvojovať si, zdokonaľovať a upevňovať správne pohybové návyky a zručnosti, zvyšovať pohybovú gramotnosť, rozvíjať kondičné a koordinačné schopnosti, podporovať rozvoj všeobecnej pohybovej výkonnosti a zdatnosti, zvyšovať aktivitu v starostlivosti o zdravie, nadobúdať vedomosti o motorike svojho tela, z telesnej výchovy a zo športu (šport v chápaní akejkoľvek pohybovej aktivity v zmysle Európskej charty o športe z roku 1992), utvárať trvalý vzťah k pohybovej aktivite, telesnej výchove a športu v nadväznosti na ich záujmy a individuálne potreby ako súčasť zdravého životného štýlu a predpoklad schopnosti k celoživotnej starostlivosti o svoje zdravie. Špecifickým cieľom predmetu je, aby žiaci:

- porozumeli zdraviu ako subjektívnej a objektívnej hodnotovej kategórii, prebrali zodpovednosť za svoje zdravie;
- osvojili si vedomosti a zručnosti, ktoré súvisia so starostlivosťou o svoje telo, s aktívnym pohybovým režimom, s osobným športovým výkonom, zdravým životným štýlom a zdravím;
- vedeli aplikovať a napláňovať si spôsoby rozvoja pohybových schopností pri zlepšovaní svojej pohybovej výkonnosti a telesnej zdatnosti;
- porozumeli pozitívnemu pôsobeniu špecifických pohybových činností pri zdravotných poruchách a zdravotných oslabeniach, pri prevencii proti rozvoju civilizačných ochorení;
- boli schopní zhodnotiť svoje pohybové možnosti, zorganizovať si svoj pohybový režim a zapojiť sa do spoluorganizovania športovej činnosti pre iných;
- rozumeli vybraným športovým disciplínam, vzdelávacej, výchovnej, socializačnej a regeneračnej funkcii športových činností;
- osvojili si poznanie, že prevencia je hlavný nástroj ochrany zdravia a získali zručnosti poskytnutia prvej pomoci;
- racionálne jednali pri prekonávaní prekážok v situáciách osobného a verejného ohrozenia;

Napĺňanie cieľov jednotlivých vzdelávacích oblastí a vyučovacích predmetov sa realizuje v školskom prostredí prostredníctvom **kľúčových a predmetových kompetencií** žiakov, ktoré zároveň rozvíja. Kľúčové kompetencie majú procesualný charakter. Žiaci si ich osvojujú na veku primeranej úrovni prostredníctvom obsahu, metód vzdelávania a činnosti. Za kľúčové kompetencie sa považujú - komunikácia v materinskom jazyku, komunikácia v cudzích jazykoch, matematická gramotnosť a kompetencie v oblasti prírodných vied a technológií, kompetencie v oblasti informačných a komunikačných technológií,

Vyučovací predmet telesná a športová výchova sa podieľa na rozvoji kľúčových kompetencií na týchto kompetenciách:

Pohybové kompetencie - žiak si vytvára vlastnú pohybovú identitu, pohybovú gramotnosť a zdravotný status; žiak pozná základné prostriedky rozvíjania pohybových schopností a osvojovania pohybových zručností;

Kognitívne kompetencie - žiak rozvíja kritické myslenie, ktoré predpokladá syntézu a komparáciu poznatkov; žiak je flexibilný, dokáže hľadať optimálne riešenia vzhľadom k situácii, v ktorej sa nachádza; žiak pozitívne a konštruktívne pristupuje k riešeniu problémov; žiak má mať zážitok z vykonávanej pohybovej činnosti, tvorí si pohybový imidž životného štýlu;

Komunikačné kompetencie - žiak sa dokáže jasne a zrozumiteľne vyjadrovať verbálne a neverbálne počas telovýchovnej a športovej činnosti a zároveň rozumie odbornej terminológii; žiak vie i pohybom vyjadriť získané poznatky a zručnosti, dokáže argumentovať, prezentovať svoje postoje a stanoviská; žiak má schopnosť využívať informačné technológie a vedieť vyhľadávať informácie o pohybe, zdraví, zdravotných poruchách, športových výsledkoch a sprostredkovať informácie iným; žiak má schopnosť byť objektívnym divákom, optimálnym partnerom pri športovej činnosti;

Učebné kompetencie - žiak sa vie motivovať pre dosiahnutie cieľa (športový výkon, dosiahnutie zručnosti, prvá pomoc a i.), vie si odôvodniť svoje hodnotové postoje a buduje si celoživotné návyky (pravidelne športovanie, zdravé stravovanie a i.); žiak má schopnosti získavať, triediť a systematicky využívať získané poznatky a športové zručnosti; žiak vie si organizovať čas, pozná životné priority a priority v starostlivosti o zdravie, vie sa podľa nich riadiť a dodržiavať pravidlá zdravého životného štýlu; žiak vie pozitívne prijímať podnety z kultúrneho a športového prostredia a zaujímať k nim hodnotové stanovisko;

Interpersonálne kompetencie - žiak má pozitívny vzťah k sebe a iným; vie objektívne zhodnotiť svoje prednosti a nedostatky a v každej situácii vie predvídať následky svojho konania; žiak rozvíja kompetenciu sebaovládania, motivácie konať s určitým zámerom, byť asertívnym, využívať empatiu ako prostriedok interpersonálnej komunikácie;

žiať vie efektívne pracovať v kolektíve; žiak sa zaujíma o športovú aktivitu iných, sleduje športovcov a ich výkony, nevytvára bariéry medzi vekom, sociálnou skupinou, zdravotným stavom a úrovňou výkonnosti žiakov;

Postojové kompetencie - žiak sa zapája do školskej záujmovej a mimoškolskej telovýchovnej, športovej a turistickej činnosti; žiak vie využiť poznatky, skúsenosti a zručnosti oblasti telesnej výchovy a športu a iných predmetov so zameraním na zdravý spôsob života a ochranu prírody; žiak vie zvíťaziť, ale i prijať prehru v športovom zápole a v živote, žiak vie spoluorganizovať pohybovú aktivitu svojich priateľov, blízkych a rodinných príslušníkov;

3. Dôkaz dosiahnutia výkonnového štandardu žiakmi:

Osvojovanie, zdokonaľovanie a upevňovanie pohybových zručností a teoretických vedomostí, najmä **orientácia v obsahu učebných programov zostavených učiteľom a realizovaných na jednotlivých školách.**

4. Hodnotenie výsledkov žiakov

Za najdôležitejšie pri hodnotení žiaka v telesnej a športovej výchove sa považuje nielen to, aké dôsledky zanechala táto činnosť na zlepšení jeho zdravia, pohybovej gramotnosti a výkonnosti, telesnej zdatnosti, ale vo väčšom rozsahu aj to, či žiak získal k tejto činnosti vzťah, či sa na nej so záujmom zúčastňoval, a to nielen v čase povinného vyučovania, ale aj mimo neho, či pociťoval z nej radosť a potešenie, či sa stala súčasťou jeho životného štýlu. Preto za základné ukazovatele hodnotenia žiaka sa považuje

- posúdenie prístupu a postojov žiaka, najmä **jeho vzťahu k pohybovej aktivite a vyučovaniu telesnej a športovej výchovy a jeho sociálneho správania a adaptácie;**

- rozvoj telesných, pohybových a funkčných schopností žiaka, najmä **rozvoj zdravotne orientovanej telesnej zdatnosti a pohybovej výkonnosti s prihliadnutím na individuálne predpoklady žiaka.**

Hodnotenie vzťahu žiaka k telesnej a športovej výchove realizuje učiteľ nielen na základe dlhodobého sledovania prejavov žiaka na vyučovaní, pri ktorej si všíma najmä jeho aktivitu, snahu, samostatnosť a tvorivosť, ale aj na základe jeho aktivity a angažovanosti v školskej i mimoškolskej záujmovej telovýchovnej a športovej činnosti. Úroveň poznatkov v telesnej výchove a športe posudzuje priebežne v procese a môže si na to vytvárať i pomocné vedomostné testy. Na hodnotenie telesného rozvoja, telesnej zdatnosti a všeobecnej pohybovej výkonnosti sa odporúča používať batérie somatometrických a motorických testov. Na hodnotenie zvládnutia obsahu učebných programov používa učiteľ pomocné posudzovacie škály, využíva testy špeciálnej pohybovej výkonnosti a pridržiava sa štandardov.

Súhrnné hodnotenie žiaka je vyjadrené na vysvedčení. Ide o také súhrnné hodnotenie, aké sa na danej škole používa aj v iných vyučovacích predmetoch. Odporúča sa však priebežne počas vyučovania využívať najmä slovné hodnotenie, pretože umožňuje presnejšie vyjadriť klady a nedostatky žiakov a pre mnohých, a to osobitne pre dievčatá, je dôležitým a často aj silnejším motivačným činiteľom.

5. Odporúčaná študijná literatúra:

I. Čillík a kol. – Teória a didaktika atletiky, Banská Bystrica 2013

J. Šimonek - Testy pohybových schopností, Nitra 2012

- N. Novotná – Gymnastika (vybrané kapitoly), Banská Bystrica 2013
 E. Trunečková, Z. Sameková – Teória a didaktika gymnastiky, Banská Bystrica 1995
 E. Trunečková – Základy športovej edukácie na školách, Banská Bystrica 2002
 F. Sýkora a kol. – Telesná výchova a šport, Bratislava 1995
 M. Rovný, J. Perútka, B. Golian – Volejbal
 J. Šimonek – Hry, cvičenia a súťaže na rozvoj pohybovej koordinácie detí, Nitra 2012
 J. Šimonek – Rozvoj kinesteticko-diferenciačných schopností v programoch školskej telesnej a športovej výchovy, Nitra 2013
 T. Perič a kol. – Sportovní příprava dětí (Zásobník cvičení), Praha 2012
 A. Zrubák – Kondičná gymnastika pre všetkých, Bratislava 1983

Vzdelávací štandard

Tematické bloky:

- Zdravie a jeho poruchy.
- Zdravý životný štýl.
- Telesná zdatnosť a pohybová výkonnosť.
- Športové činnosti pohybového režimu.

Obsahový a výkonový štandard – 1. ročník - chlapci

Obsahový štandard	Výkonový štandard
1. Telesná zdatnosť a pohybová výkonnosť - Atletika ➤ Diagnostika VPV ➤ Techniky behov ➤ Techniky štartov ➤ Vytrvalostný beh ➤ Štafetový beh ➤ Šprint, techniky behu v rôznych podmienkach ➤ Skok do výšky ➤ Skok do diaľky ➤ Hod granátom	Žiaci: ➤ poznajú princípy rozvoja rýchlostných, vytrvalostných a koordinačných schopností, ➤ zistia svoju úroveň pohybovej výkonnosti žiakov po príchode na strednú školu, hodnotia ju a diagnostikujú ➤ zlepšia svoju telesnú zdatnosť a pohybovú výkonnosť ➤ absolvujú vytrvalostné behy, štafetové behy, beh na 100m, cvičenia na rozvoj rýchlostných schopností ➤ ovládajú správnu techniku skoku do diaľky, do výšky, hodu granátom ➤ aplikujú osvojené zručnosti pri rozvoji vlastných pohybových schopností
2. Športové činnosti pohybového režimu - Volejbal ➤ Pravidlá volejbalu, volejbalový streh ➤ Pohyb hráča vpred, vzad, do strán ➤ Odbitie lopty, nahrávka, prihrávka ➤ Podanie, Útočný úder ➤ Obrana proti útoku ➤ Hra nácvičná, riadená, kontrolná	➤ poznajú pravidlá hry, vedia ich v hre uplatniť, ➤ chápu podstatu herného výkonu ➤ vykonajú ukážku herných činností jednotlivca vo volejbale ➤ zapájajú sa do jednoduchých herných kombinácií ➤ vykonajú ukážku zvolených herných činností jednotlivca loptovej hry s výsledným efektom dosiahnutia bodu; ➤ dokážu sa zapojiť do rozhodovania hry, súťaže;
3. Zdravie a jeho poruchy - Gymnastika ➤ Poradová príprava ➤ Kotúle, stojky ➤ Akrobatický rad ➤ Premet bokom ➤ Preskoky, roznožka, skrčka ➤ Hodnotenie	➤ definujú zdravie, zdravotný stav ➤ vymenujú pohybové aktivity, ktoré prispievajú k udržaniu zdravia ➤ definujú pojem hygiena a jej význam pre zdravie ➤ ovládajú správnu techniku základnej lokomócie, ovládajú cvičenia na správne držanie tela, opornú a pohybovú sústavu ➤ poznajú princípy rozvoja koordinačných schopností, kotúle, stojky ➤ dokážu zvládnuť preskok cez preskokové náradie za zľahčených podmienok - roznožku a skrčku, na upravenom náradí podľa výkonnosti jednotlivca a podmienok ➤ hodnotia a prezentujú kvalitu pohybu, vedia vyjadriť svoje zážitky z pohybu
4. Športové činnosti pohybového režimu - Basketbal ➤ Pravidlá, dribling ➤ Prihrávky ➤ Uvoľňovanie sa bez lopty, s loptou ➤ Dvojtakt ➤ Bránenie hráča s loptou, priestoru ➤ Herné kombinácie ➤ Obrana ➤ Hra – nácvičná, riadená, kontrolná	➤ poznajú pravidlá hry, vedia ich v hre uplatniť, ➤ chápu podstatu herného výkonu ➤ vykonajú ukážku herných činností jednotlivca v basketbale ➤ zapájajú sa do jednoduchých herných kombinácií ➤ vykonajú ukážku zvolených herných činností jednotlivca loptovej hry s výsledným efektom dosiahnutia bodu;

1. Zdravý životný štýl ➤ Pohyblivosť, obratnosť ➤ Cvičenia s loptami ➤ Cvičenia so švihadlom ➤ Cvičenia vo dvojici ➤ Pohybové hry ➤ Prekážkové dráhy	➤ dokážu sa zapojiť do rozhodovania hry, súťaže a konať v rámci zásady fair-play ➤ osvoja si zásady správnej výživy a zdravého životného štýlu ➤ ovládajú zdravotne orientované pohybové cvičenia ➤ chápu účinky pohybu na telesný, funkčný, psychický a pohybový rozvoj
--	---

Obsahový a výkonový štandard – 2. ročník - chlapci

Obsahový štandard	Výkonový štandard
1. Telesná zdatnosť a pohybová výkonnosť - Atletika ➤ Techniky behov ➤ Techniky štartov ➤ Vytrvalostný beh ➤ Štafetový beh ➤ Šprint, techniky behu v rôznych podmienkach ➤ Skok do výšky, Skok do diaľky ➤ Kontrola VPV	Žiaci: ➤ poznajú princípy rozvoja rýchlostných, vytrvalostných a koordinačných schopností, ➤ zlepšia svoju telesnú zdatnosť a pohybovú výkonnosť ➤ absolvujú vytrvalostné behy, behy v rôznych podmienkach, štafetové behy, beh na 100m, cvičenia na rozvoj rýchlostných schopností ➤ ovládajú správnu techniku skoku do diaľky, do výšky ➤ aplikujú osvojené zručnosti pri rozvoji vlastných pohybových schopností
2. Športové činnosti pohybového režimu - Volejbal ➤ Volejbalový streh ➤ Prihrávka zhora, zdola, nahrávka ➤ Podanie, Útočný úder ➤ Obrana proti útoku ➤ Zdokonaľovanie útoku ➤ Hra nácvičná, vlastná riadená	➤ poznajú pravidlá hry, vedia ich v hre uplatniť, ➤ chápu podstatu herného výkonu ➤ vykonajú ukážku herných činností jednotlivca vo volejbale ➤ zapájajú sa do jednoduchých herných útočných kombinácií ➤ vykonajú ukážku zvolených herných činností jednotlivca loptovej hry s výsledným efektom dosiahnutia bodu; ➤ dokážu sa zapojiť do rozhodovania hry a konajú v rámci zásad fair-play
3. Športové činnosti pohybového režimu Úpoly ➤ Prieťahy, pretlaky, odpory ➤ Úpolové hry ➤ Pády, obrana proti chvatom	➤ dokážu zvládnuť individuálne zápasy pri úpolových hrách pri rešpektovaní daných pravidiel ➤ chápu postoj voči súperovi ako protivníkovi ➤ dbajú o bezpečnosť pri pádoch
4. Športové činnosti pohybového režimu Basketbal ➤ Pravidlá, dribling, prihrávky ➤ Uvoľňovanie sa bez lopty, s loptou ➤ Dvojtakt, strelba po dvojтакте ➤ Bránenie hráča s loptou, priestoru ➤ Herné kombinácie ➤ Obrana ➤ Hra – nácvičná, riadená, kontrolná ➤ Organizácia zápasu	➤ poznajú pravidlá hry, uplatňujú ich v hre, ➤ chápu podstatu herného výkonu ➤ vykonajú ukážku herných činností jednotlivca v basketbale ➤ zapájajú sa do jednoduchých herných útočných kombinácií ➤ vykonajú ukážku zvolených herných činností jednotlivca loptovej hry s výsledným efektom dosiahnutia bodu; ➤ zapájajú sa do rozhodovania hry, súťaže a konajú v rámci zásad fair-play ➤ zapájajú sa do organizácie zápasu
5. Zdravie a jeho poruchy - Gymnastika ➤ Kotúle, stojky ➤ Výskoky, preskoky, zoskoky ➤ Roznožka, skrčka ➤ Akrobatický rad ➤ Premet bokom ➤ Preskoky, roznožka, skrčka ➤ Hrazda – vzpor, výmyk odrazom ➤ Hodnotenie	➤ definujú zdravie, zdravotný stav ➤ vymenujú pohybové aktivity, ktoré prispievajú k udržaniu zdravia ➤ ovládajú kotúle, stojky, premet bokom ➤ ovládajú správnu techniku základnej lokomócie, ovládajú cvičenia na správne držanie tela, opornú a pohybovú sústavu, koordinačné cvičenia ➤ dokážu zvládnuť preskok cez preskokové náradie za zľahčených podmienok - roznožku a skrčku, na upravenom náradí podľa výkonností jednotlivca a podmienok
6. Zdravý životný štýl	

➤ Pohyblivosť, obratnosť ➤ Cvičenia s loptami ➤ Cvičenia so švihadlom ➤ Cvičenia vo dvojici ➤ Pohybové hry ➤ Prekážkové dráhy	➤ ovládajú základné polohy a ich zmeny na hrazde, vzpor, výmyk odrazom ➤ hodnotia a prezentujú kvalitu vykonaného cvičenia ➤ osvoja si zásady správnej výživy a zdravého životného štýlu ➤ ovládajú zdravotne orientované pohybové cvičenia chápu účinky pohybu na telesný, funkčný, psychický a pohybový rozvoj ➤ Rozvíjajú aeróbnu vytrvalosť cyklickými pohybovými prostriedkami formou kruhového cvičenia
--	---

Obsahový a výkonový štandard – 3. ročník - chlapci

Obsahový štandard	Výkonový štandard
1. Telesná zdatnosť a pohybová výkonnosť - Atletika ➤ Techniky behov ➤ Techniky štartov ➤ Vytrvalostný beh, šprint ➤ Skok do diaľky ➤ Vrh guľou, Skok do výšky ➤ Diagnostika VPV	Žiaci: ➤ poznajú princípy rozvoja rýchlostných, vytrvalostných a koordinačných schopností, ➤ zlepšia svoju telesnú zdatnosť a pohybovú výkonnosť ➤ absolvujú vytrvalostné behy, behy v rôznych podmienkach, beh na 100m, cvičenia na rozvoj rýchlostných schopností ➤ ovládajú správnu techniku skoku do diaľky, do výšky, vrhu guľou ➤ aplikujú osvojené zručnosti pri rozvoji vlastných pohybových schopností
2. Športové činnosti pohybového režimu - Futbal ➤ Popis, pravidlá ➤ HČJ útočné, HČJ obranné ➤ Hra brankára, Herné kombinácie ➤ Hra nácvičná, riadená	➤ poznajú pravidlá hry, vedia ich v hre uplatňovať ➤ chápu podstatu herného výkonu ➤ osvoja si techniku vykonávania herných činností jednotlivca v hre ➤ zapájajú sa do jednoduchých herných útočných kombinácií ➤ vykonajú ukážku zvolených herných činností jednotlivca loptovej hry s výsledným efektom dosiahnutia gólu; ➤ dokážu sa zapojiť do rozhodovania hry a konať fair-play
3. Telesná zdatnosť a pohybová výkonnosť - Posilňovňa ➤ Cvičenia vo dvojici s náčiním a bez náčinia, Cvičenia v posilňovni ➤ Cvičenia vlastným telom ➤ Posilňovanie s vlastným telom, s náčiním a náradím	➤ absolvujú cvičenia v posilňovni ➤ poznajú metódy a zásady rozvoja sily rôznych svalových skupín ➤ zlepšia svoju telesnú zdatnosť a pohybovú výkonnosť ➤ rozvíjajú silu dolných končatín, horných končatín, celého tela ➤ organizujú svoj pohybový program ako súčasť zdravého životného štýlu
4. Športové činnosti pohybového režimu - Volejbal ➤ Volejbalový streh ➤ Prihrávka zhora, zdola, nahrávka ➤ Podanie, Nahrávka ➤ Útočný úder, obrana proti útoku ➤ Zdokonaľovanie útoku ➤ Hra nácvičná, vlastná riadená hra ➤ Organizácia zápasu, kontrolná hra	➤ poznajú pravidlá hry, uplatňujú ich v hre ➤ chápu podstatu herného výkonu ➤ zapájajú sa do jednoduchých herných útočných kombinácií ➤ vykonajú ukážku zvolených herných činností jednotlivca loptovej hry s výsledným efektom dosiahnutia bodu; ➤ organizujú hru, zapájajú sa do rozhodovania hry a vedia konať fair-play
5. Zdravie a jeho poruchy - Gymnastika ➤ Premet bokom, Prekonávanie prekážok ➤ Preskoky, roznožka, skrčka ➤ Odbočka, Akrobatický rad	➤ definujú zdravie, zdravotný stav ➤ vymenujú pohybové aktivity, ktoré prispievajú k udržaniu zdravia ➤ dokážu zvládnuť preskok cez preskokové náradie za zľahčených podmienok – roznožku, skrčku, odbočku, na upravenom náradí podľa výkonností jednotlivca a podmienok
6. Športové činnosti pohybového režimu- Úpoly ➤ Prieťahy, pretlaky, odpory ➤ Úpolové hry ➤ Pády, obrana	➤ hodnotia a prezentujú kvalitu vykonaného cvičenia ➤ dokážu zvládnuť individuálne zápasy pri úpolových hrách pri rešpektovaní daných pravidiel ➤ chápu postoj voči súperovi ako protivníkovi ➤ dbajú o bezpečnosť pri pádoch

**UČEBNÉ OSNOVY VYUČOVACIEHO PREDMETU
EKONOMIKA**

Škola (názov, adresa)	Stredná odborná škola, Čaklov 249, 094 35 okr. Vranov n. Topľou
Názov ŠkVP	Agromechanizátor, opravár
Kód a názov ŠVP	45 poľnohospodárstvo a lesné hospodárstvo
Kód a názov učebného odboru	4524 H agromechanizátor, opravár
Stupeň vzdelania	stredné odborné vzdelanie – ISCED 3C
Dĺžka štúdia	3 roky
Forma štúdia	denná
Ročník	druhý, tretí

Týždenný počet vyučovacích hodín: v 2. ročníku 1 hodina týždenne, za školský rok 33 vyučovacích hodín,
v 3. ročníku 1 hodina týždenne, za školský rok 30 vyučovacích hodín.

Dátum schválenia učebnej osnovy riaditeľstvom školy: 31.08.2023

Charakteristika učebného predmetu

V predmete ekonomika sa žiaci zoznámia so základnými ekonomickými pojmami, pôsobením trhu a trhového mechanizmu a právnymi formami podnikania.

Učivo umožní žiakom poznávať výrobu z jej ekonomickej stránky a uvedie ich do ekonomickeho myslenia. Poskytne žiakom základné vedomosti o hospodárení podniku a jeho vzťahu k okoliu v podmienkach trhovej ekonomiky.

Výchovno-vzdelávacie ciele predmetu vedú žiakov k efektívnemu a racionálnemu hospodáreniu v prospech spoločnosti, podniku, jednotlivca, k ekonomickej zodpovednosti za výsledky práce a k podnikaniu pri rešpektovaní požiadaviek na ochranu životného prostredia a bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci.

Svojou náplňou spolu s obsahovým okruhom odborných predmetov napomáha vytvárať zdravé profesijné sebavedomie potrebné pre uplatnenie absolventa na trhu práce.

Použitá literatúra

Eva Hartmanová, Miroslava Jakubeková - Ekonomika pre učebné odbory výrobného a nevýrobného zamerania, Obchodný zákonník, Zákonník práce, daňové zákony, mzdové zákony a všetky platné zákony.

Hodnotenie vedomostnej úrovne

- písomné skúšanie
- ústne skúšanie
- didaktický test

Obsahový a výkonový štandard – 2.ročník

Obsahový štandard	Výkonový štandard
1. Základné ekonomické pojmy ➤ Ekonómia, ekonomika ➤ Potreby, členenie potrieb, uspokojovanie potrieb, statky, služby ➤ Výroba, výrobné faktory ➤ Tovar, peniaze ➤ Základné ekonomické otázky, typy ekonomík	➤ Chápať význam slova ekonomika a ekonómia ➤ Vedieť rozdiel medzi pojmom statky, služby ➤ Poznať základné výrobné faktory ➤ Vedieť čo je tovar a aké sú súčasné formy peňazí ➤ Poznať základné ekonomické otázky a základné typy ekonomiky ➤ Vedieť význam trhu v praktickom živote človeka a v ekonomickej praxi ➤ Poznať subjekty trhu a vzťah medzi nimi ➤ Graficky znázorniť ponuku, dopyt a rovnovážnu cenu ➤ Určiť trhovú konkurenciu a vzťah medzi nimi ➤ Poznať postavenie podniku v ekonomickej praxi. ➤ Poznať rozdiel medzi založením a vznikom podniku, rozdiel medzi zrušením a zánikom podniku
2. Trh a trhový mechanizmus ➤ Trh, subjekty trhu, formy trhov ➤ Dopyt, ponuka, rovnovážna cena ➤ Konkurencia	
3. Právne formy podnikania ➤ Podnik, vznik a založenie podniku, zrušenie a zánik podniku	

➤ Druhy podnikov z hľadiska veľkosti, predmetu činnosti, organizačno – právnej formy ➤ Živnosti, druhy živnosti ➤ Obchodné spoločnosti ➤ Družstvá 4. Výrobná činnosť ➤ Výrobný proces, organizácia výrobného procesu ➤ Výrobný program, plán výroby, výrobná kapacita ➤ Zásoby a zásobovacia činnosť ➤ Určenie potrieb materiálu – normy, nákup, skladovanie, evidencia, inventarizácia zásob ➤ Investičná činnosť podniku – majetok podniku, členenie ➤ Dlhodobý majetok, obstarávanie, oceňovanie, opotrebovanie, odpisovanie ➤ Odbytová činnosť podniku – marketing, marketingová stratégia, marketingové nástroje ➤ Kontrola	➤ Rozlíšiť jednotlivé druhy podniku ➤ Poznať základné znaky živnosti a vedieť rozlíšiť druhy živnosti ➤ Vedieť výhody a nevýhody jednotlivých typov spoločnosti a družstva ➤ Vedieť vysvetliť výrobný proces, jeho vstupy a výstupy ➤ Porozumieť výrobnému programu ➤ Osvojiť pojem zásoby a vysvetliť podstatu zásobovacej činnosti ➤ Previesť inventarizáciu zásob ➤ Poznať čo je majetok podniku a jeho členenie ➤ Ovládať spôsoby obstarávania, oceňovania, opotrebovania a odpisovania majetku ➤ Vedieť vysvetliť pojem marketing, vedieť vymenovať marketingové nástroje ➤ Vedieť čo je kontrola a druhy kontroly
--	---

Obsahový a výkonový štandard – 3. ročník

Obsahový štandard	Výkonový štandard
1. Ekonomická stránka činnosti podniku ➤ Náklady podniku, členenie nákladov, znižovanie nákladov ➤ Výnosy podniku, členenie výnosov, zvyšovanie výnosov ➤ Hospodársky výsledok podniku – zisk, strata ➤ Použitie hospodárskeho výsledku ➤ Financovanie podniku, zdroje financovania – vlastné, cudzie 2. Personálna činnosť podniku ➤ Vznik a skončenie pracovného pomeru, pracovný čas, dovolenka na zotavenie, pracovné podmienky ➤ Hmotná zodpovednosť ➤ Odmeňovanie pracovníkov, mzda, mzdové formy ➤ Sociálne zabezpečenie pracovníkov – zdravotné, nemocenské, dôchodkové poistenie pracovníkov 3. Podnik a jeho vzťah k okoliu ➤ Dodávateľsko – odberateľské vzťahy ➤ Finančné inštitúcie ➤ Vzťahy podniku k finančným inštitúciám ➤ Platobný styk ➤ Štátny rozpočet ➤ Daňová sústava ➤ Vzťah podniku k životnému prostrediu	➤ Poznať pojem náklady ➤ Vedieť členenie nákladov a spôsoby znižovania nákladov ➤ Vedieť členenie výnosov a spôsoby zvyšovania výnosov ➤ Vedieť vyčíslieť hospodársky výsledok ➤ Poznať spôsoby získavania zdrojov financovania podniku ➤ Poznať spôsoby vzniku a skončenia pracovného pomeru. Vymenovať pracovné podmienky ovplyvňujúce pracovný výkon. ➤ Charakterizovať hmotnú zodpovednosť. ➤ Vedieť charakterizovať mzdu a vymenovať formy mzdy ➤ Bližšie poznať sociálne zabezpečenie pracovníkov ➤ Porozumieť dodávateľsko – odberateľským vzťahom ➤ Vymenovať finančné inštitúcie ➤ Porozumieť jednotlivým druhom platobného styku ➤ Pochopiť systém fungovania štátneho rozpočtu ➤ Vedieť čo tvorí daňovú sústavu ➤ Osvojiť si spôsoby ochrany životného prostredia

**UČEBNÉ OSNOVY VYUČOVACIEHO PREDMETU
TECHNOLÓGIA RASTLINNEJ VÝROBY**

Škola (názov, adresa)	Stredná odborná škola, Čaklov 249, 094 35 okr. Vranov n. Topľou
Názov ŠkVP	Agromechanizátor, opravár
Kód a názov ŠVP	45 poľnohospodárstvo a lesné hospodárstvo
Kód a názov učebného odboru	4524 H agromechanizátor, opravár
Stupeň vzdelania	stredné odborné vzdelanie – ISCED 3C
Dĺžka štúdia	3 roky
Forma štúdia	denná
Ročník	prvý, druhý, tretí

Týždenný počet vyučovacích hodín:

- v 1. ročníku 2 hodiny týždenne, za školský rok 66 vyučovacích hodín,
- v 2. ročníku 2 hodiny týždenne, za školský rok 66 vyučovacích hodín,
- v 3. ročníku 2 hodiny týždenne, za školský rok 60 vyučovacích hodín.

Dátum schválenia učebnej osnovy riaditeľstvom školy: 31.08.2023

1. Charakteristika predmetu

Úlohou predmetu je umožniť žiakom získať všeobecné poznatky o podmienkach pestovania poľnohospodárskych plodín a o nárokoch jednotlivých rastlín na technológiu ich pestovania.

Cieľom je naučiť žiakov rozlišovať používanie mechanizovaných technológií na zabezpečenie úrodnosti pôdy, minimálnych zberových strát a rozlišovať efektívnosť zvolených pracovných operácií.

Žiaci sa oboznámia so základmi biologických charakteristík rastlín, vlastností pôd, s nárokmi na výživu a ochranu rastlín, pozberovú úpravu a skladovanie plodín.

Absolvent štúdia je odborne pripravený na úspešné zaradenie sa do výrobného procesu pri dodržiavaní ochrany prírody, životného prostredia a vlastného zdravia.

2. Všeobecné ciele vyučovania predmetu (vyučovacie zámery):

Cieľom predmetu je naučiť žiakov poznať základné podmienky poľnohospodárskej výroby a vzťahy medzi nimi, aby tak mohli vytvárať v praxi priaznivé podmienky pre rast a vývin rastlín.

Osvojenie si učiva a jeho štruktúry umožňuje žiakom pochopiť najdôležitejšie teoretické základy rastlinnej výroby, na ktoré nadväzujú poznatky o technológii výroby poľnohospodárskych výrobkov.

Učebný predmet vytvára všeobecný vedný základ pre špeciálne odborné predmety – ekonomika, strojnictvo, strojárka technológia, technológia živočíšnej výroby, technológia opráv, stroje a zariadenia, motorové vozidlá a odborný výcvik.

Obsah predmetu nadväzuje na biológiu a súvisí i s predmetmi poľnohospodárske stroje a zariadenia a odborný výcvik.

3. Dôkaz dosiahnutia výkonového štandardu žiakmi:

Priebežné overovanie žiakov písomnou a ústnou formou, vstupné a výstupné previerky.

4. Hodnotenie výsledkov žiakov

Hodnotenie výsledkov je založené na týchto základných princípoch:

- písomné práce, ktoré zahŕňajú celé tematické celky musia byť žiakom vopred oznámené,
- krátke, niekoľkominútové písomné práce sa týkajú len malého úseku učiva, vyžaduje sa minimálne 60 %-ná účasť žiakov,
- na hodnotení žiakov sa podieľa aj ich aktívny prejav na vyučovacích hodinách, výsledky ústneho skúšania a zvládnutie výchovných štandardov,
- grafická úprava zošitov a plnenie domácich úloh.

5. Odporúčaná študijná literatúra

- Technológia rastlinnej výroby
- Biológia
- Náuka o prostredí rastlín, Ján Krištín a kolektív, Príroda, Bratislava

Obsahový a výkonový štandard – 1. ročník

Obsahový štandard	Výkonový štandard
1. Úvod ➤ Význam a rozdelenie rastlinnej výroby ➤ Postavenie rastlinnej výroby v trhovom hospodárstve ➤ Vplyv rastlinnej výroby na životné prostredie 2. Biológia rastlín ➤ Rastlinná bunka a jej hlavné funkcie ➤ Stavba a funkcia rastlinných pletív ➤ Stavba a funkcia rastlinných orgánov ➤ Rozmnožovanie rastlín ➤ Rast a vývin rastlín 3. Poveternostné a klimatické činitele ovplyvňujúce rast a vývin rastlín ➤ Počasie, podnebie a ich prvky ➤ Svetlo ➤ Teplo ➤ Vzduch ➤ Voda 4. Pôdne činitele ➤ Vznik pôdy ➤ Pôdne typy, druhy ➤ Zloženie a vlastnosti pôdy ➤ Zvyšovanie úrodnosti pôdy ➤ Ochrana pôdy ➤ Striedanie plodín	➤ pochopiť význam RV ➤ poukázať na postavenie RV v NH a v EÚ ➤ získať základné poznatky o starostlivosti o životné prostredie z hľadiska ochrany rastlín ➤ vedieť význam biológie pre TRV ➤ vedieť základy cytológie ➤ vedieť základy histológie ➤ vedieť základy organológie ➤ vedieť spôsoby rozmnožovania rastlín ➤ poznať zákonitosti ontogenézy a fylogenézy ➤ vedieť charakterizovať základné meteorologické a klimatické činitele ➤ počasie – vplyv na rastl a vývin rastlín ➤ svetlo- fotosyntéza ➤ teplo – teplota, fotoperiodizmus ➤ vzduch – teplota, prúdenie ➤ voda – teplota, kvalita, nedostatok, nadbytok ➤ vedieť charakterizovať základné pôdne činitele ➤ pôda ➤ druhy a typy pôd ➤ chemické, biologické a fyzikálne vlastnosti ➤ úrodnosť pôdy ➤ tvorba a ochrana poľn. pôdneho fondu ➤ vedieť spôsoby striedania a zaraďovania plodín do osevných postupov

Obsahový a výkonový štandard – 2. ročník

Obsahový štandard	Výkonový štandard
1. Spracovanie pôdy ➤ Základné obrábanie pôdy – ciele, pracovné operácie ➤ Predsejbová príprava pôdy – pracovné operácie 2. Sejba a sadenie ➤ Osivo a sadivo – pojem, vlastnosti, úprava osív a sadív pred sejbou a sadením ➤ Sejba – účel, spôsoby, termíny, výpočet výsevku ➤ Sadenie – technika vysádzania 3. Ošetrovanie porastov počas vegetácie ➤ Účel ošetrovania porastov ➤ Plošné ošetrovanie porastov ➤ Medziriadkové ošetrovanie ➤ Prihnojovanie ➤ Ochrana rastlín ➤ Zavlažovanie rastlín 4. Výživa a hnojenie rastlín ➤ Látková výmena ➤ Hnojivá ➤ Hnojenie priemyselnými hnojivami ➤ Hnojenie organickými hnojivami	➤ vedieť význam medzipredmetových vzťahov rastlinná výroba – stroje a zariadenie ➤ vedieť spôsoby základného spracovania pôdy - podmietka, orba, podryvanie, prehlbovanie, rigolovanie, smykovanie, bránenie, valcovanie, kultivátorovanie, kyprenie a pod. ➤ vedieť vlastnosti osiva a sadiva ➤ vedieť základy semenárstva a šľachtenia (ÚKSÚP) ➤ poznať účel, spôsoby a termíny sejby ➤ vedieť stanoviť výsevok v kg a v MKS ➤ vedieť techniku vysádzania vegetatívne rozmnožovaných rastlín a predpestovaných priesad ➤ vedieť zvoliť správny agrotechnický zásah vzhľadom na kvalitu a stav porastu z hľadiska ošetrovania počas vegetácie, prihnojovania, ochrany rastlín a zavlažovania ➤ vedieť základy agrochémie, pozitívne a negatívne vplyvy na životné prostredie ➤ vedieť základné rozdelenie hnojív a význam aplikovania pre rastlinnú výrobu

➤ Zásady hnojenia, skladovania hnojív a ich aplikácia z hľadiska ochrany životného prostredia	➤ vedieť výrobu organických hnojív vo vzťahu – rastlinná – živočíšna výroba a z hľadiska ochrany ŽP
---	---

Obsahový a výkonový štandard – 3. ročník

Obsahový štandard	Výkonový štandard
1. Význam, biologická charakteristika, nároky na prostredie, technológia pestovania, zber a pozberová úprava ➤ Obilnín ➤ Strukovín ➤ Okopanín ➤ Olejnín ➤ Priadnych rastlín ➤ Krmovín ➤ Špeciálnych rastlín ➤ Liečivých rastlín Námety na praktické témy : 1. Poznávanie a posudzovanie porastov hlavných poľnohospodárskych plodín 2. Zisťovanie rastových a vývojových fáz obilnín 3. Posudzovanie kvality uskladnených plodín	➤ vedieť biologickú charakteristiku, ➤ nároky na prostredie, výživu a hnojenie ➤ technológiu pestovania, ➤ ošetrovania rastlín počas vegetácie, ➤ zber a pozberovú úpravu u všetkých druhov pestovaných plodín ➤ vedieť poznať a posudzovať porasty hlavných poľ. plodín v bezkvetom a v kvitnúcom stave ➤ vedieť určiť rastové fázy a vývinové štádiá u jednotlivých skupín plodín ➤ vedieť posúdiť kvalitu uskladnených plodín

UČEBNÉ OSNOVY VYUČOVACIEHO PREDMETU
STROJE A ZARIADENIA

Škola (názov, adresa)	Stredná odborná škola, Čaklov 249, 094 35 okr. Vranov n. Topľou
Názov ŠkVP	Agromechanizátor, opravár
Kód a názov ŠVP	45 poľnohospodárstvo a lesné hospodárstvo
Kód a názov učebného odboru	4524 H agromechanizátor, opravár
Stupeň vzdelania	stredné odborné vzdelanie – ISCED 3C
Dĺžka štúdia	3 roky
Forma štúdia	denná
Ročník	prvý, druhý, tretí

Týždenný počet vyučovacích hodín: v 1. ročníku 1 hodina týždenne, za školský rok 33 vyučovacích hodín,
v 2. ročníku 2 hodiny týždenne, za školský rok 66 vyučovacích hodín,
v 3. ročníku 2 hodiny týždenne, za školský rok 60 vyučovacích hodín.

Dátum schválenia učebnej osnovy riaditeľstvom školy: 31.08.2023

1. Charakteristika predmetu

Úlohou predmetu stroje a zariadenia je umožniť žiakom získať celkový prehľad o poľnohospodárskej technike a o jej efektívnom využívaní.

Predmet má všeobecnú a špeciálnu časť.

Vo všeobecnej časti získajú žiaci základné vedomosti o zložení a princípoch činnosti poľnohospodárskych strojov, dopravných strojov a zariadeniach, ktoré sa uplatňujú v poľnohospodárstve. Jej cieľom je zvýšiť záujem žiakov o budúce povolanie už od začiatku ich prípravy a vytvoriť predpoklady pre hlbšie osvojenie učiva v špeciálnej časti. Všeobecná časť tvorí náplň predmetu v prvom ročníku.

V špeciálnej časti získavajú žiaci poznatky o strojoch a zariadeniach, ktoré sa používajú v rastlinnej a živočíšnej výrobe.

Učivo špeciálnej časti je usporiadané podľa skupín strojov, ktoré sa používajú na operácie alebo na skupiny operácií členené tak, aby zodpovedali priebehu výrobného procesu v rastlinnej a v živočíšnej výrobe.

Súčasťou učiva o mechanizačných prostriedkoch v rastlinnej výrobe je aj tematický celok mechanizačné prostriedky na pestovanie a zber špeciálnych plodín. Jeho obsah vyučujúci zameriava podľa potrieb výrobných oblastí. Musí však zabezpečiť koordináciu s vyučujúcimi predmetov technológia poľnohospodárskej (rastlinnej a živočíšnej) výroby a odborný výcvik, aby sa v uvedených predmetoch postupovalo analogicky.

Na záver predmetu je zaradené učivo, ktoré systematizuje čiastkové poznatky žiakov o jednotlivých mechanizačných prostriedkoch. Pri výklade učiva o účelnom využívaní strojov vyučujúci obmedzí teoretické princípy na nevyhnutné minimum a hlavnú pozornosť venuje odôvodneniu praktických záverov potrebných na racionálnu činnosť obsluhovateľov poľnohospodárskej techniky. V rámci časových možností precvičí učivo na praktických príkladoch. Využije aj výchovné aspekty tohto učiva, aby žiakov viedol k zvyšovaniu produktivity a kvality práce, k úspore pohonných hmôt a podobne.

Predmet stroje a zariadenia pripravuje žiakov aj na vykonanie samostatných kvalifikačných skúšok z obsluhy zberacích mláčačiek, prípadne niektorých ďalších strojov podľa podmienok príslušnej výrobných oblastí. Jednou z podmienok pripustenia na tieto skúšky je absolvovanie predpísanej teoretickej a praktickej prípravy. Praktickú prípravu získajú žiaci v odbornom výcviku.

Z metodického hľadiska vyučujúci sprístupní učivo o mechanizačných prostriedkoch podľa zásady, že žiaci majú pochopiť najmä základné princípy zloženia strojov príslušnej skupiny. Pre väčšiu názornosť však treba tieto princípy demonštrovať na vybranom typickom predstaviteľovi príslušného konštrukčného riešenia. Cieľom nie je žiakov nadmerne zaťažovať pamäťovo osvojovaným učivom v súvislosti s podrobným opisom jednotlivých typov strojov. S nimi sa žiaci konkrétne oboznamujú na odbornom výcviku pri nacvičovaných mechanizovaných činnostiach.

Pri výklade učiva o skupinách mechanizačných prostriedkov vyučujúcemu sa odporúča pokračovať týmto metodickým postupom: hlavné technologické požiadavky na prácu stroja, princíp činnosti, rozdelenie podľa konštrukčného riešenia, zloženie, hlavné zásady nastavovania, obsluhy a uskladnenia, zásady bezpečnej a hygienickej práce so strojom, vplyv práce stroja na pracovné a životné prostredie. Dodržiavanie tohto metodického postupu je podmienkou, aby žiaci získali návyk pristupovať k strojom systematicky a komplexne.

2. Všeobecné ciele vyučovacieho predmetu (vyučovacie zámery):

Predmet stroje a zariadenia poskytuje žiakovi:

- vedomosti potrebné na prípravu v odbornom výcviku a v rámci medzipredmetových vzťahov odborných predmetov, ako sú strojnictvo, strojárka technológia, odborné kreslenie, technológia opráv, motorové vozidlá
- vedomosti potrebné pre chápanie využívania mechanizačných prostriedkov v modernej poľnohospodárskej rastlinnej alebo živočíšnej výrobe
- možnosť oboznámiť sa s činnosťou, zložením a nastavením najdôležitejších mechanizačných prostriedkov, ich častí a ústrojenstiev, pochopiť ich princípy a hlavné zásady starostlivosti o dobrý technický stav jednotlivých strojov a zariadení
- vedomosti potrebné pre efektívne využívanie mechanizačných prostriedkov a ich najhospodárnejšie uplatnenie
- prehľad o zásadách hygieny práce a ochrany zdravia pri práci s mechanizačnými prostriedkami
- poznatky súvisiace s výchovou k starostlivosti o životné prostredie

3. Dôkaz dosiahnutia výkonového štandardu žiakmi:

Teoretické a písomné previerky z jednotlivých činností podľa výkonového štandardu po skončení jednotlivých tematických celkov. Pre lepšiu kontrolu dosiahnutého výkonového štandardu treba zaradiť zručnosti a úlohy, ktoré by pôsobili motivačne pre dosiahnutie určitého stupňa výkonového štandardu.

4. Hodnotenie výsledkov žiakov

Predmet materiály sa klasifikuje stupňom 1 –5 podľa platného klasifikačného poriadku.

5. Odporúčaná študijná literatúra

- L. Stacho a kol. - Mechanizácia 1, 2004
 - L. Stacho a kol. - Mechanizácia 2, 2005
 - L. Stacho a kol. - Mechanizácia 3, 2005
 - M. Bezděkovský a kol. - Stroje a zariadenia v rastlinnej výrobe 1, 1993
 - J. Nevoral - Stroje a zariadenia v rastlinnej výrobe 2, 1991
 - M. Šulla a kol. – Stroje a zariadenia 2, 1989
 - O. Syrový a kol. – Stroje a zariadenia v živočíšnej výrobe 2, 1991
 - Z. Suchánek a kol. – Prevádzková spoľahlivosť strojov, 1990
- Odborná literatúra

Obsahový a výkonový štandard – 1. ročník

Obsahový štandard	Výkonový štandard
1. Úvod: Obsah a chápanie predmetu, význam mechanizácie, základné pojmy 2. Všeobecné zloženie poľnohospodárskych mechanizačných prostriedkov: členenie poľnohospodárskych strojov, hnacie a hnané stroje, energetické zdroje, rozvody, ovládacie sústavy, pomocné časti 3. Dopravné prostriedky v poľnohospodárstve: problematika dopravy v poľnohospodárstve, sústava dopravných strojov a zariadení, mechanické dopravníky, pneumatické dopravníky, vozíky na vnútropodnikovú dopravu, zdvíhacie a nakladače, paletizácia a kontajnerizácia, BOZP v doprave 4. Mechanizačné prostriedky na spracovanie pôdy: Vlastnosti pôdy, agrotechnické požiadavky na spracovanie pôdy, Predsejbové spracovanie pôdy, Pluhy, smyky, brány, kypriče, plečky, melioračné MP	➤ pochopiť postavenie poľnohospodárstva v národnom hospodárstve ➤ vymedziť základné pojmy a potrebu mechanizácie a automatizácie v praxi ➤ rozčleniť poľnohospodárske stroje, ➤ popísať všeobecné zloženie stroja ➤ rozdeliť a charakterizovať energetické rozvody ➤ definovať pomocné časti – rám, záves, podvozok ➤ pochopiť osobitosti a vymedziť základné pojmy ➤ Vymenovať a popísať jednotlivé dopravníky, zdvíhače a nakladače, ➤ nakresliť schémy, vymenovať výhody a nevýhody ➤ Popísať paletizáciu a kontajnerizáciu v poľnohospodárstve ➤ Vymenovať a popísať agrotechnické požiadavky na spracovanie pôdy ➤ vymenovať MP na spracovanie pôdy ➤ Definovať a popísať hlavné časti MP na základné spracovanie pôdy

Obsahový štandard	Výkonový štandard
1. Mechanizačné prostriedky na prácu s kvapalinami: kvapaliny používané v RV a ŽV, agrotechnické požiadavky na stroje a zariadenia, MP na hnojenie kvapalnými hnojivami, postrekovače, MP na zavlažovanie, zadažďovacie systémy, závlahové súpravy Dojacie zariadenia: proces dojenia, strojové dojenie, Ošetrovanie mlieka BOZP pri práci s kvapalinami, starostlivosť o ŽP 2. Mechanizačné prostriedky na rozhadzovanie tuhých materiálov: Charakteristika rozhadzovaných materiálov, agrotechnické požiadavky na stroje, rozhadzovače tuhých organických hnojív, rozhadzovače tuhých priemyselných hnojív, poprašovače, BOZP a hygiena práce, starostlivosť o ŽP 3. Mechanizačné prostriedky na siatie a sadenie: Sejacie stroje, spôsoby sejby, agrotechnické požiadavky na stroje, vysadzovacie stroje, agrotechnické požiadavky na vysadzovače, poloautomatické a automatické vysadzovače, BOZP a hygiena pri sejbe a sadení 4. Mechanizačné prostriedky na zber a uskladňovanie krmovín: charakteristika pracovných postupov, agrotechnické požiadavky na stroje, žacie stroje, stroje na prácu s pokoseným krmivom: obracače, miagače, zhrňovače, SaZ na uskladňovanie krmovín: silážovanie, senážovanie, uskladňovanie sena a slamy, sušenie krmív, granulovanie, BOZP pri zbere a uskladňovaní krmovín, starostlivosť o ŽP 5. Mechanizačné prostriedky na zber a uskladňovanie okopanín: MP na zber zemiakov, pracovné operácie pri zbere zemiakov, agrotechnické požiadavky na stroje, vyorávače a zberače zemiakov, MP na zber cukrovej repy, pracovné operácie, agrotechnické požiadavky na stroje, Orezávače vñate, vyorávače buliev, Zariadenia na uskladňovanie zemiakov a buliev, agrotechnické požiadavky na stroje, Zemiakárne, linky na pozberovú úpravu a spracovanie zemiakov, BOZP pri zbere a uskladňovaní okopanín 6. Stroje a zariadenia na výdaj krmív: Dávkovanie jadrových krmív, Stroje a zariadenia na zakladanie krmív pre HD 7. Zariadenia na odstraňovanie maštalného hnoja a výkalov: SaZ na odstraňovanie maštalného hnoja a tekutého hnoja	➤ Rozdeliť a charakterizovať kvapaliny používané v poľnohospodárstve ➤ Vymenovať, nakresliť a charakterizovať mechanizačné prostriedky na prácu s kvapalinami. ➤ Vymenovať hlavné časti dojacieho zariadenia, popísať druhy dojarní ➤ Charakterizovať zariadenia na ošetrovanie mlieka, ➤ Vysvetliť dodržiavanie BOZP pri práci s kvapalinami ➤ Popísať zloženie základných mechanizačných prostriedkov na rozhadzovanie ich nastavenie a použitie ➤ Vysvetliť BOZP pri práci s hnojivami ➤ Charakterizovať sejacie stroje, popísať agrotechnické požiadavky na sejacie stroje ➤ charakterizovať zloženie sejacích a sadzacích MP, spôsoby sejby, druhy sejacích zariadení ➤ Popísať zásady dodržiavania BOZP ➤ Charakterizovať pracovné postupy, vymenovať agrotechnické požiadavky na stroje ➤ Nakresliť a popísať princípy činnosti MP na prácu s pokoseným krmivom ➤ popísať spôsoby uskladnenia krmovín ➤ Vymenovať zásady BOZP pri zbere a uskladňovaní krmovín ➤ Vymenovať pracovné operácie pri zbere zemiakov, popísať agrotechnické požiadavky na stroje ➤ Pochopiť princíp činnosti jednotlivých strojov a zariadení na zber a uskladňovanie okopanín ➤ vysvetliť princípy nastavenia jednotlivých mechanizmov pri zbere a uskladnení okopanín ➤ vymenovať zásady BOZP pri zbere a uskladňovaní okopanín ➤ Oboznámiť sa so spôsobmi dávkovania krmív a ich zakladaním ➤ Vymenovať stroje a zariadenia na zakladanie krmív ➤ Charakterizovať spôsoby odstraňovania maštalného hnoja a výkalov

Obsahový štandard	Výkonový štandard
1. Mechanizačné prostriedky na zber a pozberové spracovanie obilnín: 1. 1 Úvod: Charakteristika používaných technológií zberu obilnín, agrotechnické požiadavky na stroje, 1.2 Zberové mláťačky: Hlavné časti obilného kombajnu, technologický postup obilného kombajnu, žací stôl, mláťačka, vytriasače, domlacovacie ústrojenstvo, hnacie ústrojenstvo, motor, prevody, ovládacie ústrojenstvo, BOZP pri práci so zberovou mláťačkou, 1.3 Lisy a ostatné stroje na zber slamy: lisy, rozdelenie, hlavné časti lisu, lisy na štandardné a veľkoobjemové balíky, baličky, ostatné stroje na zber slamy, 1.4 MP na čistenie a triedenie semien: Teória čistenia a triedenia zmesí, triedenie a rozdeľovanie zmesí semien, mechanizmy na morenie obilia, 1.5 MP na sušenie semien: Sušenie aktívnym vetraním, v upravenom sušiacom prostredí, slušiacie a chladiace zariadenia, BOZP pri zbere a pozberovom spracovaní obilnín, 1.6 MP na zber špeciálnych plodín: MP na zber ľanu a konope, MP na zber kukurice na zrno, MP na pestovanie a pozberovú úpravu zeleniny a ovocia 2. Perspektívny rozvoj mechanizácie a automatizácie v rastlinnej výrobe	➤ Vymenovať a charakterizovať technológie zberu obilnín ➤ Vymenovať agrotechnické požiadavky na stroje ➤ Vymenovať hlavné časti mláťačky ➤ Popísať technologický postup obilného kombajnu ➤ Vymenovať časti žacieho stola, druhy žacieho ústrojenstva ➤ Popísať funkcie jednotlivých ústrojenstiev ➤ Popísať funkciu hnacieho ústrojenstva ➤ Vymenovať hlavné časti hnacieho ústrojenstva ➤ Charakterizovať sústavy, popísať princíp hydraulickej a elektrickej sústavy, hlavné časti ➤ Popísať BOZP pri práci s mláťačkou ➤ Oboznámiť sa s novinkami ponúkanými na trhu, ďalšie smerovanie kombajnov ➤ Vysvetliť význam používania lisov ➤ Vymenovať ich základné rozdelenie ➤ Vymenovať hlavné časti lisov ➤ Popísať jednotlivé princípy lisovania slamy ➤ Vysvetliť princíp baličky a ostatných strojov na zber slamy ➤ Vysvetliť dôvody čistenia a triedenia semien ➤ Popísať teóriu čistenia a triedenia zmesí semien ➤ Popísať konštrukčné riešenia čistiacich strojov ➤ Vysvetliť princípy rozdeľovania zmesí semien ➤ Popísať spôsoby morenia semien ➤ vymenovať a charakterizovať spôsoby sušenia semien ➤ Vysvetliť a popísať požiadavky na BOZP pri spracovaní obilia ➤ Vymenovať a popísať MP na zber niektorých špeciálnych plodín ➤ Popísať pozberové úpravy zeleniny ➤ Charakterizovať MP na pestovanie a zber ovocia ➤ Oboznámiť sa s novinkami mechanizácie zavedenými do praxe v rastlinnej výrobe

**UČEBNÉ OSNOVY VYUČOVACIEHO PREDMETU
STROJNÍCTVO**

Škola (názov, adresa)	Stredná odborná škola, Čaklov 249, 094 35 okr. Vranov n. Topľou
Názov ŠkVP	Agromechanizátor, opravár
Kód a názov ŠVP	45 poľnohospodárstvo a lesné hospodárstvo
Kód a názov učebného odboru	4524 H agromechanizátor, opravár
Stupeň vzdelania	stredné odborné vzdelanie – ISCED 3C
Dĺžka štúdia	3 roky
Forma štúdia	denná
Ročník	prvý

Týždenný počet vyučovacích hodín: v 1. ročníku 2 hodiny týždenne, za školský rok 66 vyučovacích hodín,

Dátum schválenia učebnej osnovy riaditeľstvom školy: 31.08.2023

1. Charakteristika predmetu

Odborný vyučovací predmet strojnictvo poskytuje žiakom na primeranej úrovni potrebné vedomosti zo základov technického kreslenia, o druhoch a vlastnostiach technických materiálov a o strojových súčiastkach a mechanizmoch.

Cieľom predmetu je prispievať k utváraní komplexného názoru na prírodné deje a na možnosť ich využitia v technických aplikáciách. Formovaním základov všeobecne – technického myslenia sa utvárajú schopnosti žiakov pre praktickú aplikáciu teoretických poznatkov a rozvíja sa samostatné logické myslenie, žiaci získavajú základné fyzikálno-strojnícke vedomosti a zručnosti, z ktorých sa ďalej odvíjajú vedomosti a zručnosti z oblasti strojov a zariadení používaných v technologických procesoch daného odboru. Hlavný dôraz sa kladie na učivo o funkcii, podstate a použití strojových súčiastok a mechanizmov.

Vzťah k ostatným vyučovacím predmetom je výrazom funkcie strojnictva ako jedného z predmetov systému odborných disciplín v učebnom pláne. Učivo strojnictva úzko nadväzuje na učivo fyziky a matematiky, predovšetkým v časti súčiastky strojov a mechanizmy. Využívajú sa vedomosti a zručnosti, ktoré žiaci získali v odbornom výcviku. Na učivo všeobecného strojnictva nadväzuje učivo špeciálnych strojov a zariadení a príslušnej technológie, v ktorej sa uplatňujú stroje a strojové zariadenia.

Predmet vytvára možnosti získania širokého základu odborného vzdelania v úzkej nadväznosti na všeobecnovzdelávaciu zložku. Čítanie technických výkresov a schém, kreslenie jednoduchých náčrtov je významnou zručnosťou žiakov, ktorá vyplýva z požiadaviek odborného profilu absolventa. Poznatky žiakov o všeobecných vlastnostiach technických materiálov sú základom pre rozvoj schopnosti správne si zvoliť materiál vo vzťahu k jeho funkcii. Poznanie funkcie, princípu a použitia strojových súčiastok je nevyhnutné pre pochopenie funkcie a správneho využívania strojových mechanizmov, strojov a zariadení v odbore.

Dôležité je, aby sa vo vyučovacom procese dodržali najdôležitejšie pedagogické zásady, najmä zásada názornosti, primeranosti a tvorivosti. Vyučujúci tvorivo využíva všetky dostupné moderné vyučovacie metódy a pomôcky v súlade s charakterom preberaného učiva a s možnosťou informačných technológií.

2. Všeobecné ciele vyučovacieho predmetu (vyučovacie zámery)

Predmet strojnictvo vedie žiaka k:

- utváraní komplexného názoru na prírodné deje a na možnosť ich využitia v technických aplikáciách,
- utváraní schopnosti pre praktickú aplikáciu teoretických poznatkov a rozvíjaniu samostatného logického myslenia,
- získaniu potrebných vedomostí zo základov technického kreslenia, o druhoch a vlastnostiach technických materiálov a o strojových súčiastkach a mechanizmoch,
- zručnosti z oblasti strojov a zariadení používaných v technologických procesoch daného odboru,
- zručnostiam potrebných pri čítaní technických výkresov a schém, kresleniu jednoduchých náčrtov,
- poznaniu funkcie, princípu a použitia strojových súčiastok
- poznatkom o všeobecných vlastnostiach technických materiálov

3. Dôkaz dosiahnutia výkonového štandardu žiakmi :

Teoretické a písomné preverky z jednotlivých činností podľa výkonového štandardu po skončení jednotlivých tematických celkov. Pre lepšiu kontrolu dosiahnutého výkonového štandardu treba zaradiť zručnosti a úlohy, ktoré by pôsobili motivačne pre dosiahnutie určitého výkonového štandardu.

4. Hodnotenie výsledkov žiakov:

Predmet strojnictvo sa klasifikuje stupňom 1 – 5 podľa platného klasifikačného poriadku

5. Odporúčaná študijná literatúra

Technické kreslenie pre 1. a 2. ročník SOU :Z. Holoubek – J. Leinveber – J. Švercl
Technické kreslenie : J. Tarbajovský – P. Fedor
Strojníctvo pre 1. ročník SOU : J. Doleček – Z. Holoubek
Strojnícke tabuľky
Propagačné materiály, letáky

Obsahový a výkonový štandard – 1. ročník

Obsahový štandard	Výkonový štandard
I. Úvod ➤ Funkcia a rozdelenie predmetu ➤ Technika a jej význam pre rozvoj spoločnosti ➤ Význam normalizácie a použitie noriem	➤ Oboznámiť sa s poslaním predmetu ➤ Objasniť význam používania noriem
II. Základy technického kreslenia ➤ Úvod, význam technického kreslenia, zásady kreslenia voľnou rukou a s použitím pomôcok ➤ Normalizácia v technickom kreslení, technické výkresy – druhy, formáty, druhy čiar, mierky zobrazení, normalizované písmo, základné ťahy kolmého písma ➤ Strojnícke kreslenie: názorné zobrazenie - kosouhlá dimetria, pravouhlé premietanie na tri priemetne, technické zobrazovanie jednoduchých a zložených, hranatých a rotačných telies, kreslenie rezov a prierezov, zjednodušovanie a prerušovanie obrazov, kótovanie, predpisovanie presnosti rozmerov, kvality povrchu, výrobné výkresy – popisové pole, výkresy súčiastok, výkresy zostáv ➤ Kreslenie a čítanie základných strojových súčiastok a spojov, kreslenie a označovanie závitov, skrutiek, matic, kolíkov, klinov, pier, nitov, zvarov, pružín, hriadeľov, ložísk, ozubených kolies, kreslenie a označovanie normalizovaných strojových súčiastok, kreslenie a označovanie zvráťania ➤ Ostatné druhy technických výkresov, kinematické schémy, stavebné výkresy, elektrotechnické schémy	➤ Pochopiť význam technického kreslenia a normalizácie ➤ Oboznámiť sa so spôsobmi zobrazovania ➤ Osvojiť si zásady zobrazovania na tri kolmé priemetne ➤ naučiť sa kresliť rezy a prierezy ➤ pochopiť základy zjednodušovania a prerušovania obrazov ➤ Získať vedomosti o spôsoboch kótovania ➤ Oboznámiť sa s predpisovaním presnosti rozmerov a kvality povrchu ➤ Poznať základy kreslenia a označovania jednotlivých strojových súčiastok ➤ Naučiť sa čítať jednoduché technické výkresy
III. Technické materiály ➤ Základné vlastnosti technických materiálov a ich skúšanie ➤ Technické železo, druhy technického železa, ocele, zliatiny, označovanie ocelí a zliatin podľa STN, oceľové polovýrobky, tepelné a chemicko-tepelné spracovanie ocelí ➤ Neželezné kovy a ich zliatiny ➤ Nekovové materiály, anorganické materiály,	➤ získať prehľad o rôznorodosti materiálov ➤ poznať vlastnosti technických materiálov ➤ pochopiť označovanie ocelí a liatin

plasty, gummy ➤ Palivá a mazivá ➤ Tesniace materiály a tmel, teploizolačné materiály ➤ Povrchová úprava materiálov IV. Strojové súčiastky a mechanizmy ➤ Spoje a spojovacie súčiastky, spoje so silovým stykom, spoje s tvarovým stykom, spoje s materiálovým stykom ➤ Potrubia a armatúry, normalizácia tlakov a priemerov, rúrky, oblúky, tvarovky, druhy spojovacích rúr, uloženie potrubia a jeho ochrana, zatváracie, poistné a regulačné prístroje ➤ Súčiastky umožňujúce pohyb, hriadele a čapy, uloženie, hriadeľové spoje ➤ Utesňovanie súčiastok a spojov, rozebierateľných spojov, utesňovanie pohybujúcich sa súčiastok ➤ Mechanizmy : s tuhými členmi – prevody (trecie, remeňové, variátory, reťazové s ozubenými kolesami), mastenie prevodov, tekutinové mechanizmy (hydrostatické, hydrodynamické, pneumatické), mechanizmy na transformáciu pohybu (skrutkový, kľukový, výstredníkový, vačkový, kĺbový, kulusový)	➤ oboznámiť sa s rôznymi nekovovými materiálmi, poznať ich použitie a uplatnenie v praxi ➤ poznať základné druhy strojových súčiastok, druhy spojov ➤ vedieť rozdeliť strojové súčiastky ➤ oboznámiť sa so zvláštnosťami strojov ➤ získať prehľad o použití strojových súčiastok ➤ oboznámiť sa s potrubím a jeho hlavnými časťami ➤ objasniť rozvod pohybu, zmenu druhov pohybu a s používanými súčiastkami na rozvod a zmenu pohybu ➤ pochopiť utesňovanie spojov a súčiastok ➤ vedieť rozlišovať mechanické prevody ➤ získať prehľad o kladoch a nedostatkoch prevodov a mechanizmov
---	--

**UČEBNÉ OSNOVY VYUČOVACIEHO PREDMETU
STROJÁRSKA TECHNOLOGIA**

Škola (názov, adresa)	Stredná odborná škola, Čaklov 249, 094 35 okr. Vranov n. Topľou
Názov ŠkVP	Agromechanizátor, opravár
Kód a názov ŠVP	45 poľnohospodárstvo a lesné hospodárstvo
Kód a názov učebného odboru	4524 H agromechanizátor, opravár
Stupeň vzdelania	stredné odborné vzdelanie – ISCED 3C
Dĺžka štúdia	3 roky
Forma štúdia	denná
Ročník	prvý

Týždenný počet vyučovacích hodín: v 1. ročníku 1 hodina týždenne, za školský rok 33 vyučovacích hodín,

Dátum schválenia učebnej osnovy riaditeľstvom školy: 31.08.2023

1. Charakteristika predmetu

Odborný vyučovací predmet strojárka technológia poskytuje žiakom vedomosti o ručnom spracovaní kovov, o lícovacej sústave, o spracúvaní strojárskych materiálov na polovýrobky a o spôsoboch premeny polovýrobkov na výrobky.

Cieľom vyučovacieho predmetu je umožniť žiakom osvojiť si súčasné základné vedecko-technické poznatky v oblasti strojárkej technológie v poľnohospodárstve a v službách.

Prvá časť obsahu je venovaná prehľadu hlavných operácií ručného spracovania kovov. Vyučujúci sa zameria na vysvetlenie princípu a účelu, uvedie používané nástroje, náradie a pomôcky a spôsob práce s nimi. Podľa potreby ďalej rozvedie špecifikum príslušnej operácie. V nadväznosti na túto problematiku stručne objasní význam lícovania, vysvetlí jeho hlavné princípy a uvedie príklady.

Druhá časť obsahu poskytuje rámcový prehľad o technológiách spracovania strojárskych materiálov na polovýrobky a výrobky. Z obsahu tejto časti treba odstrániť detailný opis jednotlivých technológií a používaných technologických zariadení. Vyučujúci sa sústreďujú na hlavné princípy a využitie preberaných technológií.

Na zvýšenie účinnosti výchovno-vzdelávacieho procesu treba využívať medzipredmetové vzťahy, najmä s učebnými predmetmi fyzika, strojnictvo, technológia opráv, odborný výcvik.

Neoddeliteľnou súčasťou výchovno-vzdelávacieho procesu je samostatná práca žiakov a podľa možností aj využitie informačných technológií.

2. Všeobecné ciele vyučovacieho predmetu (vyučovacie zámery)

Predmet strojárka technológia vedie žiaka k:

- utváraniu komplexného názoru na prírodné deje a na možnosť ich využitia v technických aplikáciách,
- utváraniu schopnosti pre praktickú aplikáciu teoretických poznatkov a rozvíjaniu samostatného logického myslenia,
- získaniu základných vedomostí o ručnom spracovaní kovov a lícovacej sústave,
- prehľadu o spracúvaní strojárskych materiálov na polovýrobky a o spôsoboch premeny polovýrobkov na výrobky,
- získaniu vedomostí o hlavných operáciách ručného spracovania kovov
- poznaniu používaných nástrojov, náradí a pomôcok a spôsobu práce s nimi,
- prehľadu o technológiách spracovania strojárskych materiálov na polovýrobky a výrobky

3. Dôkaz dosiahnutia výkonového štandardu žiakmi :

Teoretické a písomné preverky z jednotlivých činností podľa výkonového štandardu po skončení jednotlivých tematických celkov. Pre lepšiu kontrolu dosiahnutého výkonového štandardu treba zaradiť zručnosti a úlohy, ktoré by pôsobili motivačne pre dosiahnutie určitého výkonového štandardu.

4. Hodnotenie výsledkov žiakov:

Predmet strojárka technológia sa klasifikuje stupňom 1 – 5 podľa platného klasifikačného poriadku

5. Odporúčaná študijná literatúra:

Strojárska technológia I pre strojárské učebné odbory : O. Bothe
 Strojárska technológia II pre strojárské učebné odbory : O. Bothe
 Strojárska technológia III pre strojárské učebné odbory : D. Hrdličková
 Strojárska technológia IV pre strojárské učebné odbory : O. Bothe

Obsahový štandard	Výkonový štandard
I. Úvod ➤ Úlohy strojárkej technológie, rozdelenie technológií II. Ručné spracovanie kovov ➤ Plošné meranie a orysovanie, význam rozmnožovania a orysovania, nástroje, náradie a pomôcky a spôsob ich použitia ➤ Pilovanie, princíp, druhy pilníkov a spôsob ich použitia, kontrola pilovaných plôch ➤ Rezanie a strihanie, základné pojmy, nástroje a pomôcky, voľba pilových listov a ich upínanie ➤ Vŕtanie, vyhrubovanie, zahlbovanie, vystružovanie, nástroje, stroje a pomôcky, kontrola dier, ostrenie nástrojov ➤ Rezanie závitov, druhy závitov, nástroje, rezné podmienky ➤ Narovnávanie a ohýbanie, nástroje a pomôcky, upínanie materiálu ➤ Sekanie a prebíjanie nástroje a pomôcky, upínanie materiálu ➤ Nitovanie ➤ Zaškrabávanie, zabrusovanie, lapovanie III. Lícovanie ➤ Základné pojmy ➤ Lícovacia sústava jednotnej diery ➤ Lícovacia sústava jednotného hriadeľa IV. Tepelné spracovanie ocelí ➤ Význam a fyzikálne základy tepelného spracovania ocelí ➤ Žihanie ➤ Kalenie, popúšťanie, zošľachtovanie V. Zlievárenstvo ➤ Možnosti výroby polovýrobkov liatím ➤ Základy zlievárenskej technológie VI. Tvárnenie kovov ➤ Hutnícke polovýrobky ➤ Tvárnenie kovov za tepla – valcovanie, ťahanie, pretláčanie, kovanie, výroba rúrok ➤ Tvárnenie kovov za studena – plošné tvárnenie, objemové tvárnenie VII. Zváranie, spájkovanie, tepelné delenie a lepenie materiálov ➤ Zváranie, tavné zváranie, zváranie tlakom ➤ Spájkovanie, mäkké a tvrdé spájkovanie ➤ Tepelné delenie materiálov ➤ Lepenie v strojárstve VIII. Obrábanie ➤ Teória obrábania ➤ Základné operácie obrábania, sústruženie, vŕtanie, vyvrtávanie, frézovanie, brúsenie	➤ Oboznámiť sa s poslaním predmetu ➤ Pochopiť význam rozmnožovania a orysovania ➤ poznať nástroje, náradie, pomôcky, spôsoby ich použitia ➤ vedieť základné spôsoby ručného spracovania kovov ➤ Poznať druhy používaných nástrojov Vzhľadom na použitý materiál ➤ Oboznámiť sa so spôsobmi uloženia hriadeľov a poukázať na toleranciu výroby ➤ Vedieť poukázať na podstatu tepelného spracovania ocelí a dosiahnutia požadovaného výsledku ➤ Oboznámiť sa s možnosťou výroby polovýrobkov v strojárskom priemysle ➤ Získať prehľad o technológiách spracovania strojárskych materiálov na polovýrobky a výrobky ➤ Pochopiť základné pojmy pri zvaraní ➤ Osvojiť si možnosti spojenia kovových materiálov ➤ Získať prehľad o strojovom obrábaní ➤ Poznať použité nástroje a zariadenia

**UČEBNÉ OSNOVY VYUČOVACIEHO PREDMETU
TECHNOLÓGIA ŽIVOČÍŠNEJ VÝROBY**

Škola (názov, adresa)	Stredná odborná škola, Čaklov 249, 094 35 okr. Vranov n. Topľou
Názov ŠkVP	Agromechanizátor, opravár
Kód a názov ŠVP	45 poľnohospodárstvo a lesné hospodárstvo
Kód a názov učebného odboru	4524 H agromechanizátor, opravár
Stupeň vzdelania	stredné odborné vzdelanie – ISCED 3C
Dĺžka štúdia	3 roky
Forma štúdia	denná
Ročník	druhý, tretí

Týždenný počet vyučovacích hodín: v 2. ročníku 1 hodina týždenne, za školský rok 33 vyučovacích hodín,
v 3. ročníku 1 hodina týždenne, za školský rok 30 vyučovacích hodín.

Dátum schválenia učebnej osnovy riaditeľstvom školy: 31.08.2023

1. Charakteristika predmetu

Žiaci sa oboznámia s pojmom živočíšna výroba, s jej významom pre poľnohospodárstvo a národné hospodárstvo. Naučia sa anatómiu a fyziológiu organizmu hospodárskych zvierat.

Oboznámia sa s vlastnosťami hospodárskych zvierat, plemenami hlavných druhov hospodárskych zvierat, s ich ustajnením, ošetrovaním, výživou a kŕmením.

Osvoja si poznatky o výrobe hovädzieho a bravčového mäsa, o výrobe mlieka. V predmete technológia živočíšnej výroby žiaci majú získať teoretické poznatky o chove hovädzieho dobytku, koní, ošípaných, kôz, oviec a hydiny na takej úrovni, ktoré im pri rozvíjaní logického myslenia umožnia v učebnom procese uplatniť osvojené poznatky a zdôvodniť činnosti i v odbornom výcviku, v technológii chovu jednotlivých druhov hospodárskych zvierat, ale hlavne uplatniť tieto poznatky v praxi.

2. Všeobecné ciele vyučovania predmetu (vyučovacie zámery):

Cieľom predmetu je naučiť žiakov používať odborné pojmy a pripraviť ich na praktickú činnosť pri ošetrovaní rôznych vekových kategórií hospodárskych zvierat. Žiaci získajú vedomosti o všeobecných základoch živočíšnej výroby, o podmienkach chovu hlavných druhov hospodárskych zvierat vo vzťahu k používaným technickým zariadeniam v živočíšnej výrobe ako aj ďalších perspektívach ich rozvoja tak, aby osvojené poznatky mohli uplatniť v rodinných farmách, v domácom hospodárení alebo v poľnohospodárskych podnikoch a v súvisiacich službách.

3. Dôkaz dosiahnutia výkonového štandardu žiakmi:

Priebežné overovanie žiakov písomnou a ústnou formou, vstupné a výstupné previerky.

4. Hodnotenie výsledkov žiakov

Hodnotenie výsledkov je založené na týchto základných princípoch:

- písomné práce, ktoré zahŕňajú celé tematické celky musia byť žiakom vopred oznámené,
- krátke, niekoľkominútové písomné práce sa týkajú len malého úseku učiva, vyžaduje sa minimálne 60 %-ná účasť žiakov,
- na hodnotení žiakov sa podieľa aj ich aktívny prejav na vyučovacích hodinách, výsledky ústneho skúšania a zvládnutie výchovných štandardov,
- grafická úprava zošitov a plnenie domácich úloh.

5. Odporúčaná študijná literatúra

Základy živočíšnej výroby, F. Burda, Príroda, Bratislava 1986

Technológia živočíšnej výroby 1, F. Burda a kol., Príroda, Bratislava 1987

Technológia živočíšnej výroby 2, F. Burda a kol., Príroda, Bratislava 1987

Obsahový a výkonový štandard – 2. ročník

Obsahový štandard	Výkonový štandard
1. ÚVOD DO PREDMETU ➤ Obsah predmetu. ➤ Význam a miesto živočíšnej výroby	➤ Vysvetliť obsah predmetu technológie živočíšnej

v poľnohospodárskej výrobe

2. APLIKOVANÁ BIOLÓGIA A CHÉMIA VO VŠEOBECNÝCH ZÁKLADOCH ŽIVOČÍŠNEJ VÝROBY

- Anatómia a fyziológia organizmu hospodárskych zvierat
- Domáce a hospodárske zvieratá
- Vlastnosti hospodárskych zvierat: morfológické, fyziologické, úžitkové
- Plemená hlavných druhov hospodárskych zvierat
- Ustajnenie a ošetrovanie hospodárskych zvierat: činitele vonkajšieho prostredia, technologické činitele, etológia hospodárskych zvierat
- Výživa a kŕmenie hospodárskych zvierat: chemické základy výživy zvierat, hlavné druhy krmív a ich biologická hodnota, technológia kŕmenia a napájania hospodárskych zvierat

3. VÝROBA HOVÄDZIEHO MÄSA

- Význam hovädzieho mäsa pre výživu ľudí
- Ustajnenie a výkrm dobytky
- Výkrm teliat, býkov
- Starostlivosť o životné prostredie v chove hovädzieho dobytky
- Prevencia a ochrana

4. VÝROBA MLIEKA

- Mlieko – jeho význam a zloženie
- Spôsoby dojenia
- Postup pri dojení
- Stroje a zariadenia používané na ošetrovanie mlieka po nadojení
- Uskladnenie mlieka a jeho hodnotenie

5. OŠETROVANIE DOJNÍC

- Ustajnenie dojníc, typy maštali, usporiadanie fariem
- Zaobchádzanie s dojnícami, udržiavanie čistoty na stojiskách
- Zostavovanie kŕmnych dávok pre dojnice
- Zariadenia používané v chove dojníc

6. ODCHOV TELIAT

- Spôsoby odchovu teliat
- Ustajnenie teliat
- Hygiena a bezpečnosť práce v odchove teliat

7. ODCHOV JALOVÍC A BÝKOV

- Spôsob odchovu
- Výživa a kŕmenie jalovic a býkov
- Pasenie jalovic a býkov
- Zariadenia používané v chove jalovic a býkov

8. CHOV KONÍ

- Význam chovu koní
- Rozdelenie plemien koní a plemená chované na Slovensku
- Ošetrovanie a ustajnenie koní
- Výživa a kŕmenie koní

výroby, jej význam a miesto v poľnohospodárskej výrobe

- Poznať súčasný stav živočíšnej výroby na Slovensku
- Poznať anatómiu a fyziológiu organizmu hospodárskych zvierat
- Vysvetliť pojem domáce a hospodárske zvieratá
- Poznať jednotlivé morfológické, fyziologické a úžitkové vlastnosti hospodárskych zvierat
- Vymenovať plemená hlavných druhov hospodárskych zvierat
- Vysvetliť ustajnenie a ošetrovanie hospodárskych zvierat, etológiu hospodárskych zvierat
- Popísať výživu a kŕmenie hospodárskych zvierat, chemické základy výživy zvierat, hlavné druhy krmív a ich biologickú hodnotu, technológia kŕmenia a napájania hospodárskych zvierat
- Charakterizovať význam hovädzieho mäsa pre výživu ľudí
- Popísať ustajnenie a výkrm dobytky
- Vysvetliť výkrm teliat, býkov
- Popísať starostlivosť o životné prostredie v chove hovädzieho dobytky
- Vysvetliť v čom spočíva prevencia a ochrana v chove HD
- Vysvetliť význam a zloženie mlieka
- Vymenovať jednotlivé spôsoby dojenia
- Popísať správny postup pri dojení
- Vymenovať stroje a zariadenia používané na ošetrovanie mlieka po nadojení
- Popísať uskladnenie mlieka a jeho hodnotenie
- Popísať ustajnenie dojníc
- Vymenovať jednotlivé typy maštali a usporiadanie fariem
- Vysvetliť správne zaobchádzanie s dojnícami a udržiavanie čistoty
- Popísať zostavovanie kŕmnych dávok pre dojnice
- Charakterizovať zariadenia používané v chove dojníc
- Vymenovať spôsoby odchovu teliat
- Charakterizovať ustajnenie teliat
- Vysvetliť hygienu a bezpečnosť práce v odchove teliat
- Popísať spôsob odchovu jalovic a býkov
- Vysvetliť výživu a kŕmenie jalovic a býkov
- Charakterizovať zariadenia používané v chove jalovic a býkov
- Vysvetliť význam chovu koní
- Rozdeliť plemená koní a vymenovať plemená koní chovaných na Slovensku
- Popísať ošetrovanie a ustajnenie koní
- Popísať výživu a kŕmenie koní
- Charakterizovať stroje a zariadenia používané

Obsahový a výkonový štandard – 3. ročník

Obsahový štandard	Výkonový štandard
1. ÚVOD DO PREDMETU ➤ Obsah predmetu- jeho význam ➤ Význam a miesto živočíšnej výroby pre poľnohospodárstvo a národné hospodárstvo 2. VÝROBA BRAVČOVÉHO MÄSA ➤ Vonkajšie vplyvy pôsobiace na množstvo a kvalitu mäsa ➤ Spôsoby výkrmu ošípaných ➤ Ustajnenie a ošetrovanie vo výkrme ➤ Stroje a zariadenia používané vo výkrme ošípaných 3. ODCHOV A ODSŤAV PRASIAŤOK ➤ Výživa a kŕmenie prasiatok ➤ Ustajnenie a ošetrovanie prasiatok ➤ Spôsoby odstavu ➤ Stroje a zariadenia používané v odchove a odstave prasiatok ➤ Hygiena a bezpečnosť pri práci 4. USTAJNENIE A OŠETROVANIE PRASNÍC A KANCOV ➤ Zariadenia používané pri kŕmení prasníc a kancov ➤ Hygiena a bezpečnosť práce v chove prasníc a kancov 5. CHOROBY OŠÍPANÝCH ➤ Starostlivosť o životné prostredie v chove ošípaných ➤ Najčastejšie choroby prasiatok/nákazlivé, nenákazlivé, parazitárne/ ➤ Prevencia proti chorobám v chove ošípaných 6. CHOV OVIEC A KÔZ ➤ Výživa a kŕmenie oviec a kôz ➤ Ustajnenie, ošetrovanie oviec a kôz ➤ Dojenie oviec a kôz ➤ Spracovanie ovčieho a kozieho mlieka a syra 7. CHOV HYDINY ➤ Význam chovu hydiny ➤ Rozdelenie chovu hydiny ➤ Liahnutie hydiny ➤ Odchov hydiny ➤ Výkrm hydiny ➤ Chov hydiny na produkciu násadových a konzumných vajec	➤ Vysvetliť obsah predmetu, jeho význam a miesto živočíšnej výroby pre poľnohospodárstvo a národné hospodárstvo ➤ Vedieť popísať vonkajšie vplyvy pôsobiace na množstvo a kvalitu mäsa ➤ Charakterizovať jednotlivé spôsoby výkrmu ošípaných ➤ Popísať ustajnenie a ošetrovanie zvierat ➤ Vymenovať stroje a zariadenia používané vo výkrme ošípaných ➤ Charakterizovať výživu a kŕmenie prasiatok ➤ Popísať ustajnenie a ošetrovanie prasiatok ➤ Vysvetliť spôsoby odstavu ➤ Vymenovať stroje a zariadenia používané v odchove a odstave prasiatok ➤ Vysvetliť hygienu a bezpečnosť práce ➤ Charakterizovať zariadenia používané pri kŕmení prasníc a kancov ➤ Vysvetliť hygienu a bezpečnosť práce v chove prasníc a kancov ➤ Charakterizovať starostlivosť o životné prostredie v chove ošípaných ➤ Vymenovať najčastejšie choroby prasiatok ➤ Vysvetliť prevenciu proti chorobám v chove ošípaných ➤ Charakterizovať výživu a kŕmenie oviec a kôz ➤ Popísať ustajnenie, ošetrovanie oviec a kôz ➤ Vysvetliť spracovanie ovčieho a kozieho mlieka a syra ➤ Vysvetliť význam chovu hydiny ➤ Rozdeliť chov hydiny ➤ Popísať liahnutie hydiny ➤ Charakterizovať odchov hydiny ➤ Vysvetliť výkrm hydiny ➤ Vysvetliť chov hydiny na produkciu násadových a konzumných vajec

**UČEBNÉ OSNOVY VYUČOVACIEHO PREDMETU
TECHNOLÓGIA OPRÁV**

Škola (názov, adresa)	Stredná odborná škola, Čaklov 249, 094 35 okr. Vranov n. Topľou
Názov ŠkVP	Agromechanizátor, opravár
Kód a názov ŠVP	45 poľnohospodárstvo a lesné hospodárstvo
Kód a názov učebného odboru	4524 H agromechanizátor, opravár
Stupeň vzdelania	stredné odborné vzdelanie – ISCED 3C
Dĺžka štúdia	3 roky
Forma štúdia	denná
Ročník	prvý, druhý, tretí

Týždenný počet vyučovacích hodín: v 1. ročníku 2 hodiny týždenne, za školský rok 66 vyučovacích hodín,
v 2. ročníku 2 hodiny týždenne, za školský rok 66 vyučovacích hodín,
v 3. ročníku 1 hodina týždenne, za školský rok 30 vyučovacích hodín.

Dátum schválenia učebnej osnovy riaditeľstvom školy: 31.08.2023

1. Charakteristika predmetu

Cieľom predmetu je oboznámiť žiakov so systémom starostlivosti o poľnohospodársku techniku. Učebné osnovy sú zostavené v súlade s potrebami na dosiahnutie cieľov pre získanie potrebných odborných vedomostí v danom odbore. Predmet poskytuje poznatky o problematike starnutia strojov v prevádzke, o zmenách ich základných vlastností, o spôsoboch preventívneho predchádzania poruchám strojov a metódach obnovenia ich bezporuchového stavu. Úspešné zvládnutie záležitostí na dokonalom súlade a využití medzipredmetových vzťahov v jednotlivých ročníkoch.

Hlavným cieľom predmetu je naučiť žiakov starať sa o zverené stroje a vytvárať podmienky na dosiahnutie ich čo najvyššej výkonnosti a na maximálne zníženie nákladov na ich opravy. Musia si trvalo uvedomovať, že spolurozhodujú o tom, či bude nasadenie modernej poľnohospodárskej techniky, ktorá je stále viac zložitejšia a drahšia vysoko rentabilné.

V prvom ročníku je predmet zameraný na základné poznatky zo spoľahlivosti strojov v prevádzke, základné operácie pri zabezpečovaní prevádzky a na základy opravárenstva spolu s opravou strojových súčiastok. Druhý ročník obsahuje učivo, ktoré nadväzuje na predmet stroje a zariadenia. Tematické celky a témy obsahujú učivo, ktoré plne nadväzuje na predmet odborný výcvik. V treťom ročníku je predmet zameraný najmä na automatizačné prvky a automatizáciu s návaznosťou na stroje a zariadenia, ktoré sa používajú v živočíšnej výrobe. Výber strojov a zariadení treba prispôbiť podmienkam školy i ďalšiemu vývoju techniky v tejto oblasti. Vyučujúci dbá nato, aby vyučovanie bolo v súlade so súčasnou úrovňou vedecko-technického pokroku.

2. Všeobecné ciele vyučovacieho predmetu (vyučovacie zámery):

Predmet technológia opráv vedie žiaka k:

- utváraniu komplexného názoru na prírodné deje a na možnosť ich využitia v technických aplikáciách,
- utváraniu schopnosti pre praktickú aplikáciu teoretických poznatkov a rozvíjaniu samostatného logického myslenia,
- oboznámeniu so systémom starostlivosti o poľnohospodársku techniku,
- poznaniu problematiky starnutia strojov v prevádzke, o zmenách ich základných vlastností, o spôsoboch preventívneho predchádzania poruchám strojov a metódach obnovenia ich bezporuchového stavu,
- získaniu vedomostí ako sa starať sa o zverené stroje a vytvárať podmienky na dosiahnutie ich čo najvyššej výkonnosti a na maximálne zníženie nákladov na ich opravy
- poznaniu základných operácií pri zabezpečovaní prevádzky,
- pochopeniu základov opravárenstva spolu s opravou strojových súčiastok

3. Dôkaz dosiahnutia výkonového štandardu žiakmi :

Teoretické a písomné preverky z jednotlivých činností podľa výkonového štandardu po skončení jednotlivých tematických celkov. Pre lepšiu kontrolu dosiahnutého výkonového štandardu treba zaradiť zručnosti a úlohy, ktoré by pôsobili motivačne pre dosiahnutie určitého výkonového štandardu.

4. Hodnotenie výsledkov žiakov:

Predmet technológia opráv sa klasifikuje stupňom 1 – 5 podľa platného klasifikačného poriadku

5. Odporúčaná študijná literatúra:

Prevádzková spoľahlivosť strojov : Z. Suchánek a kolektív

Strojeazariadenia/ v živočíšnej výrobe 1 : Otakar Syrový a kolektív

Strojeazariadenia/ v živočíšnej výrobe 2 : Otakar Syrový a kolektív

Stroje a zariadenia : O. Rédl a kol.

Stroje a zariadenia : O. Rédl a kol.

Stroje a zariadenia/ v záhradníctve : J. Englmaier a kol.

Obsahový a výkonový štandard – 1. ročník

Obsahový štandard	Výkonový štandard
I. Úvod ➤ Charakteristika a štruktúra učebného odboru ➤ Význam opravárstva ➤ Význam bezpečnosti a hygieny pri práci	➤ oboznámiť sa so systémom starostlivosti o poľnohospodársku techniku
II. Spoľahlivosť strojov v prevádzke ➤ Poruchy strojov a ich príčiny ➤ Klasifikácia porúch ➤ Druhy poškodenia strojových súčiastok a ich príčiny poškodenia strojových súčiastok ➤ Základné druhy opotrebenia ➤ Korózia kovov ➤ Životnosť strojových súčiastok a strojov ➤ Čas prevádzky ➤ Technický život ➤ Morálne opotrebenie strojov	➤ poznať základné pojmy spoľahlivosti strojov v prevádzke ➤ oboznámiť sa s druhmi a príčinami poškodenia strojových súčiastok a pochopiť varianty ich obnovy ➤ pochopiť základné druhy opotrebenia a spôsoby ich vplyvu na súčiastky a stroje
III. Základné operácie pri zabezpečovaní prevádzky strojov ➤ Prehľad systémov ➤ Technická údržba, prehľad základných pojmov ➤ Technická diagnostika, prehľad základných pojmov ➤ Opravy strojov	➤ získať prehľad o operáciách pri zabezpečovaní prevádzky strojov ➤ pochopiť podstatu diagnostiky a údržby ➤ pochopiť garážovú starostlivosť ako súbor činností, ktoré predchádzajú vzniku porúch a znižovaniu rýchlosti opotrebenia
IV. Technológia garážovej starostlivosti ➤ Garážovanie a uskladňovanie strojov ➤ Vonkajšie umývanie strojov ➤ Mastenie strojov ➤ Zdvíhacie zariadenie a montážne jamy	➤ oboznámiť sa s vedenou evidenciou
V. Základy opravárstva ➤ Zisťovanie opráv ➤ Opoťovanie a jeho príčiny ➤ Zisťovanie rozsahu a druhu opráv ➤ Demontáž a montáž ➤ Odstránenie ochranných krytov ➤ Rozoberateľné spojenia ➤ Nerozoberateľné spojenia ➤ Súčiastky na prenášanie otáčavého pohybu ➤ Postup pri uvoľňovaní súčiastok a spojení ➤ Použitie prípravkov	➤ pochopiť spôsoby opráv jednotlivých častí motora ➤ získať prehľad o demontáži a montáži jednotlivých druhov spojov ➤ poznať problematiku starnutia strojov v prevádzke ➤ oboznámiť sa o spôsoboch preventívneho predchádzania poruchám strojov a metódach obnovenia ich bezporuchového stavu

➤ Technická kontrola a triedenie strojových súčiastok ➤ Montáž ➤ Zábeh, nastavovanie a vyvažovanie po oprave ➤ Dokončovacie práce ➤ Preskúšanie opraveného stroja	➤ získať poznatky o základných operáciách pri zabezpečovaní prevádzky
VI. Opravy strojových súčiastok ➤ Význam opráv strojových súčiastok ➤ Opravy súčiastok opracovaním na opravné rozmery ➤ Navarovanie opotrebovaných súčiastok ➤ Metalizácia – striekanie kovov ➤ Elektrické a chemické pokovovanie ➤ Oprava súčiastok plastickou deformáciou ➤ Oprava strojových súčiastok lepením ➤ Oprava strojových súčiastok tmelením ➤ Renovácia súčiastok nanášaním polyamidov ➤ Opravy deformovaných súčiastok ➤ Opravy súčiastok lomami a trhlinami	➤ oboznámiť žiakov so spôsobmi opráv jednotlivých typových častí strojov ➤ vysvetliť spôsoby opráv poľnohospodárskych strojov a opravy strojových súčiastok ➤ pochopiť podstatu navarovania a metalizácie ➤ poznať mechanické spôsoby renovácie

Obsahový a výkonový štandard – 2. ročník

Obsahový štandard	Výkonový štandard
I. Úvod	➤ oboznámiť sa s obsahom predmetu a zopakovať si základné vedomosti z 1. ročníka
II. Opravy poľnohospodárskych strojov a náradia ➤ Význam a miesto technickej diagnostiky v systéme starostlivosti o stroje ➤ Základné meracie metódy ➤ Voľba optimálneho diagnostického postupu ➤ Organizácia riadenia a plánovania opráv strojov ➤ Oprava strojov na spracovanie pôdy, hnojenie, na ochranu rastlín ➤ Oprava fekálnych príviesov, sejačiek, vysadzovačov ➤ Oprava kosačiek, obracačov, zhrňovačov krmovín ➤ Opravy nakladačov, zberacích rezačiek ➤ Opravy strojov na zber zemiakov, repy ➤ Opravy zberacích, mlátiacich, čistiacich a triediacich, vyorávacích a skrojovacích ústrojenstiev ➤ Opravy strojov na manipuláciu s materiálom ➤ Oprava záhradnej mechanizácie	➤ Oboznámiť žiakov so spôsobmi opráv jednotlivých typových častí strojov ➤ Vysvetliť spôsoby opráv jednotlivých poľnohospodárskych strojov ➤ Vysvetliť pojem a význam diagnostiky ➤ získať prehľad o organizácii riadenia opráv stroja ➤ charakterizovať plánovanie opráv stroja ➤ oboznámiť so spôsobmi opráv jednotlivých typových častí strojov ➤ vysvetliť spôsoby opráv jednotlivých typových častí strojov ➤ charakterizovať opravy záhradnej mechanizácie
III. Traktory – diagnostika a odstraňovanie prevádzkových porúch ➤ Metódy technickej diagnostiky, diagnostika spaľovacieho motora ➤ Technické parametre motorov, optimálne varianty diagnostických postupov ➤ Diagnostika a oprava hlavných častí motora ➤ Opravy pevných a pohyblivých častí	➤ vysvetliť pojem a význam technickej diagnostiky ➤ oboznámiť sa so spôsobmi opráv jednotlivých častí motora ➤ pochopiť spôsoby diagnostiky jednotlivých častí motora ➤ charakterizovať opravu mazacej sústavy

➤ Oprava mazacej súpravy, olejového čističa, čerpadla ➤ Oprava chladiacej sústavy, chladičov, vodného čerpadla a ventilátora ➤ Oprava palivových nádrží a potrubia, ➤ Oprava elektrickej sústavy, bezpečnosť a hygiena pri práci s akumulátormi ➤ Údržba, poruchy a oprava elektroinštalácie pripojených vozidiel 3.Oprava prevodov 4.Oprava brzdového ústrojenstva 5.Oprava riadenia a podvozku	➤ oboznámiť sa so spôsobmi opráv príslušenstva a spaľovacieho motora ➤ pochopiť spôsoby opráv príslušenstva a spaľovacieho motora ➤ charakterizovať opravu palivovej sústavy ➤ naučiť sa zásady bezpečnosti pri práci ➤ ➤ Pochopiť podstatu prevodov a ich opravu ➤ Vedieť podstatu brzd a spôsob ich opravy ➤ Porozumieť riadeniu a poznať možnosti opravy podvozku
--	---

Obsahový a výkonový štandard – 3. ročník

Obsahový štandard	Výkonový štandard
1.Úvod 2.Automatizácia a klimatizácia 3.Diagnostika údržba a opravy strojov a zariadení v ŽV 4.Špeciálne vysokovýkonné samochodné stroje a dopravné prostriedky 5.Prevádzková spoľahlivosť strojov a bezpečnosť práce	➤ Poznať technické prostriedky automatizácie, snímače, prevodníky, zosilňovače, ich využitie v poľnohospodárstve ➤ Vedieť podstatu údržby, možnosti opravy jednotlivých strojov a zariadení v ŽV ➤ Porozumieť nutnosti údržby samochodných strojov, ich pravidelnosť. ➤ Oboznámiť žiakov so škodlivými látkami a preventívnymi opatreniami proti škodlivým následkom

UČEBNÉ OSNOVY VYUČOVACIEHO PREDMETU
ODBORNÝ VÝCVIK

Škola (názov, adresa)	Stredná odborná škola, Čaklov 249, 094 35 okr. Vranov n. Topľou
Názov ŠkVP	Agromechanizátor, opravár
Kód a názov ŠVP	45 poľnohospodárstvo a lesné hospodárstvo
Kód a názov učebného odboru	4524 H agromechanizátor, opravár
Stupeň vzdelania	stredné odborné vzdelanie – ISCED 3C
Dĺžka štúdia	3 roky
Forma štúdia	denná
Ročník	prvý, druhý, tretí

Týždenný počet vyučovacích hodín: v 1. a 2. roč. po 15 hodín týždenne, za školský rok 495 vyučovacích hodín;
v 3. ročníku. 17,5 hod. týždenne, za školský rok spolu 525 hodín.

Dátum schválenia učebnej osnovy riaditeľstvom školy: 31.08.2023

1. Charakteristika predmetu

Odborný výcvik v odbore agromechanizátor, opravár má umožniť žiakom získať potrebné zručnosti a návyky nevyhnutné na praktické zvládnutie činnosti v tomto odbore. Žiaci si musia osvojiť odborné a samostatné ovládanie pracovných úkonov v odbore ako je príprava pracovného náradia, osvojenie si základov ručného spracovania kovov, potrebné v ďalšom období prípravy. Taktiež si musia osvojiť ďalšie špecifické činnosti vyplývajúce z profilujúcich odborných predmetov.

2. Všeobecné ciele vyučovania predmetu (vyučovacie zámery):

Cieľom odborného výcviku je dokonalé zoznámenie sa žiakov s problematikou v danom odbore, čo im má poslúžiť ako základ pre ďalší odborný rast. Žiaci budú mať prístup k novým informáciám, ktoré priamo alebo nepriamo súvisia s odborom agromechanizátor, opravár. Cieľom je taktiež motivovať žiakov k vzdelávaniu v tomto odbore, pretože vývoj aj v tejto oblasti napreduje, a to, čo platilo pred niekoľkými rokmi nemusí platiť už dnes.

3. Dôkaz dosiahnutia výkonového štandardu žiakmi:

Praktické previerky z jednotlivých činností podľa výkonového štandardu po skončení jednotlivých tematických celkov. Pre lepšiu kontrolu dosiahnutého výkonového štandardu zaradiť súťažné zručnosti, čo by pôsobilo motivačne pre dosiahnutie určitého stupňa výkonového štandardu.

4. Hodnotenie výsledkov žiakov

Jednotlivé výkony žiakov sa hodnotia počas vyučovacieho dňa známku. Výsledné známky za jednotlivé dni sa premietnu do mesačného hodnotenia žiaka v denníku majstra odbornej výchovy. Mesačné hodnotenia slúžia ako základ pre výslednú známku na polročnom a celoročnom ohodnotení žiaka.

5. Odporúčaná študijná literatúra

1. Technológia ručného spracovania kovov – J. Švagr, J. Vojtík
2. Traktorista mechanizátor
3. Stroje a zariadenia – O. Redl
4. Strojníctvo – Jaroslav Nevoral
5. Odborný výcvik – Ing. Štefan Hronský csc
6. Obilné kombajny E. – J. Meleg, L. Siller, I. Šušol

Obsahový štandard	Výkonový štandard
- Zoznámenie sa s organizáciou a pracoviskami odborného výcviku. - Bezpečnosť a ochrana zdravia pri práci a hygiena práce. - Plošné meranie a orysovanie - Oboznámenie sa s náradím na rezanie kovov - Základný postoj pri rezaní, správne upínanie materiálu - Rezanie podľa vyznačenej čiary. - Pilovanie, druhy pilníkov a ich použitie, základný postoj a práce s pilníkom. - Upínanie materiálu pri pilovaní, zásady pilovania. - Pilovanie plôch zvierajúcich pravý uhol. - Kontrola opilovaného materiálu posuvným pravítkom, uholníkom, uhlomerom. - Strihanie kovov ruč. a pák. nožnicami. Spôsob držania a upínania materiálu - Súborná práca – výroba súčiastok a pomôcok pre ov. - Oboznámenie sa s náradím na vŕtanie – druhy vŕtákov a spôsob upínania. - Vŕtanie rôznych druhov materiálu - Vyhrubovanie, zahlbovanie, vystružovanie. - Rezanie vonkajších závitov - Rezanie vnútorných závitov - Narovnávanie a ohýbanie materiálu, voľba nástrojov, upínanie mat. a technika práce. - Sekanie a prebíjanie - Nitovanie - Zabrusovanie - Lepenie - Práce s plechom, klampiarske práce.	Poznať pracoviská odborného výcviku a ich fungovanie v rámci školy. Poznať význam jednotlivých pojmov v oblasti bezpečnosti práce, vedieť sa zorientovať v bezpečnostných predpisoch, vedieť sa postarať o svoju bezpečnosť a hygienu práce na pracovisku Vedieť správne použiť jednotlivé spôsoby merania a správne orysovať výrobok Vedieť správne vymieňať pilové listy a rozpoznávať rôzne druhy píl. Vedieť základný postoj a správne upínanie materiálu. Správne rezanie je predpoklad kvality. Vedieť správne používať rôzne druhy pilníkov. Poznať správne upínanie materiálu. Vedieť správne opracovať materiál. Presné meranie je základom kvality Poznať správne strihanie plechu podľa vyznačených čiar. Správne získavanie zručností. Vedieť správne zaobchádzať s náradím a materiálom Vedieť správne používať vŕtačky, brúsiť vŕtáky, vŕtať rôzne priemery. Vedieť správny technologický postup a používanie náradia.

- Mäkké spájkovanie. - Zoznámenie sa s kov. dielňou a zariadením, zákl. kov. náradie a jeho použitie. - Ohrievanie materiálu – kovanie klinca do brán, sekáča, lemeša. - Súborná práca – výroba súčiastok a pomôcok pre OV. - Oboznámenie sa s montážnym náradím: ručné dielenské náradie, montovacie páky. - Druhy spojovacích materiálov, rozoberateľné a nerozoberateľné spoje. - Skrutkové spoje, uťahovanie a povoľovanie jednotlivých spojov. - Demontáž skrutkových spojov – skorodovaných, vyberanie zlomených skrutiek. - Spájanie klinmi a perami. - Montáž ložísk: klzných, guľčkových, valivých. - Demontáž a montáž reťazových spojov. - Demontáž a montáž ozubených kolies. - Demontáž a montáž pružín. - Súborná práca – výroba súčiastok a pomôcok pre ov. - Exkurzia	Poznať správny postup pri rezaní závitov, prehliadť starostlivosť o náradie a zodpovedný prístup k práci. Vedieť správne a šetrne zaobchádzať s náradím. Poznať správny postup práce. Vedieť sekať materiál plochým, krížovým a drážkovým sekáčom. Poznávať rôzne druhy nitov a správny postup pri práci. Zvládnuť správny postup a presnosť pri práci. Zvládnuť správny prístup a postup pri práci. Vedieť opraviť menšie nerovnosti na plechu Vedieť vhodnou údržbou a opravou predĺžiť životnosť niektorých súčiastok. Vedieť správne ohrievať materiál a správne postupovať pri kovaní. Vedieť správne postupovať pri kovaní. Správne získavanie zručností. Vedieť správne zaobchádzať s jednotlivým náradím. Vedieť správne vykonávať demontáž a montáž spojov. Vedieť správne vykonávať demontáž a montáž spojov. Poznať správny postup pri práci a správne vykonávať demontáž a montáž. Vedieť správne spájať materiály. Vedieť rozpoznávať rôzne druhy ložísk a vedieť ich správne montovať. Vedieť správne postupovať pri montáži a demontáži. Vedieť správne postupovať pri montáži a demontáži ozubených kolies. Vedieť správne postupovať pri montáži a demontáži pružín. Správne získavanie zručností. Vo vhodných podnikoch sledovať priamo vo výrobe technológie obrábania kovov súvisiace s odborom agromechanizátor, opravár.
---	---

Obsahový a výkonový štandard – 2. ročník

Obsahový štandard	Výkonový štandard
- Oboznámenie sa s pracoviskom pre OV, bezpečnosť a hygiena so strojmi a náradím. - Hlavné druhy prac. nebezpeč. úrazov, pravidlá správania sa pri požiari. - Traktor Z- 6911, Z- 7011, Z- 7045, charakteristika, údržba. OBP. - Traktor Z- 7211, Z7245, 7711, 7745, charakteristika, obsluha, údržba OBP - Traktor Z12011, 12045, 8011, 8045, charakteristika, obsluha, údržba. - Denná údržba traktorov. OBP	Poznať význam jednotlivých pojmov v oblasti bezpečnosti práce, vedieť sa zorientovať v bezpečnostných predpisoch, vedieť sa postarať o svoju bezpečnosť a hygienu práce na pracovisku Poznať pravidlá správania sa pri požiari Poznať hlavné časti traktorov, ich charakteristiku a údržbu podľa stanoveného plánu a dôležitosť údržby. Poznať hlavné časti traktorov, ich charakteristiku a údržbu podľa stanoveného plánu a dôležitosť údržby Poznať hlavné časti traktorov, ich charakteristiku a údržbu podľa stanoveného plánu a dôležitosť údržby

- Technická údržba I. stupňa, mazacie plány, ochrana proti korózii. OBP - Zber zemiakov, zapojenie vyorávača za traktor, obsluha, údržba, OBP. - Stroje na hnojenie pôdy MH, zapojenie za traktor, nastavenie na prácu, OBP. - Druhy pluhov, ich zapojenie za traktor, nastavenie hĺbky, šírky záberu, nastavenie na prácu, OBP. - Pluhy nesené, zapojenie za traktor, nastavenie na prácu, technika jazdy, OBP. - Príprava pozemku na orbu, rozmeriavanie pozemku. Orba do skladu a rozkladu, hodnotenie orby, OBP - Druhy podmietačov, zapojenie za traktor, nastavenie na prácu, technika jazdy. - Zapojenie príviesu za traktor, sklápanie a vyklápanie. OBP Druhy hydraulických nakladačov, zapojenie za traktor, nácvik ovládania. OBP - Údržba a uskladnenie strojov, ochrana proti korózii. OBP - Brúsenie, vŕtanie, rezanie. OBP - Bežné opravy traktorov podľa poškodenia. OBP. - Oprava a údržba strojov na zber obilnín. OBP - Oprava a údržba strojov na hnojenie pôdy. OBP. - Oprava a údržba strojov na spracovanie pôdy, podmietače, pluhy, smyky, brány. OBP - Oprava a údržba strojov na ošetrovanie rastlín, plečky, oborávače, OBP. - Oprava strojov na siatie a sadenie. OBP. - Oprava a údržba strojov na zber krmovín, žacie lišty, obracače, zhrňovače. OBP. - Oprava a údržba samozberacích vozov. OBP. - Oprava a údržba príviesov a návěsov. OBP. - Oprava a údržba a odstraňovanie porúch el. inštalácie príviesov. OBP. - Oprava, údržba výmena žiaroviek, poistiek, el. spotrebičov, odstraňovanie porúch traktora. OBP. - Nácvik pri montáži a demontáži pneumatiky na disk, rôzne druhy diskov	Poznať význam DÚ traktorov. Vedieť vykonávať TÚ podľa plánu. Vedieť správne zapojiť a nastaviť stroj na prácu. Poznať význam hnojenia, vedieť hlavné časti strojov, správne ich nastaviť a zapojiť. Vedieť správne zapojiť a nastaviť stroj na prácu. Poznať dôležitosť správneho nastavenia pluhu a význam techniky jazdy pri práci. Vedieť správne rozmerať pozemok a poukázať na rozdielnosť druhov orby. Poznať význam podmiety, zapojenie, nastavenie a techniku jazdy. Vedieť správne zapojiť a pripraviť prívies na prácu. Poznať rôzne druhy nakladačov, vedieť ich ovládať. Vedieť význam správnej údržby a ochrany proti korózii. Vedieť správne používať jednotlivé náradie. Poznať bežné opravy ktoré sa často vyskytujú. Vedieť prevádzať bežné opravy a údržby strojov. Kontrolovať všetky časti stroja. Poznať bežné údržby a opravy strojov na spracovanie pôdy. Poznať význam správnej opravy a údržby. Vedieť nastaviť medziriadkovú vzdialenosť a hĺbku sejby.
---	---

- Stroje na hnojenie PH, zapojenie za traktor, nastavenie na prácu. OBP. - Príprava smykov a brán na prácu, zostavenie agregátov, OBP - Druhy podmietačov, zapojenie za traktor, nastavenie na prácu, technika jazdy, OBP. - Druhy kultivátorov, zapojenie za traktor, nastavenie na prácu, technika jazdy, OBP. -Druhy sejačiek príprava na prácu,zapojenie za traktor, poloha pracovná a prepravná, OBP. -Druhy sejačiek na presný výsev, príprava na prácu, OBP. -Príprava sejačky na prácu ,technika jazdy, kontrola kvality, OBP. -Druhy valcov, zapojenie za traktor, poloha pracovná a prepravná, OBP. -Druhy strojov na sadenie, nastavenie na prácu, obsluha, údržba, OBP. -Druhy plečiek, vhodnosť použitia, príprava na prácu, zapojenie za traktor, OBP. -Druhy oborávačov, zapojenie za traktor, nastavenie na prácu, technika jazdy, OBP. -Stroje na zber krmovín, zapojenie za traktor, poloha pracovná, prepravná, OBP -Obracače a zhrňovače, ich zapojenie za traktor, príprava na prácu, OBP. -Samozberacie vozy, poloha pracovná, prepravná, obsluha a údržba, OBP. -Nácvik súťažnej orby, OBP. -Exkurzia	- Vedieť odstraňovať bežné poruchy kosačiek a obracačov. - Kontrola a premazanie všetkých častí stroja. - Vedieť vykonávať bežné opravy prívesov a návesov. - Vedieť odstrániť bežné poruchy el. inštalácie prívesov. - Vedieť vymieňať rôzne spotrebiče na traktore. - Poznať rôzne disky, vedieť vymeniť pneumatiku a opraviť defekt. - Vedieť správne zapájať a nastavovať stroje. - Vedieť pripraviť a zostaviť stroje na prácu. - Poznať význam podmietky a techniku jazdy - Poznať význam techniky jazdy pre ďalšie sprac. pôdy. - Vedieť rozpoznávať sejačky,zapojiť ich, vypočítať dávku, nastaviť stroje. - Poznať význam presnosti a priamočiarosti sejby na kvalitu úrody. - Vedieť nastaviť medziriadkovú vzdialenosť a hĺbku sejby - Poznať význam valcovania pre dobrý rast úrody - Vedieť správne nastaviť stroje, obsluhovať ich, dodržať OBP. - Vedieť pripraviť plečky na prácu - Poznať dôležitosť správneho nastavenia stroja na prácu. - Vedieť ovládať a obsluhovať stroje - Vedieť získať potrebné návyky a zručnosti - Vedieť získať potrebné návyky a zručnosti - Vedieť dodržať hĺbku a priamočiarosť pri orbe. - Vo vhodných podnikoch sledovať priamo vo výrobe technológie obrábania kovov súvisiace s odborom agromechanizátor, opravár.
---	---

Obsahový a výkonový štandard – 3. ročník

Obsahový štandard	Výkonový štandard
Ochrana a bezpečnosť pri práci s MP v prev. podmienkach.	Dodržať bezpečnosť s MP pri práci.
Hlavné druhy nebezpečných prác, protipožiarna ochrana	Poznať pravidlá správania sa pri požiari.
II.	
ZBER KRMOVÍN.	Správne nastavenie a ovládanie výmeny nožov, spôsob kosenia na pozemku.
Stroje na zber krmovín, príp. na prácu, obsluha, údržba.	
ZBER ZEMIAKOV.	Vedieť správne zapojiť a nastaviť stroj na prácu.
Zber zemiakov v prev podmienkach vyorávačom.	
Zber zemiakov v prev podmienkach kombajnom.	Vedieť správne zapojiť a nastaviť stroj na prácu.
Zber okopanín v prev podmienkach.	Vedieť správne zapojiť a nastaviť stroj na prácu.
<u>SPRACOVANIE PODY.</u>	
Predsejbová príprava pôdy	Poznať kvalitu prípravy pôdy.
Stroje na siatie, príprava na prácu	Poznať dodržanie agrotech. termínu.
Siatie rozličných plodín v prev. podmienkach.	Vedieť nastaviť dávku na 1ha.
Stroje na orezávanie repy, príprava na prácu, obsluha, údržba.	Správne nastaviť výšku orezávania.
Stroje na vyorávanie a nakladanie repy, príp. na prácu, obsluha, údržba.	Správne nastaviť hĺbku vyorávania.
<u>HNOJENIE.</u>	
Stroje na hnojenie PH a MH, príprava na prácu.	Naučiť nastaviť dávku na 1 ha, spôsob jazdy na pozemku.
Hnojenie PH v prev. podmienkach, nastavenie dávky.	Naučiť nastaviť dávku na 1 ha, spôsob jazdy na pozemku.
Nakladanie a rozhadzovanie MH v prev. podmienkach.	Vedieť ovládať nakladač, a spôsob jazdy na pozemku.
Hnojenie MH v prev. podmienkach, nakladanie nakladačom.	Vedieť ovládať nakladač, a spôsob jazdy na pozemku.
<u>SPRACOVANIE PODY.</u>	
Druhy pluhov – zapojenie za traktor	Správne zapojiť a nastaviť pluh.
Orba do skladu a rozoru.	Vedieť vhodné spôsoby orby.
Orba neseným pluhom v prev. podmienkach.	Správne nastaviť pluh.
Orba v prev. podmienkach	Správne nastaviť pluh.
<u>TRAKTORY.</u>	
Denná údržba traktora.	Vedieť úkony dennej údržby.
TU – 1 stupňa	Vedieť úkony TÚ- 1stupňa
Bežné opravy traktorov	Vedieť správne odstrániť poruchy vzniknuté na traktoroch

Posezónne ošetrovanie a uskladnenie strojov	Správne ošetriť a uskladniť stroje
<u>MONTÁŽNE A DEMONTÁŽNE PRÁCE.</u>	
Posezónne ošetrovanie a oprava príviesov	Vedieť správne odstrániť poruchy vzniknuté na jednotlivých strojoch
Oprava strojov na spracov. pôdy	Vedieť správne odstrániť poruchy vzniknuté na jednotlivých strojoch
Oprava a údržba strojov na hnojenie	Vedieť správne odstrániť poruchy vzniknuté na jednotlivých strojoch
Oprava a údržba strojov na siatie a sadenie	Vedieť správne odstrániť poruchy vzniknuté na jednotlivých strojoch
Oprava a údržba strojov na zber plodín	Vedieť správne odstrániť poruchy vzniknuté na jednotlivých strojoch
Oprava el. inštalácie príviesov	Vedieť správne odstrániť poruchy vzniknuté na jednotlivých strojoch
<u>SPRACOVANIE PÔDY</u>	Vedieť správne odstrániť poruchy vzniknuté na jednotlivých strojoch
Druhy smykov a brán – zap. za traktor, nastavenie na prácu.	
Bránenie v prev. podmienkach, technika jazdy.	Vedieť správny postup predsejbovej prípravy pôdy.
Smykovanie v prev. podmienkach, tech. Jazdy.	Vedieť správny postup predsejbovej prípravy pôdy.
Druhy kultivátorov, príprava na prácu v prev. podmienkach.	Vedieť správny postup predsejbovej prípravy pôdy.
Druhy valcov – zap. za traktor, nastavenie na prácu.	Vedieť správny postup predsejbovej prípravy pôdy. Vedieť správny postup predsejbovej prípravy pôdy.
Sadenie zemiakov v prev. podmienkach	Vedieť správny postup pri sadení
<u>OŠETROVANIE RASTLÍN.</u>	
Druhy strojov na ošetrovanie rastlín a ich príprava na prácu, plečka, oborávač.	Vedieť použiť vhodný stroj
Ošetrovanie rastlín v prev. podmienkach, plečkovanie	Správne nastaviť stroje
Ošetrovanie rastlín v prev. podmienkach, ohŕňovanie.	Správne nastaviť stroje
<u>ZBER KRMOVÍN.</u>	
Zber krmovín rotačnou kosačkou	Správne nastaviť stroj na prácu
Obracanie a zhrňovanie sena v prev. podmienkach	Správne nastaviť stroj na prácu
Obracanie a zhrňovanie krmovín	Správne nastaviť stroj na prácu
Zber krmovín samozberacím vozom	Správne nastaviť stroj na prácu
Zber obilovín v prev podmienkach	Správne nastaviť stroj na prácu
Zber slamy lisom, obsluha, údržba	Správne nastaviť stroj na prácu
Zber krmovín samohodnou rezačkou	Správne nastaviť stroj na prácu
Exkurzia	Vo vhodných podnikoch sledovať priamo vo výrobe technológie obrábania kovov súvisiace s odborom agromechanizátor, opravár.

8. PODMIENKY NA REALIZÁCIU ŠKVP V UČEBNOM ODBORE 4524 H AGROMECHANIZÁTOR, OPRAVÁR

Pre vzdelávanie a výchovu v súlade s daným ŠVP je nevyhnutné vytvárať vhodné realizačné podmienky. Podkladom na ich stanovenie sú všeobecné požiadavky platných právnych noriem a konkrétne požiadavky vyplývajúce z cieľov a obsahu vzdelávania v učebnom odbore 4524 H AGROMECHANIZÁTOR, OPRAVÁR. V ŠVP sú vo všeobecnej rovine vymedzené základné podmienky na realizáciu školského vzdelávacieho programu. Z pohľadu školy boli tieto podmienky rozpracované podrobnejšie a konkrétne podľa potrieb a požiadaviek učebného odboru, trhu práce a aktuálnych cieľov a našich reálnych možností. Optimálne požiadavky -podmienky, podľa ktorých sa bude poskytovať tento školský vzdelávací program sú nasledovné:

8.1 Materiálne podmienky

Teoretické vyučovanie je realizované v budove školy. Normatív vybavenosti dielní, odborných učební a tried je v súlade s Normatívom základného vybavenia pracovísk praktického vyučovania pre učebný agromechanizátor, opravár.

Kapacita školy:

Školský manažment:

- kancelária riaditeľa školy,
- kancelárie pre zástupcov riaditeľa školy,
- kancelárie pre sekretariát a ostatných administratívnych pracovníkov,
- kabinety pre výchovného poradcu,
- príručný sklad s odkladacím priestorom,
- archív,
- sociálne zariadenia.

Pedagogickí zamestnanci školy:

- zborovňa,
- kabinety pre učiteľov,
- sociálne zariadenie.

Ďalšie priestory:

- hygienické priestory (WC, sprchy),
- sociálne zariadenia,
- šatne,
- sklady učebných pomôcok a didaktickej techniky,
- sklady náradia, strojov a zariadení.

Makrointeriéry:

- školská budova,
- školský dvor,
- hala pre odborný výcvik,
- školská jedáleň a kuchyňa,
- internát,
- športový areál
- ostatné záhradnícke stavby.

Vyučovacie interiéry

- Klasické triedy
 - o kmeňové učebne pre jednotlivé triedy,
 - o odborné učebne,
 - o telocvičňa,
 - o školské dielne,
 - o skleníkové objekty, pareniská ...

Vyučovacie exteriéry

- viacúčelový športový areál

8.2 Personálne podmienky

- Požiadavky na manažment školy, ktorý realizuje školský vzdelávací program je v súlade s požiadavkami odbornej a pedagogickej spôsobilosti a s kvalifikačnými predpokladmi, ktoré sú nevyhnutné pre výkon náročných riadiacich činností podľa platných predpisov.
- Odborná a pedagogická spôsobilosť pedagogických zamestnancov všeobecno-vzdelávacích predmetov, ktorí realizujú školský vzdelávací program je v súlade s platnými predpismi. Plnenie ďalších kvalifikačných predpokladov potrebných pre výkon zložitejších, zodpovednejších a náročnejších pedagogických činností sa riadi platnými predpismi. Pedagogickí zamestnanci zabezpečujú súlad všetkých vzdelávacích a výchovných činností s cieľmi vzdelávania v danom učebnom odbore v súlade so štátnym vzdelávacím programom. Práva a povinnosti pedagogických zamestnancov sú zabezpečené a naplňované po dobu ich pedagogickej činnosti v rámci platných predpisov.
- Odborná a pedagogická spôsobilosť pedagogických zamestnancov odborných predmetov, ktorí realizujú školský vzdelávací program je v súlade s platnými predpismi. Plnenie ďalších kvalifikačných predpokladov potrebných pre výkon zložitejších, zodpovednejších a náročnejších pedagogických činností sa riadi platnými predpismi. Pedagogickí zamestnanci zabezpečujú súlad všetkých vzdelávacích a výchovných činností s cieľmi vzdelávania v danom učebnom odbore v súlade so štátnym vzdelávacím programom. Práva a povinnosti pedagogických zamestnancov sú zabezpečené a naplňované po dobu ich pedagogickej činnosti v rámci platných predpisov.
- Odborná a pedagogická spôsobilosť učiteľov praktickej prípravy – praxe, ktorí realizujú školský vzdelávací program je v súlade s platnými predpismi. Plnenie ďalších kvalifikačných predpokladov potrebných pre výkon zložitejších, zodpovednejších a náročnejších pedagogických činností sa riadi platnými predpismi. Pedagogickí zamestnanci zabezpečujú súlad všetkých vzdelávacích a výchovných činností s cieľmi vzdelávania v danom učebnom odbore v súlade so štátnym vzdelávacím programom. Práva a povinnosti pedagogických zamestnancov sú zabezpečené a naplňované po dobu ich pedagogickej činnosti v rámci platných predpisov.
- Odborná spôsobilosť nepedagogických zamestnancov (ekonómka, školník, upratovačky a pod.), ktorí sa podieľajú na realizácii školského vzdelávacieho programu je v súlade s platnými predpismi. Práva a povinnosti nepedagogických zamestnancov sú zabezpečené a naplňované po dobu ich činnosti v rámci platných predpisov.
- Plnenie požiadaviek poradenskej činnosti sa riadi platnými predpismi. Výchovný poradca je pedagogický zamestnanec, ktorého poslaním je poskytovanie odbornej psychologickej a pedagogickej starostlivosti žiakom, rodičom a pedagogickým zamestnancom školy. Prácu výchovného poradcu usmerňujú metodické, pedagogické a psychologické centrá. Práca výchovného poradcu a dodržiavanie všeobecne záväzných platných predpisov v oblasti výchovného poradenstva podlieha kontrolnej činnosti zo strany zriaďovateľa strednej školy. Ďalšie práva a povinnosti výchovných poradcov vymedzujú vnútorné predpisy školy (pracovný poriadok, vnútorný poriadok školy, vnútorný mzdový predpis a pod.).

8.3 Organizačné podmienky

- Plnenie stanovenej miery vyučovacej a výchovnej povinnosti vyplýva z platnej legislatívy a rámcového učebného plánu štátneho vzdelávacieho programu. Rámcové rozvrhnutie obsahu vzdelávania v školských vzdelávacích programoch vychádza zo ŠVP. Stanovené vzdelávacie oblasti a ich minimálne počty hodín boli v tomto programe dodržané a sú preukázateľné. Vzdelávanie a príprava žiakov je organizovaná ako trojročné štúdium.
- Teoretické a praktické vzdelávanie a príprava sú obmieňané v priebehu týždňa. Vyučovanie a praktická príprava začína o 7,50 hod. Organizácia školského roka sa riadi podľa pedagogicko-organizačných pokynov v danom školskom roku.
- Plnenie školskej legislatívy vzhľadom na organizáciu a priebeh školského vzdelávacieho programu vo väzbe na teoretické vyučovanie a praktickú prípravu je v súlade. Výchovno-vzdelávací proces sa riadi Zákonom o výchove a vzdelávaní (školský zákon).
- Praktická príprava – prax, cvičenia sa vyučuje sa v rozsahu stanovenom v učebnom pláne sa vykonáva v školských zariadeniach: dielne a učebne praktickej prípravy, ako aj vzmluvných pracoviskách praktickej prípravy, prevádzkovej praxi. Výučba prebieha pod vedením učiteľov poverených praktickou prípravou. Všetky pracoviská majú základné štandardné vybavenie. Praktická príprava nadväzuje na teoretické vyučovanie. Ak to vyžaduje charakter predmetu, odbornú prípravu možno spájať aj do viacdňových celkov rešpektovaním podmienok odboru aj čase prázdnin, cez soboty a nedele. Delenie skupín stanovuje platná legislatíva.
- Vzdelávanie a príprava sa riadi podľa Školského poriadku. Zabezpečuje jednotnosť v celom výchovno-vzdelávacom procese. Upravuje pravidla správania sa žiakov v teoretickom a praktickom vyučovaní a príprave. Obsahuje tiež práva a povinnosti žiakov. Školský poriadok je súčasťou Vnútorného poriadku školy a Pracovného poriadku školy a riadi sa podľa nich. Žiaci sa oboznamujú so Školským poriadkom každý rok na prvej triednickej hodine prvý deň školského roka. Táto skutočnosť je zaznamenaná aj v triednych knihách.
- Na začiatku každého školského roka je spoločné zoznamovanie sa žiakov prvých ročníkov so žiakmi vyšších ročníkov. Oboznamujú sa nielen so svojimi povinnosťami, ale aj vzájomne nadväzujú kontakty medzi sebou, vymieňajú si postrehy a informácie. Prispeje to k vytvoreniu veľmi priaznivej atmosféry na škole a k ľahšiemu zaraďovaniu žiakov do kolektívu. Tiež stretnutia s rodičmi budúcich prvákov sú plánované v júni, pred začiatkom školského roka, kde sa zoznamujú s informáciami o škole, jej štýle práce, organizácii vyučovania .

- Hodnotenie a klasifikácia žiakov sa riadi Klasifikačným poriadkom školy a je súčasťou školského vzdelávacieho programu ako súčasť učebných osnov vyučovacích predmetov a ako osobitná spoločná časť. O všetkých kritériách hodnotenia, výchovných opatreniach a podmienok vykonania záverečných a opravných skúšok sú žiaci a rodičia vopred informovaní.
- Ukončovanie štúdia a organizácia záverečnej skúšky sa riadi platným legislatívnym predpisom. Úspešní absolventi získajú výučný list.
- Kurzy, exkurzie, športové akcie sa organizujú v rámci školského roka. Kurzy nevyhnutné pre výkon povolaniavyplyvajúce z kompetencií (profilu) absolventasa môžu vykonávať aj ako súčasť odbornej prípravy. Kurz na ochranu človeka a prírody sa organizujepríbežne počas roka skupinovou formou, tri dni v 6hodinových celkoch v treťom ročníku. Telovýchovný výcvikový kurz podľa podmienokv regióneškolyorganizovať s náplňoulyžiarskya plavecký kurzskupinovou formou, v 1. ročníku. Organizácia exkurzií je súčasťou praktického a teoretického vyučovania a zameriavajú sa napoznávanie nových výrobných technológií, nových systémov riadenia, ekologických stavieb, odpadových technológií, na výstavy a prezentácienových trendov v doprave a technológií. Exkurzie sa konajú v každom ročníku na základe plánu exkurzií s pedagogickým dozoroma počtom žiakov v zmysle platných predpisov.Odborný obsahexkurziívyplýva z obsahu učebných osnov odboruštúdiaa plánuje sa v ročných plánoch práce školy.
- Spolupráca s rodičmi sa realizuje predovšetkým prostredníctvom triednych učiteľov,výchovných poradcov, manažmentu školy a jednotlivýchvyučujúcich všeobecnovzdelávacích a odborných predmetov, osobnou komunikáciou s rodičmi, prípadne zákonnými zástupcami rodičov. Sú to pravidelné,plánované zasadnutia Rodičovskej radya zasadnutia Rady školy, v ktorých sú zastúpenírodičia asociálni partneri. Obsahom týchto zasadnutí sú informácie o plánoch a dosiahnutých výsledkov školy, riešenie problémových výchovných situácií, organizovanie spoločenských, vzdelávacích, kultúrnych a športových akcií organizovaných školou.

8.4 Podmienky bezpečnosti práce a ochrany zdravia pri výchove a vzdelávaní

Vytváranie podmienokbezpečnej a hygienickej práce je organickou súčasťou celého vyučovacieho procesu, osobitne odborného výcviku. Postupuje sa podľa platných predpisov, nariadení, vyhlášok, noriem a pod.Priestory, v ktorých prebieha teoretické a praktické vyučovanie zodpovedajú platným právnym predpisom, vyhláškam, technickým normám a predpisom ES. Škola zabezpečuje všetky technické a organizačné opatrenia na elimináciu všetkých rizík spojených najmä s odbornou prípravou. Učitelia, žiaci a rodičia sú podrobne s týmito rizikami oboznámení. Riziká, ktoré sa nedajú eliminovať, sú čiastočne riešené osobitnými ochrannými prostriedkami, ktoré žiaci dostávajú bezplatne na základe Smernice riaditeľa školy. Ich používanie sa dôsledne kontroluje.

Problematika bezpečnosti a hygieny práce je podrobne popísaná vo Vnútnom poriadku školy pre teoretické a praktické vyučovanie, žiaci ho musia poznať a rešpektovať.

Škola dodržiava podmienky vstupného školenia bezpečnosti práce, dodržiavania osobnej hygieny a protipožiarnej ochrane pre žiakov a učiteľov. Žiaci sú s predpismi podrobne oboznámení a poučení vždy v úvodných hodinách jednotlivých predmetoch. Obsahom školenia sú predpisy a normy používané v odbore, miesta, na ktorých sú umiestnené lekárničky prvej pomoci, vybrané ustanovenia vyhlášky o evidencii úrazoch detí, žiakov, nariadenie vlády o ochrane zdravia zamestnancov pri práci, o bezpečnej prevádzke a používaní strojov, elektrických zariadení Zákonníka práce, o prácach mladistvých, poskytovaní prvej pomoci, o požiarom nebezpečenstve v organizácii, inštrukcii používania prenosných hasiacich prístrojov a pod.

Na odbornej príprave sa žiaci zoznamujú s návodmi na obsluhu jednotlivých strojov, prístrojov a zariadení a prevádzkovými bezpečnostnými predpismi.

9. PODMIENKY VZDELÁVANIA ŽIAKOV SO ŠPECIÁLNYMI VÝCHOVNO-VZDELÁVACÍMI POTREBAMI V UČEBNOM ODBORE 4524 H AGROMECHANIZÁTOR, OPRAVÁR

Vzdelávanie žiakov prebieha v súlade so štátnym vzdelávacím programom a Zákonom o výchove a vzdelávaní (školský zákon), ktoré stanovujú zásadné pravidlá vzdelávania a prípravy žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami (ďalej len „ŠVVP“). Pri formulovaní požiadaviek na ich štúdium sme vychádzali z analýzy podmienok školy, analýzy potrieb a požiadaviek trhu práce, analýzy povolania a odborných konzultácií so špecializovanými odbornými pracovníkmi. Platná legislatíva označuje názvom žiaci so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami (ďalej len „ŠVVP“) žiakov s mentálnym, zmyslovým alebo telesným postihnutím, zdravotne oslabených alebo chorých, s narušenou komunikačnou schopnosťou, so špecifickými poruchami učenia alebo správania sa, s autistickým syndrómom, s poruchami psychického alebo sociálneho vývinu, tiež žiakov pochádzajúcich zo sociálne znevýhodneného prostredia (rómske etnikum, imigranti). Špecifickou skupinou žiakov so ŠVVP sú žiaci mimoriadne nadaní.

Žiaci s ŠVVP sú v podmienkach našej školy zaradení do bežnej triedy, pričom sa berie do úvahy prospech konkrétneho žiaka, druh a stupeň jeho postihnutia. Cieľom integrácie žiaka do prostredia bežnej triedy je príprava pre normálny občiansky a profesijný život a jeho akceptácia ako človeka s istým zdravotným postihnutím.

V zmysle Európskej sociálnej charty sa majú vytvárať podmienky pre uplatnenie práva žiaka so ŠVVP na slobodnú voľbu povolania, pričom je potrebné zvážiť:

- charakter učebného odboru /profilové predmety/
- druh a stupeň zdravotného postihnutia
- fyzické a zdravotné spôsobilosti jednotlivca
- požiadavky povolania, na ktoré sa pripravuje
- možnosti profesijného uplatnenia sa po ukončení školy
- možnosti začlenenia sa do spoločnosti
- možnosti modifikácie obsahu vzdelávania a úpravy vyučovacích metód, foriem skúšania, vykonanie záverečnej skúšky, pravidiel hodnotenia podľa metodických usmernení MŠ SR Deklarácia práv zdravotne postihnutých osôb vo vyhlásení Valného zhromaždenia OSN sa odráža v Ústave SR-čl.38 ods.2:

Pre žiaka so ŠVVP sa na základe odporúčenia špeciálneho pedagóga vypracuje individuálny plán. Mladiství a osoby zdravotne postihnuté majú právo na osobitnú ochranu v pracovných vzťahoch a na pomoc pri príprave na povolanie.

Na tunajšej škole k najfrekvencovanejšej a najpočetnejšej skupine žiakov so ŠVVP patria:

- dyslektici
- dysgrafici
- dysortografici

Ide o žiakov zvyčajne ohrozených školskou neúspešnosťou a uvedené postihnutia sú skryté. Preto je veľmi dôležité, aby boli ZŠ poskytnuté informácie /prostredníctvom rodičov/.

Títo žiaci majú občas problémy v správaní, ktoré je však možné zvyčajne zvládnuť bežnými výchovnými a poradenskými metódami. Vo všeobecnosti ide o žiakov priemerne nadaných /jednotlivci môžu byť aj nadpriemerní/, intelektové obmedzenia v ich ďalšom štúdiu na škole, teda nie sú.

Pri práci s týmito žiakmi je potrebné voľiť vhodné tempo, špeciálne formy skúšania, nahradenie písania dlhých textov testami, využívať pri práci PC, grafické počítačové programy, farebné čítanie a pod.

9.1 Integrácia žiakov zo sociálne znevýhodneného prostredia

Tento vzdelávací program je otvorený aj pre žiakov zo sociálne znevýhodneného prostredia. Sú to žiaci, ktorí spĺňajú nasledujúce kritériá:

1. žiak pochádza z rodiny, ktorej sa poskytuje pomoc v hmotnej núdzi a príjem rodiny je najviac vo výške životného minima
2. aspoň jeden zákonný zástupca žiaka (rodič) je dlhodobo nezamestnaný
3. najvyššie ukončené vzdelanie rodičov je základné, alebo aspoň jeden z rodičov nemá ukončené základné vzdelanie
4. neštandardné bytové a hygienické podmienky rodiny
5. vyučovací jazyk školy je iný, než jazyk, ktorým hovorí dieťa doma.

Zaradenie žiaka do tejto kategórie určuje záväzná smernica MŠ SR, podľa ktorej sú potrebné aspoň 3 merateľné ukazovatele, podmienkou je splniť minimálne 3 z uvedených kritérií súčasne.

9.2 Integrácia a vzdelávanie nadaných žiakov

Škola vytvára v súlade so svojím profilom aj podmienky pre rozvoj nadaných žiakov. Výchova a vzdelávanie mimoriadne nadaných žiakov sa radí vo všeobecnosti za veľmi efektívne, žiaduce, a to tak zo spoločenského, individuálneho ľudského hľadiska, ako aj z hľadiska ekonomického, návratnosti investovaného času a finančných prostriedkov. Osobitne na našej škole je žiaduce podchytiť nadaných žiakov a systematicky s nimi pracovať, hlavne v odbornom vzdelávaní. Pritom nemusí ísť len o podporu mimoriadne intelektovo nadaných žiakov, ale aj žiakov nadaných manuálne, prakticky, ktorí vynikajú svojimi vedomosťami, zručnosťami, záujmom, kreativitou, výsledkami práce a zaslúžia si výnimočnú pedagogicko-psychologickú starostlivosť pri rozvíjaní svojho špecifického nadania.

Pre mimoriadne nadaných žiakov sme pripravili tieto úpravy:

- žiaci budú integrovaní do bežných tried (nebudeme zriaďovať osobitné triedy, nepokladáme to za dobrý výchovný moment)
- v prípade mimoriadnych podmienok a situácií pripravíme individuálne učebné plány a vzdelávací program, ktorý by im eventuálne umožnil ukončiť učebný odbor aj v skrátenom čase na základe rozhodnutia riaditeľa školy
- podľa potreby budú navštevovať výchovnú poradkyňu a školského psychológa, v mimoriadnych prípadoch aj špecializované odborné pracoviská (za podmienok výskytu istých anomálií)
- pre výnimočne športovo nadaných žiakov sa vypracuje individuálny plán štúdia s vymedzením konzultačných hodín
- vo výučbe žiakov so ŠVVP budeme využívať nadštandardné vyučovacie metódy a postupy, budú zapájaní do problémového a projektového vyučovania, umožní sa im práca na vlastných projektoch, vo výnimočných prípadoch aj štúdium formou on-line
- výchovný poradca a školský psychológ budú aktuálne iniciovať stretnutia žiak, rodič, vyučujúci [škola môže umožniť žiakom aj aktívnu spoluprácu s vysokou/vysokými školami. Pre týchto žiakov budeme s týmito vzdelávacími inštitúciami intenzívne spolupracovať
- škola v spolupráci s Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny bude riešiť ich zamestnanecké príležitosti
- všetci žiaci bez výnimky budú dodržiavať školský poriadok

Pri identifikácii nadaných žiakov zisťujeme:

- v čom žiak vyniká
- v čom má nedostatky a problémy

Pre nadaných žiakov je charakteristické, že vynikajú zvyčajne len v jednej oblasti, kým v iných sú priemerní, resp. môžu dosahovať slabé výsledky. Príčinami môžu byť:

- zlá technika učenia/preferovanie vlastného tempa a spôsobu učenia
- spoločné tempo a frontálny spôsob výučby ich demotivuje
- podceňovanie precvičovania a opakovania učiva

Pre lepšie poznanie týchto žiakov a zefektívnenie práce s nimi, uvádzame úskalia, do ktorých sa môžu aj nadaní žiaci dostať. Keďže spravidla sú to výrazné osobnosti, majú problémy v sociálnej komunikácii/žiaka môžu spolužiaci šikanovať, resp. žiak sa im prispôbiť na úkor talentu/problémy v sebahodnotení, sebaobrazu, sú citliví na hodnotenie inými, môžu prísť do konfliktu s jednotlivými vyučujúcimi/niektoré predmety žiaci nepovažujú za dôležité/. Pri optimálnej spolupráci so žiakom /rodič, triedny učiteľ, vyučujúci, výchovný poradca, školský psychológ, vedenie školy, odborní pracovníci/, pri používaní náročnejších napr. problémových a projektových úloh, pri priestore na samoštúdium, zapájaní žiaka do roly vedúceho alebo radového člena /rozvoj socializácie žiaka/, je predpoklad, že sa nadanie žiaka rozvinie.

10. VNÚTORNÝ SYSTÉM KONTROLY A HODNOTENIA ŽIAKOV V UČEBNOM ODBORE 4524 H AGROMECHANIZÁTOR, OPRAVÁR

Škola považuje vnútorný systém kontroly a hodnotenia žiakov za najvýznamnejšiu kategóriu celého procesu. Naším cieľom je poskytovať žiakovi spätnú väzbu, prostredníctvom ktorej získava informácie o tom, ako danú problematiku zvláda, ako dokáže zaobchádzať s tým, čo sa naučil, v čom sa zlepšil a v čom má ešte nedostatky. Hodnotenie žiaka vychádza z jasne stanovených cieľov a konkrétnych kritérií, ktorými sa dá jeho výkon zmerať. Preto neoddeliteľnou súčasťou hodnotenia musí byť aj konkrétne odporúčanie alebo rada, ako má žiak ďalej postupovať, aby svoje nedostatky odstránil. Kontrolu vyučovacieho procesu budeme orientovať na skúšanie a hodnotenie žiakov.

Skúšanie

Počas skúšania budeme preverovať, čo žiak vie a čo nevie, alebo čo má vedieť, ako sa má zlepšiť v porovnaní sám so sebou alebo s kolektívom – zisťujeme stupeň dosiahnutia cieľov vyučovacieho procesu. Pri skúšaní využijeme širokú škálu rôznych spôsobov a postupov – individuálne, frontálne, skupinovo, priebežne alebo súhrne po ukončení tematického celku alebo na konci školského roka, ústne, písomne (didaktické testy, písomné cvičenia a úlohy, projekty, a pod.). Skúšaním budeme preverovať výkon žiaka z hľadiska jeho relatívneho výkonu (porovnáme výkon žiaka s výkonmi ostatných žiakov) alebo individuálneho výkonu (porovnáme jeho súčasný výkon s jeho prechádzajúcim výkonom). Pri každom skúšaní budeme preverovať výkon žiaka na základe jeho výkonového štandardu. Dôležitou súčasťou skúšania je aj formatívne hodnotenie, ktoré považujeme za významnú súčasť motivácie žiaka do jeho ďalšej práce, za súčasť spätnej väzby medzi učiteľom a žiakom.

Hodnotenie

Cieľom **hodnotenie žiaka v škole** je poskytnúť žiakovi a jeho rodičom spätnú väzbu o tom, ako žiak zvládol danú problematiku, v čom má nedostatky a kde má rezervy. Súčasťou hodnotenia je tiež povzbudenie do ďalšej práce, návod, ako postupovať pri odstraňovaní nedostatkov.

Hodnotenie žiakov budeme vyjadrovať rôznymi formami: slovom, číslom, známku. V rámci hodnotenia budeme preverovať výsledky činnosti žiakov podľa určených kritérií. Niektoré kritériá budú všeobecne platné pre všetky predmety, špecifické výkony žiakov budú hodnotené podľa stanovených kritérií hodnotenia.

Neoddeliteľnou súčasťou hodnotenia žiaka je aj jeho správanie, prístup a postoje. Hodnotenie nikdy nesmie viesť k znížovaniu dôstojnosti, sebadôvery a sebaúcty žiaka.

10.1 Pravidlá hodnotenia žiakov

Naša škola si v rámci hodnotenia výkonov svojich žiakov vypracovala **Hodnotiaci štandard**. Definuje súbor kritérií, organizačných a metodických postupov na overenie dosiahnutých výkonových štandardov. Vzťahuje sa na hodnotenie:

- **Počas štúdia** hodnotíme všetky **očakávané vzdelávacie výstupy**. Ku každému vzdelávaciemu výstupu vymedzujeme kritériá hodnotenia, učebné zdroje, medzipredmetové vzťahy a metódy a prostriedky hodnotenia, ktoré sú v súlade s cieľmi vyučovacieho predmetu a jeho výchovnými a vzdelávacími stratégiami. Tým zabezpečíme komplexnosť vedomostí a ich aplikáciu.

Nasledujúce **pravidlá** sú **platné pre celé obdobie vzdelávania žiaka** a sú v súlade so spoločenskými výchovnými a vzdelávacími stratégiami na úrovni školy:

1. Hodnotenie zameriavame a formulujeme pozitívne.
2. Žiak sa hodnotí podľa miery splnenia daných kritérií.
3. Znamka z vyučovacieho predmetu nezahŕňa hodnotenie správania žiaka.
4. Vyučujúci klasifikujú iba prebrané a precvičené učivo.
5. Žiak má dostatok času na učenie, precvičovanie a upevnenie učiva.
6. Podklady pre hodnotenie a klasifikáciu získava vyučujúci hlavne: sledovaním výkonov a pripravenosti žiaka na vyučovanie, rôznymi druhmi písomných prác, analýzou výsledkov rôznych činností žiakov, konzultáciami s ostatnými vyučujúcimi a podľa potreby s psychologičkou. Pri klasifikácii používa vyučujúci platnú klasifikačnú stupnicu.
7. Výsledky žiakov posudzuje učiteľ objektívne.
8. V predmete, v ktorom vyučujú viacerí učitelia, je výsledný stupeň klasifikácie stanovený po vzájomnej dohode.
9. Písomné práce sú žiakom oznámené vopred, aby mali dostatok času na prípravu.
10. Významným prvkom procesu učenia je práca s chybou.

Pri hodnotení žiakov **počas jeho štúdia jednotlivých predmetov** sa podľa povahy predmetu zameriavame predovšetkým na:

- **Hodnotenie vo vyučovacom predmete s prevahou teoretického zamerania.**

Hodnotíme hlavne ucelenosť, presnosť, trvalosť osvojenia požadovaných poznatkov, kvalitu, rozsah získaných spôsobilostí, schopnosť uplatňovať osvojené poznatky a zručnosti pri riešení teoretických a najmä praktických úloh, pri výklade a hodnotení

spoločenských a prírodných javov a zákonitostí. Posudzuje sa kvalita myslenia, jeho logika, samostatnosť a tvorivosť, aktivita v prístupe k činnostiam, záujem o tieto činnosti a vzťah k týmto činnostiam, výstižnosť a odborná jazyková správnosť ústneho a písomného prejavu, kvalita výsledkov činností, osvojené metódy samostatného štúdia.

Hodnotenia:

Žiak:

- Uplatnil osvojené poznatky, fakty, pojmy, definície, zákonitosti, vzťahy a zručnosti pri riešení teoretických a praktických úloh, pri vysvetľovaní a hodnotení spoločenských a prírodných javov.
- Preukázal kvalitu a rozsah získaných vedomostí vykonávať požadované intelektuálne a motorické činnosti.
- Prezentoval kvalitu myslenia, predovšetkým jeho logiku, samostatnosť a tvorivosť.
- Mal aktívny prístup, záujem a vzťah k daným činnostiam.
- Preukázal presný, výstižný, odborný a jazykovo správny ústny a písomný prejav.
- Preukázal kvalitu výsledkov zadaných činností.
- Osvojil si účinné metódy a formy štúdia.

• **Hodnotenie vo vyučovacom predmete s prevahou praktického zamerania.**

Hodnotí sa vzťah k práci, pracovnému kolektívu a praktickým činnostiam, osvojenie praktických zručností a návykov, ovládania účelných spôsobov práce, využívanie získaných teoretických vedomostí v praktických činnostiach, aktivita, samostatnosť, tvorivosť, iniciatíva v praktických činnostiach, kvalita výsledkov činností, organizácia vlastnej práce a pracoviska, udržiavanie poriadku na pracovisku, dodržiavanie predpisov a bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, starostlivosť o životné prostredie, hospodárne využívanie surovín, materiálov a energie.

Pri hodnotení vzdelávacích výstupov sa budú používať nasledovné všeobecné kritériá hodnotenia:

Žiak:

- Si osvojil praktické zručnosti a návyky a ich využitie.
- Preukázal vzťah k práci, pracovnému kolektívu, pracovným činnostiam, aktivitu, samostatnosť a tvorivosť.
- Preukázal kvalitu výsledkov zadaných činností.
- Zvládol efektívne spôsoby práce a organizáciu vlastnej práce ako aj pracoviska, udržiaval na pracovisku poriadok.
- Dodržiaval predpisy o BOZP a starostlivosť o životné prostredie.
- Hospodárne využíval suroviny, materiál, energiu, prekonal prekážky v práci.
- Zvládol obsluhu a údržbu laboratórnych zariadení, používaných prístrojov, nástrojov a náradia, prekonal prekážky v práci.

• **Hodnotenie vo vyučovacom predmete s prevahou výchovného zamerania.**

Hodnotíme hlavne tvorivosť a samostatnosť prejavu, osvojenie potrebných vedomostí a zručností, ich tvorivú aplikáciu, poznávanie zákonitostí daných činností a ich uplatňovanie vo vlastnej činnosti, kvalitu prejavu, vzťah žiaka k činnostiam a jeho záujem o tieto činnosti, estetické vnímanie, prístup k umeleckému dielu a estetike spoločnosti, rešpekt k tradíciám, kultúrnemu a historickému dedičstvu našej krajiny, aktívne zapojenie sa do kultúrneho diania a športových akcií.

Pri hodnotení vzdelávacích výstupov sa budú používať nasledovné všeobecné kritériá hodnotenia:

Žiak:

- Preukázal tvorivosť a samostatnosť prejavu.
- Si osvojil potrebné vedomosti, skúsenosti, činnosti a ich tvorivú aplikáciu.
- Prezentoval poznatky o zákonitostiach daných činností a uplatnil ich vo vlastnej činnosti.
- Preukázal kvalitu prejavu.
- Preukázal vzťah a záujem o dané činnosti.
- Prezentoval estetické vnímanie, svoj prístup k umeleckému dielu a skomentoval estetické reakcie spoločnosti.

Súčasťou hodnotenia má byť aj **sebahodnotenie** žiakov, ich schopnosť posúdiť svoju vlastnú prácu, vynaložené úsilie, osobné možnosti a rezervy. Sebahodnotenie budeme orientovať na rozvoj kľúčových kompetencií a na očakávané vzdelávacie výstupy v danom vyučovacom predmete.

a) Sebahodnotenie kľúčových kompetencií

Pri sebahodnotení kľúčových kompetencií žiak vyplňuje po predchádzajúcej konzultácii s učiteľom a rodičmi Hodnotiaci dotazník. Dotazník je orientovaný na všetky oblasti kľúčových kompetencií, ktoré sú uvedené v tomto vzdelávacom programe. Hodnotenie sa realizuje 2 x do roka (1. štvrťrok, 3. štvrťrok). Jednotlivé položky dotazníka vypracujú predmetové komisie v spolupráci s výchovnou poradkyňou a psychologičkou. Vyjadrenia žiaka môže doplniť učiteľ alebo rodič. Hodnotenie učiteľ komentuje ústne.

V dotazníku žiak používa nasledovné vyjadrenia:

- vždy, celkom samostatne, občas s pomocou,
- väčšinou, väčšinou samostatne, občas s pomocou,
- takmer vždy, skoro samostatne, s malou pomocou,

- niekedy samostatne, niekedy potrebujem pomoc,
- potrebujem pomoc, pretože potom sa mi darí aj samostatne,
- zriedka, takmer vždy potrebujem pomoc a radu,
- zatiaľ sa mi nedarí a pod.

Príklady z pripravovaných dotazníkov sú napr.:

Ako mi ide učenie?

- Učím sa sústredene a samostatne.
- Plánujem a organizujem si vlastné učenie.
- Vyhľadávam a triedim informácie potrebné k učeniu.
- Vyhodnocujem výsledky svojej práce.
- Hľadám rôzne možnosti riešenia problému.

Ako viem komunikovať?

- Dodržiavam dané pravidlá komunikácie.
- Vie počúvať druhých ľudí.
- Aktívne diskutujem a argumentujem.
- Používam rôzne druhy neverbálnej komunikácie.

Ako spolupracuje s druhými?

- Aktívne pracujem v skupine.
- Pomáham, podporujem a oceňím druhých.
- Dokážem požiadať o pomoc.
- Rešpektujem osobnosť druhého.
- Viem ukončiť prácu v skupine.

b) Sebahodnotenie vzdelávacích výstupov

Žiak má možnosť zamyslieť sa nad svojou prácou, vedomosťami a zručnosťami, ale aj postojmi a vlastnosťami. Zvažuje svoje pozitíva a negatíva, uvažuje nad tým, kde sa dopustil chýb, aké sú príčiny jeho problémov, ako ich môže odstrániť a ako môže s nimi naďalej pracovať. Učiteľia – vyučujúci si pripravujú Hodnotiaci dotazník a kritériá hodnotenia. Týmto spôsobom sa budeme usilovať viesť žiakov k hodnoteniu vlastného pokroku v danom predmete. Žiak touto formou vyjadruje, čo sa za určité obdobie naučil, v čom sa zdokonalil, v čom by sa chcel zlepšiť. Hodnotenie sa realizuje 2 x do roka (1. štvrťrok, 3. štvrťrok). Jednotlivé položky dotazníka vypracujú predmetové komisie v spolupráci s výchovnou poradkyňou a psychologičkou. Hodnotenie učiteľ komentuje ústne. Iná forma, ktorú chceme odskúšať, je písomné zhodnotenie vlastnej aktivity a práce žiakom. Žiaci budú používať techniku voľného písania. Písomné hodnotenie sa píše na triednickej hodine, učiteľ je nestranný. Pri vyhodnotení učiteľ použije primeraný komentár (dodržiava pedagogickú etiku) iba so žiakom samotným, nikdy pred triedou. Hodnotenie písomné a dotazníkom môže žiak následne vyhodnotiť spolu s rodičmi napr. doma.

Hodnotíme nasledovné:

- **Prácu v škole:** pripravenosť na vyučovanie, aktívne zapojenie sa do výučby, prezentácia vedomostí, zručností a kompetencií.
- **Vzdelávacie výstupy:** podľa kritérií hodnotenia
- **Domácu prípravu:** formálne a podľa kritérií hodnotenia.
- **Prácu žiakov:** didaktické testy, písomné práce, úlohy, eseje, cvičenia, praktické cvičenia, projekty, skupinové projekty, prípadové štúdiá, laboratórne cvičenia, prezentácie, súťaže, hry, simulácie a situačné štúdiá, výrobky, činnosti, a pod.
- **Správanie:** v škole, na verejnosti, spoločenských aktivitách, odbornom výcviku, súťažiach, výstavách a pod.

Záverečná skúška pozostáva z týchto častí v nasledujúcom poradí:

- praktická časť,
- ústna časť.

Naša škola bude uplatňovať pri tvorbe tém na záverečné skúške nasledujúce pravidlá:

- uplatňovať hľadisko akumulácie vedomostí viacerých odborných predmetov obsahovo príbuzných,
- vychádzať z rozsiahlejších tematických celkov viacerých odborných predmetov (komplexnosť obsahu vzdelávania),
- umožniť a podporiť využitie všetkých podporných učebných zdrojov (pomôcky, písomné materiály, informácie a údaje, atď.) pre splnenie danej témy,
- umožniť preverenie schopností žiaka využívať vedomosti a intelektuálne schopnosti získané počas štúdia na posúdenie konkrétneho odborného problému, ktorý je daný v téme ZS,

- dodržiavať pravidlo zrozumiteľnosti, konzistentnosti a komplexnosti tak, aby náročnosť, vecný a časový rozsah tém boli pre žiaka optimálne, primerané a zvládnuteľné na danom stupni vzdelania,
- svoje podtémy a ich formulácia musí byť jasná, jednoznačná, v logickom slede od riešenia jednoduchého problému k zložitejšiemu javu v závislosti od problému alebo situácie, ktoré sa majú v téme ZS riešiť. Podtémy sú aplikačného charakteru a dopĺňajú informácie, ktoré žiak v priebehu štúdia odborných a všeobecnovzdelávacích predmetov daného učebného odboru získal.

Hodnotenie vzdelávacích výstupov bude založené na kritériách hodnotenia. Vymedzenie prostriedkov a postupov hodnotenia bude spracované ku každej téme. Konkretizácia tém vrátane špecifických kritérií hodnotenia, prostriedkov a postupov hodnotenia ako aj organizačné a metodické pokyny budú spracované v priebehu posledného ročníka štúdia a budú osobitným dokumentom školy, ktorý bude dopĺňať náš školský vzdelávací program. Jeho súčasťou bude aj Záznam o výkone absolventa (nie skupinový).

Pre hodnotenie ústneho prejavu na záverečnej skúške sú stanovené nasledovné všeobecné kritériá:

Stupeň hodnotenia	Kritériá hodnotenia ústneho prejavu (prezentácia prejavu)
Výborný	• Kontaktoval sa s poslucháčmi. • Rečníkovi bolo dobre rozumieť. • Hlavná myšlienka bola po celú dobu jasná. • Príklady boli presvedčivé a dobre zvolené. • Slovná zásoba bola výrazovo bohatá. • Nevyskytovali sa žiadne jazykové chyby ani chyba v stavbe vety. • Dĺžka prejavu bola primeraná a mala spád. • Prejav bol výzvou k diskusii.
Chválitebný	• Kontaktoval sa s poslucháčmi. • Rečníkovi bolo dobre rozumieť. • Hlavná myšlienka bola po celú dobu jasná. • Príklady boli presvedčivé a dobre zvolené. • Slovná zásoba bola výrazovo bohatá. • Nevyskytovali sa žiadne jazykové chyby ani chyba v stavbe vety. • Dĺžka prejavu bola primeraná a mala spád. • Prejav mohol byť výzvou k diskusii.
Dobrý	• Čiastočne sa kontaktoval s poslucháčmi. • Rečníkovi bolo niekedy zle rozumieť. • Prejav nemal výraznú hlavnú myšlienku. • Príklady boli uplatnené iba niekedy. • Slovná zásoba bola postačujúca. • Vyskytovali sa jazykové chyby a chyby v stavbe vety. • Dĺžka prejavu bola primeraná. • Prejav nebol výzvou k diskusii.
Dostatočný	• Minimálne sa kontaktoval s poslucháčmi. • Rečníkovi bolo zle rozumieť. • Prejav nebol presvedčivý. • Ústny prejav bol zle štruktúrovaný, hlavná myšlienka bola nevýrazná. • Príklady boli nefunkčné. • Slovná zásoba bola malá. • Vyskytovali sa časté chyby v jazyku a chyby v stavbe vety. • Dĺžka prejavu nezodpovedala téme.
Nedostatočný	• Chýbal kontakt s poslucháčmi. • Rečníkovi nebolo vôbec rozumieť. • Prejav nebol presvedčivý aj zaujímavý. • Chýbala hlavná myšlienka. • Chýbali príklady. • Slovná zásoba bola veľmi malá. • Vyskytovali sa veľmi časté chyby v jazyku, stavba vety nebola správna. • Dĺžka prejavu bola veľmi dlhá/krátka, zmysel vystúpenia nebol jasný.

Pre hodnotenie výsledkov vzdelávania na záverečnej skúške sú stanovené nasledovné všeobecné kritériá:

Stupeň hodnotenia	Výborný	Chválitebný	Dobrý	Dostatočný	Nedostatočný
Kritériá hodnotenia					
Porozumenie téme	Porozumel téme dobre	V podstate porozumel	Porozumel s nedostatkami	Porozumel so závažnými nedostatkami	Neporozumel téme
Používanie odbornej terminológie	Používal samostatne	Používal s malou pomocou	Vyžadoval si pomoc	Robil zásadné chyby	Neovládal
Vecnosť, správnosť a komplexnosť odpovede	Bol samostatný, tvorivý, pohotový, pochopil súvislosti	Bol celkom samostatný, tvorivý a pohotový	Bol menej samostatný, nekomplexný a málo pohotový	Bol nesamostatný, často vykazoval chyby, nechápal súvislosti	Bol nesamostatný, ťažkopádny, vykazoval zásadné chyby
Samostatnosť prejavu	Vyjadroval sa výstižne, súvisle a správne	Vyjadroval sa celkom výstižne a súvisle	Vyjadroval sa nepresne, niekedy nesúvisle, s chybami	Vyjadroval sa s problémami, nesúvisle, s chybami	Nedokázal sa vyjadriť ani s pomocou skúšajúceho
Pochopenie praktickej úlohy	Porozumel úlohe dobre	V podstate porozumel	Porozumel s nedostatkami	Porozumel so závažnými nedostatkami	Neporozumel úlohe
Voľba postupu	Zvolil správny a efektívny postup	V podstate zvolil správny postup	Zvolil postup s problémami	Zvolil postup s problémami a s pomocou skúšajúceho	Nezvolil správny postup ani s pomocou skúšajúceho
Kvalita výsledku práce	Pripravil kvalitný produkt/činnosť	V podstate pripravil kvalitný produkt/činnosť	Pripravil produkt/činnosť s nízkou kvalitou	Pripravil produkt/činnosť s veľmi nízkou kvalitou	Pripravil nepodarok

Materiálne a priestorové podmienky pre vykonanie záverečnej skúšky

Budú konkretizované v rámci prípravy tém pre záverečné skúšky. Budú v súlade so štandardom, ktorý predpisuje ŠVP a doplnený podľa podmienok a špecifik učebného odboru 4524 H AGROMECHANIZÁTOR, OPRAVÁR

Klasifikácia je výsledkom komplexného hodnotenia vedomostí, zručností a návykov žiaka. Základom na pridelenie klasifikačného stupňa sú známky, čiže zaradenie žiaka alebo jeho výkonu do niektorej výkonnostnej skupiny. Vymedzenie klasifikačných stupňov sa opiera o hodnotenie podľa výkonových kritérií.

Stupne prospechu a celkový prospech

Prospech žiaka je v jednotlivých vyučovacích predmetoch klasifikovaný týmito stupňami:

1 – výborný 2 – chválitebný 3 – dobrý 4 – dostatočný 5 – nedostatočný

Správanie žiaka je klasifikované týmito stupňami:

1 – veľmi dobré 2 – uspokojivé 3 – menej uspokojivé 4 – neuspokojivé

Žiak na konci prvého a druhého polroku je hodnotený takto:

- Prospel s vyznamenaním- Prospel veľmi dobre- Prospel- Neprospeš

Žiak je neklasifikovaný, ak jeho absencia v danom predmete prekročila 25 % celkovej dochádzky (riaditeľ školy môže odsúhlasiť skúšku na doplnenie klasifikácie. Žiak je neklasifikovaný aj v prípade, ak vyučujúci nemá dostatok podkladov na uzatvorenie klasifikácie. O tejto skutočnosti musí byť informovaný riaditeľ školy. Ak je žiak neklasifikovaný, nedostane vysvedčenie, iba výpis z katalógového listu. O dodatočnej klasifikácii rozhoduje riaditeľ školy v zmysle platnej legislatívy. Záverečná skúška sa môže opakovať v zmysle právnych predpisov.

Ak má žiak alebo jeho zákonný zástupca pochybnosti o správnosti hodnotenia, môže požiadať riaditeľa školy o komisionálne preskúšanie žiaka. Na základe kritérií hodnotenia sa uskutoční preskúšanie žiaka do 14 dní od doručenia jeho žiadosti prípadne v termíne po vzájomnej dohode medzi žiakom a riaditeľom školy. Komisionálne skúšky prebiehajú v súlade s právnymi predpismi.

Opravné skúšky určuje riaditeľ školy v súlade s právnym predpisom.

Výchovné opatrenia

Patria sem pochvaly, napomenutia triedneho učiteľa, výstraha triedneho učiteľa, výstraha riaditeľa školy, podmienené vylúčenie zo štúdia, vylúčenie zo štúdia. Akékoľvek výchovné opatrenie musí byť okamžite oznámené v písomnej forme rodičom alebo zákonným zástupcom žiaka. Opatrenie sa zaznamenáva do katalógového listu žiaka. Neuvádza sa na vysvedčení.

- **Klasifikácia a hodnotenie žiakov so ŠVP** sa robí s prihliadnutím na stupeň poruchy. Vyučujúci rešpektujú doporučená psychologických vyšetrení žiaka a uplatňujú ich pri klasifikácii a hodnotení správania žiaka. Vyberajú vhodné a primerané spôsoby hodnotenia vrátane podkladov na hodnotenie. Uplatňujú také formy a spôsoby skúšania, ktoré zodpovedajú schopnostiam žiaka a nemajú negatívny vplyv na ich rozvoj a psychiku. Volia taký druh prejavu, v ktorom má žiak predpoklady preukázať lepšie výkony.

ŠKVP bol prejednaný a schválený pedagogickou radou dňa: 31.08.2023

V Čaklove dňa: 31.08.2023

.....
PaedDr. Ing. Dolhá Renáta
riaditeľka školy

ŠKVP bol prejednaný a schválený radou školy dňa: 31.08.2023

V Čaklove dňa: 31.08.2023

.....
Plančárová Anna
predsedníčka rady školy

SLOVENSKÁ ŽIVNOSTENSKÁ KOMORA

Dolné Rudiny 3, 010 01 Žilina

Tel./fax: 041/7645195

e-mail: szkuk@zanet.sk

ODSÚHLASENIE ŠK. VZDELÁVACÍCH PROGRAMOV

Krajská zložka Slovenskej živnostenskej komory, zastúpená Ing. Michalom Mudrákom, týmto potvrdzuje oboznámenie sa so školskými vzdelávacími programami Spojenej školy a súhlasí s ich obsahom.

Vo Vranove n. Topľou

Ing. Michal Mudrák
predseda KZ SZK

SLOVENSKÁ ŽIVNOSTENSKÁ
KOMORA ©
v Žiline
IČO:36145581 DIČ:0036145581